

SUURI OPISKELIJAKYSELY 2008

Turun yliopisto

Koulutussosiologian tutkimuskeskus

RUSE 2008

SUURI OPISKELIJAKYSELY 2008

Salon seudun ammattiopiston opiskelijoiden käsityksiä opiskelusta ja oppimisesta, opiskeluympäristöstä sekä ohjauksesta ja opiskelun tukipalveluista.

Työryhmä:

Sakari Ahola

Loretta Galli

Suvi Kivelä

RUSE 2008

Esipuhe

Käsillä oleva selvitys liittyy Varsinais-Suomen liiton rahoittamaan hankkeeseen, jossa tarkastellaan ns. koulupudokkaiden ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorten määrää ja ongelmia maakunnassa sekä etsitään uusia tehokkaita keinoja nuorten ohjaamiseksi ja auttamiseksi.

Salon seudun koulutuskuntayhtymä on osallistunut hankkeeseen teettämällä selvityksen Salon seudun ammattiopistossa opiskelevien näkemyksistä opetuksen ja ohjauksen laadusta ja riittävydestä sekä niistä seikoista, jotka vaikuttavat opinnoissa pärjäämiseen, viihtymiseen sekä mahdollisiin aikeisiin keskeyttää opiskelu.

Selvitys on tehty Koulutussosiologian tutkimuskeskuksessa Turun yliopistossa. Kyselyn suunnitteluun ja lomakkeen laatimiseen osallistui tutkimusassistentti Suvi Kivelä ennen lähtöään äitiyslomalle. Aineiston analyysistä ja raportin kokoamisesta on vastannut tutkimusassistentti Loretta Galli. Erikoistutkija Sakari Ahola on toiminut hankkeen johtajana.

Kysely suunnattiin Salon seudun ammattiopiston opiskelijoille ja se toteutettiin 3.3–21.3.2008. Opiskelijoita tiedotettiin kyselystä etukäteen Salon seudun ammattiopiston www-sivuilla ja kyselyn infojulistilla. Kyselyyn vastattiin atk-luokissa luokanvalvojen opastuksella. Webropol-ohjelmalla toteutetun nettikyselyn suora linkki sijaitsi Salon seudun ammattiopiston www-sivujen etusivulla. Kyselyssä oli 51 kysymystä, joista suurin osa oli Likert-asteikolla mitattavia mielipidekysymyksiä. Kysymykset jakautuivat seuraaviin teemoihin: 1) taustakysymykset, 2) hakeutumisen syyt ja tiedonhankinta, 3) tyytyväisyys opetukseen, 4) tyytyväisyys opintojen ohjaukseen, tukipalveluihin ja opiskeluympäristöön sekä palveluiden käyttö ja saatu apu, 5) suhtautuminen opiskeluun ja oppiminen, 6) työssäoppiminen, 7) tuleva työura ja jatko-opintoihin hakeutuminen. Kyselylomake on raportin liitteenä (liite 13). Kyselyssä on käytetty osittain samoja kysymyksiä kuin Turun ammatti-instituutissa keväällä 2007 tehdyssä opiskelijakyselyssä¹. Tämä mahdollistaa tulosten vertailun Salon seudun ammattiopiston ja Turun ammatti-instituutin välillä.

---

¹ Isotalo, S. 2007. Opiskelutyytyväisyys puntarissa. Suuren opiskelijakyselyn 2007 tulokset. Turun ammatti-instituutti.

SISÄLLYS

1	KYSELYYN VASTANNEIDEN TAUSTATIETOJA	8
2	MIKSI JA MITEN SALON SEUDUN AMMATTIOPISTOON?	14
2.1	MISTÄ TIETOA AMMATTIOPISTON OPISKELUMAHDOLLISUUKSISTA?	14
2.2	OPPILAITOKSEN VALINTA	16
2.3	OMALLE KOULUTUSALALLE PÄÄSY JA VALINNAN PERUSTELUT	19
3	OPETUKSEN ARVIOINTI	25
3.1	TYytyväisyys OPETUKSEEN	25
3.2	OPISKELUN VAATIMUSTASO	32
4	OPETUKSEN TUKIPALVELUT JA OPISKELUYMPÄRISTÖ	34
4.1	TYytyväisyys OPETUKSEN TUKIPALVELUIHIN JA OPISKELUYMPÄRISTÖÖN	34
4.2	INTERNET JA SÄHKÖPOSTIN KÄYTTÖ	39
5	TUKIHENKILÖIDEN PALVELUT JA AVUN SAANTI	43
5.1	TUKIHENKILÖIDEN PALVELUIDEN TUNTEMUS	43
5.2	TUKIHENKILÖIDEN PALVELUIDEN KÄYTTÖ	47
5.3	TUEN SAAMINEN OPPILAITOKSEN TUKIHENKILÖILTÄ	50
5.4	TYytyväisyys OPINTOJEN OHJAUKSEEN	52
6	SUHTAUTUMINEN OPISKELUUN JA OPPIMINEN	55
6.1	OMAN OPISKELUTYYLIN JA OPPIMISEN ARVIOINTI	55
6.2	OPISKELUAKTIIVISUUS	57
6.3	OPPIMIS- JA VUOROVAIKUTUSTAITOJEN KEHITYMINEN OPINTOJEN AIKANA	59
6.4	OPISKELUSTRESSI JA EPÄONNISTUMISEN PELKO	61
6.5	OPISKELUTAHTI	62
6.6	ITSENÄISEEN OPISKELUUN KÄYTETTY AIKA	65
6.7	OPISKELUN TAVOITTEET	70
7	OPINTOJEN KESKEYTTÄMINEN JA VIIVÄSTYMINEN	73
7.1	KESKEYTTÄMISTÄ HARKINNEIDEN TAUSTATIETOJA	73
7.2	KESKEYTTÄMISTÄ HARKINNEIDEN VERTAILU MUIHIN OPISKELUJOUKKEIHIN	74
7.3	KESKEYTTÄMISEN SYYT	79
7.4	OPINTOJEN VIIVÄSTYMINEN	81
8	TYÖSSÄOPPIMINEN	83
8.1	TYÖSSÄOPPIMISJAKSOT	83
8.2	AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖT	86
9	TULEVA TYÖURA JA JATKO-OPINNOT	89
9.1	TYÖLLISTYMISSÄ ARVIOINTI	89
9.2	AMMATILLISTEN OPINTOJEN JÄLKEISET TAVOITTEET	90
9.3	JATKO-OPISKELUN ERI VAIHTOEHDOT	92
10	YHTEENVETO	95

TAULUKKOLUETTELO

Taulukko 1. Kyselyyn vastanneiden koulutusalat (n=754).....	10
Taulukko 2. Koulutusaloittaiset vastausprosentit (n=754).....	11
Taulukko 3. Kyselyyn vastanneet sukupuolen mukaan koulutusaloittain (%) (n=747).....	12
Taulukko 4. Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma koulutusaloittain (%) (n=754).....	12
Taulukko 5. Eri tietolähteiden merkitys ammattiopistoon hakeutumisessa (%) (n=737-742).....	14
Taulukko 6. Salon seudun ammattiopistoon hakemisen syyt (%) (n=735-751).....	16
Taulukko 7. Oppilaitoksen valinnan pääulottuvuudet.....	17
Taulukko 8. Alan valinnan perustelut.....	21
Taulukko 9. Alan valinnan perustelut koulutusaloittain (%) (n=561).....	24
Taulukko 10. Opetuksen arviointi (%) (n=744-753).....	25
Taulukko 11. Opetukseen tyytyväisyys koulutuslinjan mukaan.....	28
Taulukko 12. Opetuksen arvioinnin perustelut.....	29
Taulukko 13. Opetuksen tukipalveluiden ja opiskeluympäristön arviointi (%) (747-753).....	34
Taulukko 14. Opetuksen tukipalveluihin ja opiskeluympäristöön suhtautumisen ulottuvuudet.....	36
Taulukko 15. Verkko-opiskelumateriaalin käyttö koulutusaloittain (%) (n=749).....	40
Taulukko 16. Internet-palveluiden arviointi (%) (n=752).....	42
Taulukko 17. Oppilaitoksen tukihenkilöiden palveluiden tuntemus (%) (n=749-753).....	43
Taulukko 18. Tukihenkilöiden palveluiden käyttö koulutusalan mukaan (%).....	49
Taulukko 19. Tuen saaminen oppilaitoksen tukihenkilöiltä (%) (n=726-741).....	50
Taulukko 20. Tuen saamisen kokeminen opetukseen tyytyväisillä ja tyytymättömillä (%).....	52
Taulukko 21. Ohjauksen arviointi (%) (n=747-749).....	52
Taulukko 22. Oman opiskelutyylin ja oppimisen arviointi (%) (n=743-750).....	55
Taulukko 23. Opiskelun ja oppimisen pääulottuvuudet.....	57
Taulukko 24. Itsenäiseen opiskeluun viikossa käytetty aika ja päättötodistuksen keskiarvo (%).....	67
Taulukko 25. Opiskelun tavoitteet (%) (n=724-745).....	70
Taulukko 26. Opiskelutavoitteiden päätyypit.....	71
Taulukko 27. Opiskelun tavoitteet koulutusaloittain.....	72
Taulukko 28. Keskeyttämistä harkinneet koulutusaloittain (n=50).....	73
Taulukko 29. Tuen saamisen kokeminen keskeyttämistä harkinneilla (%).....	78
Taulukko 30. Keskeyttämisen syyt (%) (n=45-48).....	79
Taulukko 31. Opintojen viivästymisen syyt (%) (n=15-17).....	82
Taulukko 32. Työssäoppimisen arviointi (%) (n=435-444).....	83
Taulukko 33. Työssäoppimisen määrän kokeminen koulutusaloittain (%).....	85
Taulukko 34. Tulevan työuran arviointi (%) (n=724-727).....	89
Taulukko 35. Tavoitteet ammatillisten opintojen jälkeen (%) (n=686-719).....	91
Taulukko 36. Eri jatko-opiskeluvaihtoehtojen todennäköisyyden arviointi (%) (n=568-618).....	93
Taulukko 37. Eri jatko-opintovaihtoehtojen todennäköisyys koulutusaloittain (%) (n=568-618).....	94

KUVIOLUETTELO

Kuvio 1. Kyselyyn vastanneiden ikä (%) (n=754).....	8
Kuvio 2. Kyselyyn vastanneiden pohjakoulutus (%) (n=749).....	9
Kuvio 3. Kyselyyn vastanneiden opintovuosi (%) (n=754).....	9
Kuvio 4. Kyselyyn vastanneiden määrät koulutusaloittain (n=754).....	11
Kuvio 5. Kyselyyn vastanneiden peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo (%) (n=694).....	13
Kuvio 6. Tiedon saaminen ammattiopiston opiskelumahdollisuuksista pohjakoulutuksen mukaan.	15
Kuvio 7. Ammattiopiston opiskelumahdollisuuksista saadun tiedon riittävyys koulutusaloittain (%)..	16
Kuvio 8. Salon seudun ammattiopistoon hakemisen syyt (n= 735–751).....	18
Kuvio 9. Oppilaitoksen valintakriteerit pohjakoulutuksen mukaan.....	19
Kuvio 10. Eri koulutusalojen opiskelijoiden koulutuslavalinnan ensisijaisuus (%) (n=753).....	20
Kuvio 11. Opetuksen arviointi Salon seudun ammattiopistossa ja Turun ammatti-instituutissa.....	26
Kuvio 12. Kokonaistyytyväisyys koulutusaloittain (n=726).....	27
Kuvio 13. Opiskelun vaatimustason kokeminen sukupuolen mukaan (%) (n=746).....	32
Kuvio 14. Opiskelun vaatimustason matalana tai korkeana kokeminen koulutusaloittain (%).....	33
Kuvio 15. Opetuksen tukipalveluiden ja opiskeluympäristön arviointi Salon seudun ammattiopistossa ja Turun ammatti-instituutissa.....	35
Kuvio 16. Tyytyväisyys opetustiloihin ja -välineisiin koulutusaloittain (n=742).....	37
Kuvio 17. Oppilaitoksen ilmapiirin kokeminen koulutusaloittain (n=746).....	38
Kuvio 18. Tyytyväisyys lukujärjestykseen koulutusaloittain (n=746).....	38
Kuvio 19. Verkko-opiskelumateriaalin käyttö (%) (n=749).....	39
Kuvio 20. Opiskelijat, joilla on oppilaitoksen sähköpostiosoite koulutusaloittain (%) (n=449).....	40
Kuvio 21. Sähköpostin käyttö koulutusaloittain (%) (n=447).....	41
Kuvio 22. Sähköpostin käyttö sukupuolen mukaan (%) (n=443).....	41
Kuvio 23. Oppilaitoksen tukihenkilöiden palveluiden tuntemus opintovuosittain (%).	43
Kuvio 24. Tukihenkilöiden palveluiden tunteminen melko tai erittäin hyvin sukupuolen mukaan (%).....	44
Kuvio 25. Tutoropettajan palveluiden tunteminen melko tai erittäin hyvin koulutusaloittain (%).....	45
Kuvio 26. Terveydenhoitajan palveluiden tunteminen melko tai erittäin hyvin koulutusaloittain (%).....	46
Kuvio 27. Tiedon saaminen tukihenkilöiden palveluista (%).	46
Kuvio 28. Tukihenkilöiden palveluiden käyttö opintovuoden mukaan (%) (n=747-750).....	47
Kuvio 29. Tukihenkilöiden palveluiden käyttö sukupuolen mukaan (%).	48
Kuvio 30. Tukihenkilöiden palveluiden tavoitettavuus (%) (n=719).....	49
Kuvio 31. Tukipalveluiden käyttö opetukseen tyytymättömillä ja tyytyväisillä opiskelijoilla (%).	51
Kuvio 32. Tyytyväisyys ohjaukseen koulutusaloittain (n=747).....	53
Kuvio 33. Opiskelun arviointi Salon seudun ammattiopistossa ja Turun ammatti-instituutissa.....	56
Kuvio 34. Opiskeluun suhtautuminen sukupuolen mukaan (%) (n=735).....	57
Kuvio 35. Aktiivisten opiskelijoiden osuudet koulutusaloittain (%) (n=511).....	58
Kuvio 36. Opiskeluun suhtautuminen ja tukipalveluiden käyttö (%).	59
Kuvio 37. Oppimis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymisen kokeminen sukupuolen mukaan (%).	60
Kuvio 38. Oppimis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymisen kokeminen koulutusaloittain (%).	60
Kuvio 39. Opiskelustressin kokeminen sukupuolen mukaan (%) (n=742).....	61
Kuvio 40. Opiskelustressin kokeminen koulutusaloittain (%).	62
Kuvio 41. Opiskelutahdin liian hitaana tai nopeana kokevat koulutusaloittain (%).	63
Kuvio 42. Opiskelutahdin kokeminen opetukseen tyytymättömillä ja tyytyväisillä opiskelijoilla (%).	64
Kuvio 43. Opiskelutahdin kokemisen yhteys opiskelun vaatimustason kokemiseen (%).	64
Kuvio 44. Itsenäiseen opiskeluun viikossa käytetty aika (%) (n=749).....	65
Kuvio 45. Itsenäiseen opiskeluun viikossa käytetty aika sukupuolen mukaan (%).	66
Kuvio 46. Itsenäiseen opiskeluun viikossa käytetty aika koulutusaloittain (%).	67
Kuvio 47. Itsenäiseen opiskeluun viikossa käytetty aika pohjakoulutuksen mukaan (%).	68
Kuvio 48. Opiskeluun suhtautuminen ja itsenäiseen opiskeluun viikossa käytetty aika (%).	69
Kuvio 49. Opiskeluun viikossa käytetty aika opetuksen vaatimustason kokemisen mukaan (%).	70
Kuvio 50. Opiskelun tavoitteet sukupuolen mukaan.	71
Kuvio 51. Keskeyttämistä harkinneiden oppilaitosvalinnan harkinta verrattuna muihin (%).	74
Kuvio 52. Keskeyttämistä harkinneiden tyytyväisyys opetukseen verrattuna muihin (%).	75
Kuvio 53. Vaatimustason kokeminen keskeyttämistä harkinneilla ja muilla opiskelijoilla (%).	76
Kuvio 54. Keskeyttämistä harkinneiden opiskeluun suhtautuminen verrattuna muihin (%).	77
Kuvio 55. Keskeyttämistä harkinneiden opiskelustressin kokeminen verrattuna muihin (%).	77
Kuvio 56. Tukipalveluiden käyttö keskeyttämistä harkinneilla ja muilla opiskelijoilla (%).	78

Kuvio 57. Keskeyttämisen syyt sukupuolen mukaan (n=45-48).....	80
Kuvio 58. Työssäoppimisen arviointi Salon seudun ammattiopistossa ja Turun ammatti-instituutissa.	84
Kuvio 59. Työssäoppimisen määrän kokeminen sukupuolen mukaan (%) (n=453).	85
Kuvio 60. Näyttöihin osallistuminen koulutusaloittain (%) (n=524).....	86
Kuvio 61. Näyttöjen kokeminen hyödyllisenä oppimisen kannalta koulutusaloittain (%) (n=314).	87
Kuvio 62. Tulevan työuran arviointi Salon seudun ammattiopistossa ja Turun ammatti-instituutissa. .	89
Kuvio 63. Usko omalle alalle työllistymiseen koulutusaloittain (%) (n=725).	90
Kuvio 64. Tavoitteet ammatillisten opintojen jälkeen sukupuolen mukaan.....	91
Kuvio 65. Opiskelijat, joiden tavoitteena on jatko-opiskelu koulutusaloittain (%).	92
Kuvio 66. Eri jatko-opintovaihtoehtojen todennäköisyys sukupuolen mukaan (%) (n=562-611).....	93

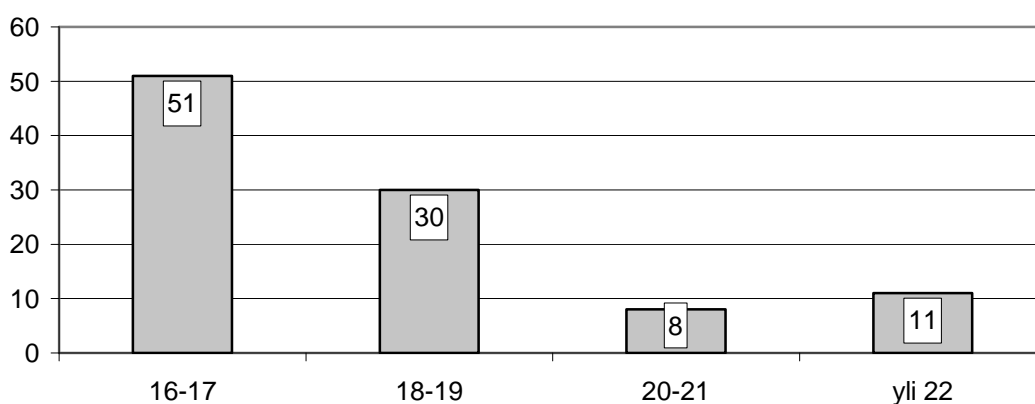
LIITTEET

Liite 1. Tiedon saaminen ammattiopiston opiskelumahdollisuuksista koulutusalan mukaan.....	102
Liite 2. Syyt Salon seudun ammattiopistoon hakeutumiselle koulutusaloittain.....	103
Liite 3. Arviot opetuksesta koulutusaloittain.....	104
Liite 4. Opintojen ohjauksen arviointi koulutusaloittain.....	105
Liite 5. Opetuksen tukipalveluiden ja opiskeluympäristön arviointi koulutusaloittain.	106
Liite 6. Tukihenkilöiden palveluiden tuntemus koulutusaloittain.....	107
Liite 7. Opiskeluoppaan ja internet-palveluiden arviointi koulutusaloittain.....	108
Liite 8. Opiskeluun suhtautumisen ja oppimisen arviointi koulutusaloittain.....	109
Liite 9. Opiskelun tavoitteiden arviointi koulutusaloittain.	110
Liite 10. Työssäoppimisen arviointi koulutusaloittain.	111
Liite 11. Tulevan työllistymisen arviointi koulutusaloittain.....	112
Liite 12. Ammatillisten opintojen jälkeiset tavoitteet koulutusaloittain.....	112
Liite 13. Kyselylomake.....	113

1 KYSELYYN VASTANNEIDEN TAUSTATIETOJA

Kyselyn kohderyhmänä olivat Salon seudun ammattiopiston opiskelijat. Heitä oli luvuonna 2007–2008 yhteensä 1528 (painotettu opiskelijamäärä). Kyselyyn vastasi opiskelijoista 754, joten kyselyn vastausprosentiksi saatiin 49. Vastauksia kyselyyn tuli kaiken kaikkiaan 786. Tästä määrästä poistettiin omat kokeiluvastauksemme (7 kpl), täysin tyhjät lomakkeet (18 kpl) sekä lomakkeet, joissa oli paljon vitsivastauksia, ja joita ei ollut täytetty kunnolla (7 kpl). Todelliseksi vastaajamääräksi jäi siten 754.

Kyselyyn vastanneista naisia on 54 % (408) ja miehiä 45 % (339). Seitsemän opiskelijaa (1 %) ei kertonut sukupuoltaan. Noin puolet kyselyyn vastanneista on 16–17-vuotiaita. 16–17-vuotiaista vastaajista enemmistö on miehiä (60 %). Kaikissa muissa ikäryhmissä naisia on eniten. 18–19-vuotiaista 60 %, 20–21-vuotiasta 80 % ja yli 22-vuotiaista 88 % on naispuolisia.

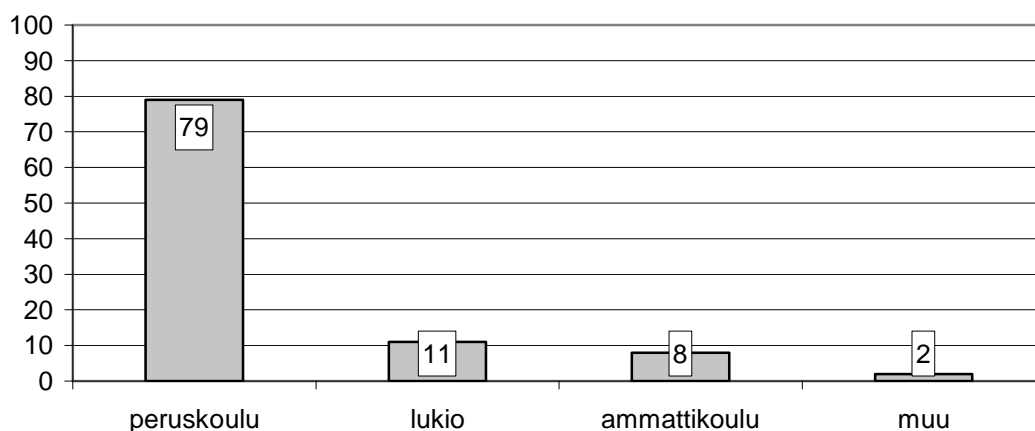
Kuvio 1. Kyselyyn vastanneiden ikä (%) (n=754).

Lähes kaikki kyselyyn vastanneet ovat äidinkieleltään suomenkielisiä. Ruotsinkielisiä on viisi ja muuta kieltä äidinkielenään puhuu 11 opiskelijaa. Muita kieliä ovat arabia, kurdi, venäjä, viro, saksa, albania ja espanja.

Suurin osa kyselyyn vastanneista on pohjakoulutukseltaan peruskoulun käyneitä (79 %). Lukion on käynyt 11 % ja ammattikoulun 8 %. Yhdeksällä opiskelijalla on jokin muu pohjakoulutus. Näitä ovat ammattikorkeakoulu, yo-merkonomitutkinto, kaksoistutkinto, opistotason tutkinto, valmentava koulutus ja yliopisto.

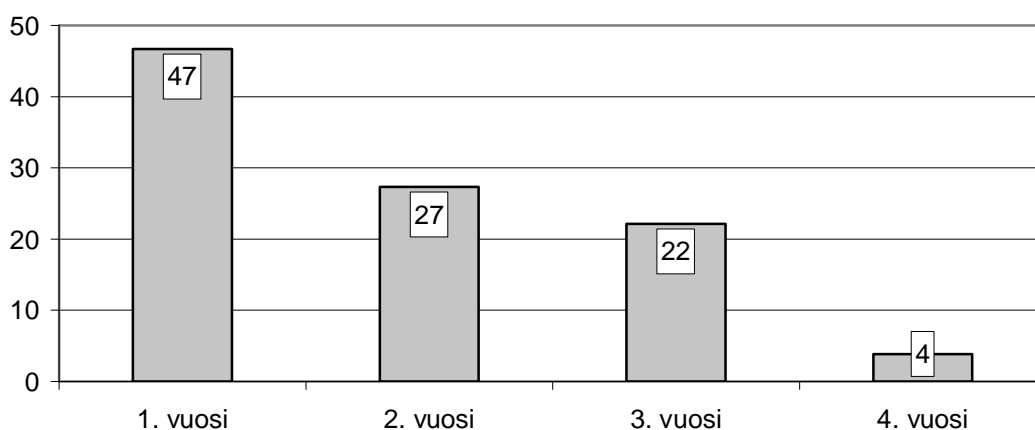

Pohjakoulutukseltaan peruskoulun käyneistä enemmistö on miehiä (53 %). Lukion käyneistä 88 % ja ammattikoulun käyneistä 81 % on naisia.

Kuvio 2. Kyselyyn vastanneiden pohjakoulutus (%) (n=749).

Lähes puolet kyselyyn vastanneista on ensimmäisen vuoden opiskelijoita. Toisen vuoden opiskelijoita on 27 % ja kolmannen vuoden opiskelijoita 22 %. Ensimmäisen vuoden opiskelijoista miehiä on yli puolet (53 %), muiden vuosikurssien opiskelijoissa naisten osuus on kaikissa kolmessa ryhmässä yli 60 %.

Kuvio 3. Kyselyyn vastanneiden opintovuosi (%) (n=754).

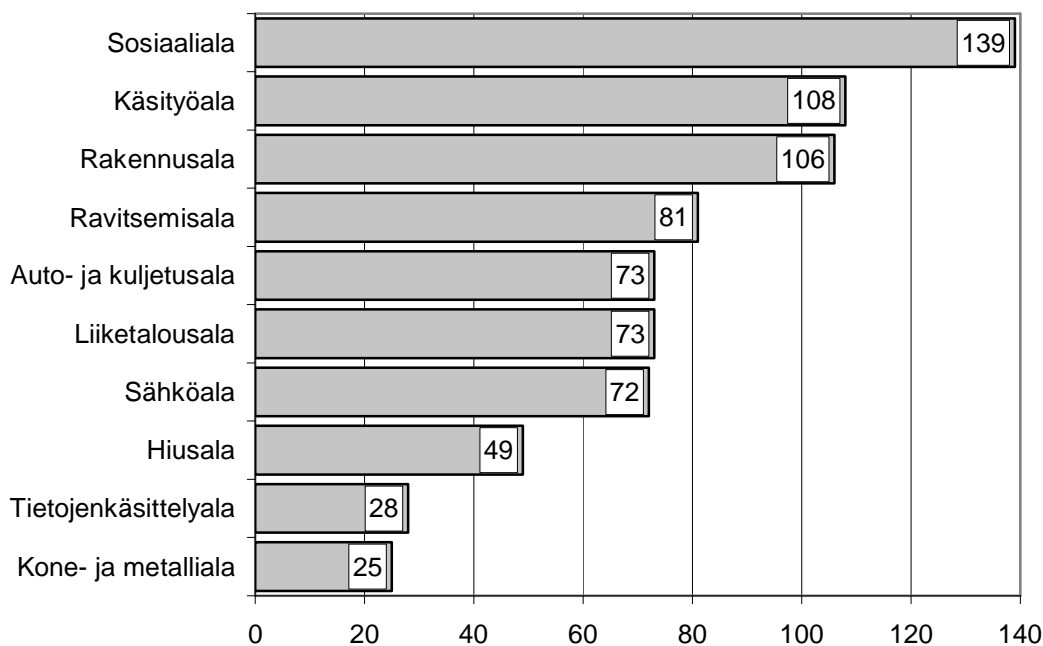
Kyselyn pudotusvalikossa oli yhteensä 31 vaihtoehtoa, joista opiskelijat saivat valita oman koulutuslinjansa. Koulutuslinjat luokiteltiin jatkovertailuja varten kymmeneen koulutusalaan, jotka on esitelty taulukossa 1.

Taulukko 1. Kyselyyn vastanneiden koulutusalat (n=754).

1) AUTO- JA KULJETUSALA	73
ajoneuvoasentaja	37
autokorinkorjaaja	11
autonkuljettaja	23
varaosamyyjä	2
2) HIUSALA	49
parturi-kampaaja	49
3) KONE- JA METALLIALA	25
koneistaja	9
kunnossapitoasentaja	0
levyseppähitsaaja	15
hienomekaanikko	1
4) KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALA	108
huonekalupuuseppä	14
puu-metallihuonekaluseppä	2
ateljee- ja asusteompelu	23
sisustustekstiili	24
sisustussuunnittelu	38
mukautettu vaatetusala	7
5) LIIKETALOUS JA KAUPPA	73
merkonomi, asiakaspalvelu	46
merkonomi, taloushallinto	27
6) MAJOITUS-, RAVITSEMIS- JA PUHDISTUSPALVELUALA²	81
suurtaloukokki	24
ravintolakokki	38
palveluvastaava	13
toimitilahuoltaja	6
7) RAKENNUSALA	106
maalari	7
puuseppä	20
talonrakentaja	25
suunnitteluassistentti	12
LVI-asentaja	42
8) SOSIAALI- JA TERVEYSALA	139
lähihoitaja	139
9) SÄHKÖALA	72
automaatioasentaja	9
elektroniikka-asentaja	23
sähköasentaja	40
10) TIETOJENKÄSITTELYALA	28
datanomi	28

Kyselyyn tuli vastauksia kaikilta Salon seudun ammattiopiston koulutusaloilta. Eniten vastauksia saatiin sosiaali- ja terveysalalta ja vähiten kone- ja metallialalta (kuvio 4).

² Jatkossa majoitus- ravitsemis- ja puhdistuspalvelualasta käytetään lyhyempää nimitystä ”ravitsemisala”.

Kuvio 4. Kyselyyn vastanneiden määrät koulutusaloittain (n=754).

Paras vastausprosentti saatiin hiusalalta, jonka opiskelijoista 80 % vastasi kyselyyn. Vähiten vastauksia sekä määrällisesti että prosentuaalisesti (30 %) saatiin kone- ja metallialalta. (Taulukko 2.)

Taulukko 2. Koulutusaloittaiset vastausprosentit (n=754).

Koulutusala	Kyselyyn vastanneet	Ammattiopiston opiskelijat (2008)	%
Hiusala	49	61	80
Sosiaali- ja terveysala	139	204	68
Majoitus-, ravitsemis- ja puhdistuspalveluala	81	133	61
Käsi- ja taideteollisuusala	108	194	56
Liiketalous ja kauppa	73	133	55
Auto- ja kuljetusala	73	164	45
Sähköala	72	173	42
Rakennusala	106	276	38
Tietojenkäsittelyala	28	73	38
Kone- ja metalliala	25	84	30
Muu (ammattistartti ym.)	0	33	0
Yhteensä	754	1528	49

Aloja, joiden opiskelijoista yli puolet vastasi kyselyyn ovat hiusala, sosiaali- ja terveysala, ravitsemisala, käsityöala sekä liiketalousala. Kaikki edellä luetellut alat ovat naisvaltaisia aloja, lukuun ottamatta liiketalousalaa, jonka opiskelijoista puolet on naisia ja puolet miehiä. Kaikilla miesvaltaisilla aloilla kyselyyn vastasi vain alle puolet kunkin koulutusalan opiskelijamäärästä.

Taulukko 3. Kyselyyn vastanneet sukupuolen mukaan koulutusaloittain (%) (n=747).

Koulutusala	Nainen	Mies
Hiusala	96	4
Sosiaali- ja terveysala	96	4
Käsi- ja taideteollisuusala	92	8
Majoitus-, ravitsemis- ja puhdistuspalveluala	75	25
Liiketalous ja kauppa	50	50
Rakennusala	22	78
Tietojenkäsittelyala	14	86
Auto- ja kuljetusala	9	91
Kone- ja metalliala	4	96
Sähköala	1	99

Kaikilla muilla paitsi käsi- ja taideteollisuusosalalla yleisin pohjakoulutus on peruskoulu. Käsityöalalla yleisin pohjakoulutus on lukio. Kyselyyn vastanneista käsi- ja taideteollisuusalan 108 opiskelijasta 46 on käynyt lukion ja 44:n pohjakoulutuksena on peruskoulu. Eniten jonkin toisen perusasteen tutkinnon suorittaneita on sosiaali- ja terveysalalla (16 %). Lukion käyneitä ei ole lainkaan auto- ja kuljetusalalla, kone- ja metallialalla, ravitsemisalalla sekä sähköalalla.

Käsityöalalla opiskelevat ovat selvästi muita vanhempia. Yli puolet (56 %) kyselyyn vastanneista käsityöalan opiskelijoista on yli 20-vuotiaita, kun muilla aloilla yli 20-vuotiaiden opiskelijoiden osuus jää huomattavasti alle 20 prosentin sosiaali- ja terveysalaa lukuun ottamatta. Yli 20-vuotiaiden osuus jää alle viiteen prosenttiin auto- ja kuljetusalalla, kone- ja metallialalla, ravitsemisalalla sekä sähköalalla.

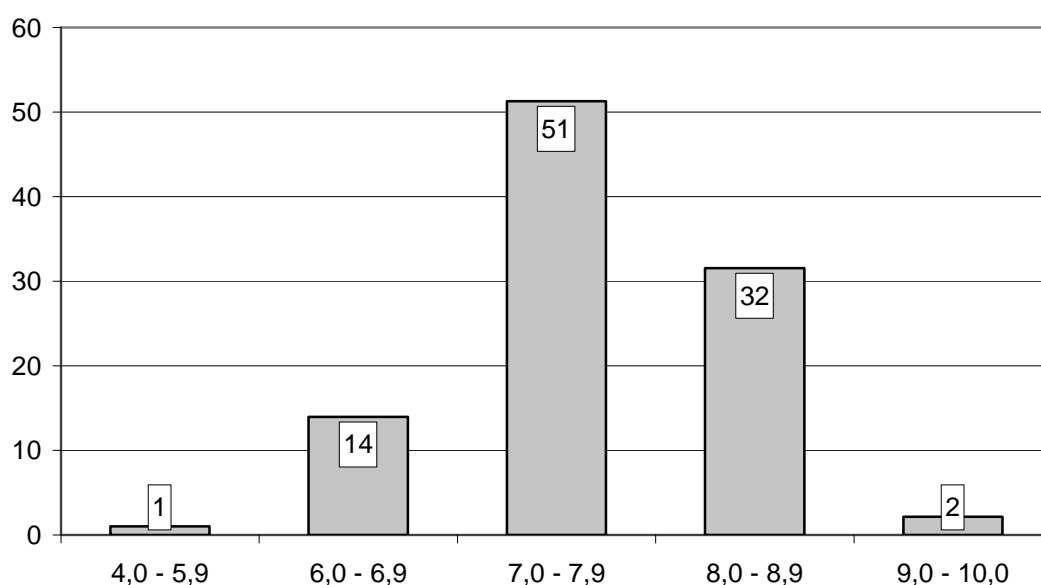
Taulukko 4. Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma koulutusaloittain (%) (n=754).

Koulutusala	16-17	18-19	20-21	22 tai yli
Sähköala	82	17	0	1
Auto- ja kuljetusala	69	27	3	1
Rakennusala	66	25	4	5
Tietojenkäsittelyala	61	32	3,5	3,5
Kone- ja metalliala	60	36	0	4
Liiketalous ja kauppa	56	31	7	6
Majoitus-, ravitsemis- ja puhdistuspalveluala	47	49	4	0
Hiusala	41	43	10	6
Sosiaali- ja terveysala	35	33	10	22
Käsi- ja taideteollisuusala	24	20	20	36

Hiusalalla suurin osa vastaajista on kolmannen vuoden opiskelijoita. Ravitsemisalalla sekä sosiaali- ja terveysalalla suurin osa vastaajista on toisen vuoden opiskelijoita.

Muilla aloilla yli puolet vastanneista opiskelee ensimmäistä vuottaan Salon seudun ammattiopistossa.

Noin puolella kysymykseen vastanneista peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo on 7,0 ja 7,9 välillä. Yli 8,0 keskiarvo on kolmasosalla vastanneista. Alle 6,0 keskiarvo on yhdellä prosentilla, eikä kenelläkään ole alle 5,0 keskiarvoa. Kyselyyn vastanneista 60 opiskelijaa ei ilmoittanut keskiarvoaan lainkaan. Päättötodistusten keskimääräinen keskiarvo on 7,6 (keskihajonta 0,69). Vastaajien korkein ilmoitettu peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo on 9,6 ja matalin 5,1.

Kuvio 5. Kyselyyn vastanneiden peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo (%) (n=694).

Naisten peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo on keskimäärin 7,8 (keskihajonta 0,674) ja miesten 7,4 (keskihajonta 0,658). Naisista 44 %:lla on yli 8,0:n keskiarvo ja miehistä neljäsosalla. Keskiarvot välillä 7,0–7,9 jakautuvat tasaisesti miesten ja naisten kesken. Alle 7,0 keskiarvo on naisista 13 %:lla ja miehistä 23 %:lla.

Koulutusaloittain tarkasteltuna korkein keskimääräinen peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo (8,0) on käsi- ja taideteollisuusalalla ja matalin kone- ja metallialalla (7,1).

2 MIKSI JA MITEN SALON SEUDUN AMMATTIOPISTOON?

2.1 Mistä tietoa ammattiopiston opiskelumahdollisuuksista?

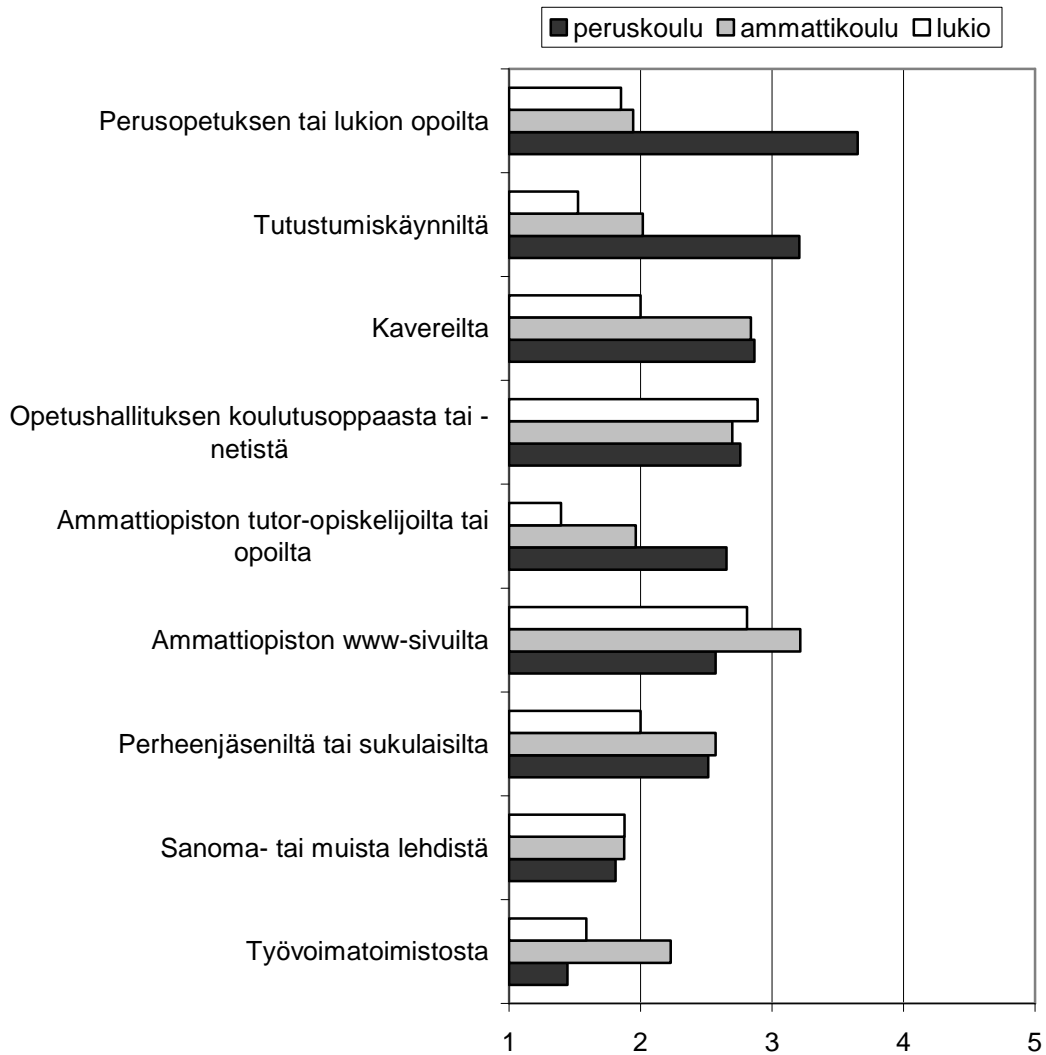
Eniten tietoa Salon seudun ammattiopistosta ja siellä tarjottavista opinnoista nuoret ovat saaneet perusopetuksen tai lukion opinto-ohjaajilta. Muita tärkeitä tiedonlähteitä ovat olleet tutustumiskäynnit, opetushallituksen koulutusopas ja koulutusnetti, kaverit sekä Salon seudun ammattiopiston omat nettisivut. Vähiten tietoa on saatu työvoimatoimistosta ja lehdistä.

Taulukko 5. Eri tietolähteiden merkitys ammattiopistoon hakeutumisessa (%) (n=737-742).

	ei lainkaan/ vähän	ei vähän eikä paljon	paljon
Perusopetuksen tai lukion opinto-ohjaajalta	28	17	55
Tutustumiskäynniltä (esim. avoimet ovet tai TET-jakso)	36	22	42
Kavereilta	40	26	34
Opetushallituksen koulutusoppaasta tai koulutusnetistä	40	27	33
Ammattiopiston www-sivuilta	45	25	30
Ammattiopiston tutor-opiskelijoilta tai opinto-ohjaajilta	51	22	27
Perheenjäseniltä tai muilta sukulaisilta	51	24	25
Sanoma- tai muista lehdistä	74	18	8
Työvoimatoimistosta	83	11	6

Koulutusaloittain tarkasteltuna kone- ja metallialan sekä tietojenkäsittelyalan opiskelijat ovat saaneet eniten tietoa Salon seudun ammattiopiston opiskelumahdollisuuksista tutustumiskäynniltä ja käsityöalan opiskelijat ammattiopiston www-sivuilta. Kaikkien muiden alojen opiskelijat ovat saaneet eniten tietoa opinto-ohjaajilta. Kaikkien alojen opiskelijat tietojenkäsittelyalaa lukuun ottamatta ovat saaneet vähiten tietoa työvoimatoimistosta. (Liite 1.)

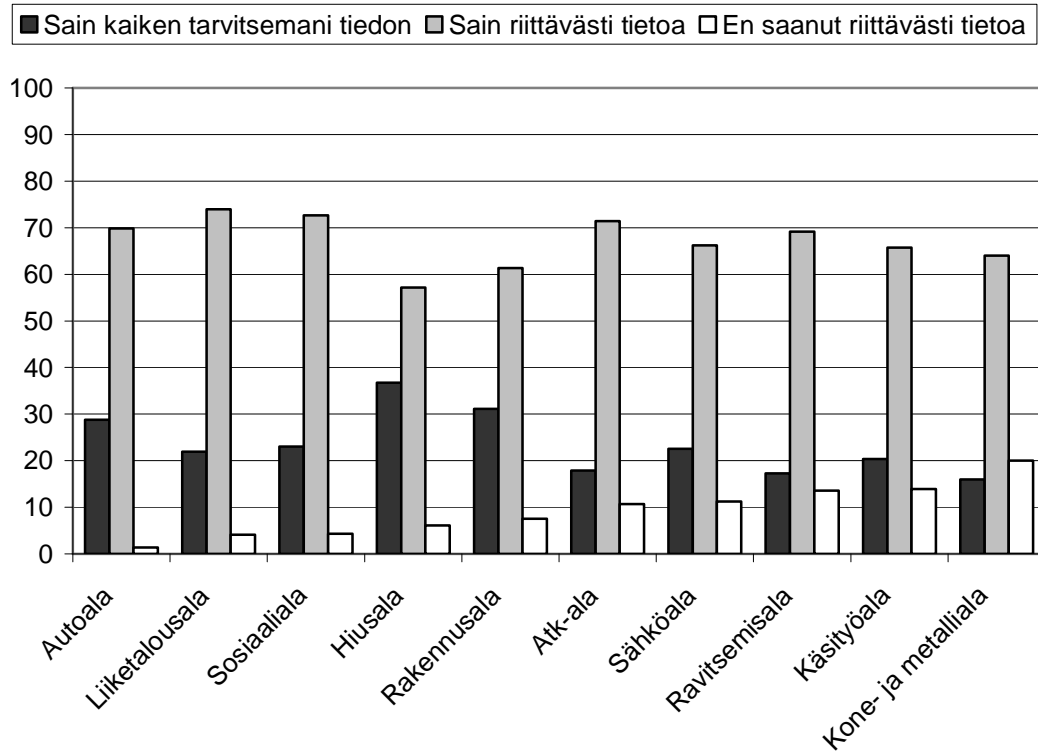
Eri pohjakoulutuksen käyneet opiskelijat ovat saaneet tietoa Salon seudun ammattiopiston opiskelumahdollisuuksista eri lähteistä. Peruskoulupohjaiset opiskelijat ovat saaneet eniten tietoa perusopetuksen opinto-ohjaajilta ja tutustumiskäynniltä. Ammatikoulupohjaiset opiskelijat ovat saaneet eniten tietoa ammattiopiston www-sivuilta ja lukion käyneet opetushallituksen koulutusoppaasta tai koulutusnetistä. (Kuvio 6.)

Kuvio 6. Tiedon saaminen ammattiopiston opiskelumahdollisuuksista peruskoulutuksen mukaan.

Kyselyyn vastanneista neljäsosa on mielestään saanut Salon seudun ammattiopiston opiskelumahdollisuuksista etukäteen kaiken tarvitsemansa tiedon ja suurin osa (68 %) on saanut tietoa riittävästi. Vain kahdeksan prosenttia vastanneista olisi tarvinnut enemmän etukäteistietoa.

Eri koulutusalojen välillä on eroja etukäteen saadun tiedon riittävydessä. Kone- ja metallialan opiskelijoista viidennes ei ole saanut etukäteen riittävästi tietoa Salon seudun ammattiopiston opiskelumahdollisuuksista, kun auto- ja kuljetusalan opiskelijoista vain yksi prosentti kokee saaneensa tietoa liian vähän. Eniten kaiken tarvitsemansa tiedon etukäteen saaneita on hiusalalla (37 %) ja vähiten kone- ja metallialalla (16 %). (Kuvio 7.)

Kuvio 7. Ammattiopiston opiskelumahdollisuuksista saadun tiedon riittävyys koulutusaloittain (%).

2.2 Oppilaitoksen valinta

Kyselyyn vastanneista suurin osa (67 %) haki opiskelemaan Salon seudun ammattiopistoon sen vuoksi, että siellä on mahdollista suorittaa heidän haluamansa tutkinto. Myös oppilaitoksen läheisyys ja hyvät kulkuyhteydet olivat tärkeitä valintakriteereitä. Vähiten merkitystä oli halulla muuttaa Saloon ja vanhempien mielipiteillä.

Taulukko 6. Salon seudun ammattiopistoon hakemisen syyt (%) (n=735-751).

	A	B	C
Haluamani tutkinnon voi suorittaa juuri Salon seudun ammattiopistossa	16	17	67
Kulkuyhteydet Salon seudun ammattiopistoon ovat hyvät	24	20	56
Oppilaitoksen läheisen sijainnin vuoksi	27	18	55
Kävin tutustumassa ja paikka miellytti minua	25	26	49
Salon seudun ammattiopistolla on hyvä maine	24	33	43
Kaverini opiskelevat Salon seudun ammattiopistossa	43	21	36
Halusin muuttaa Saloon	69	14	17
Vanhempani kehottivat hakemaan Salon seudun ammattiopistoon	66	22	12

(A=ei lainkaan/vähän, B=ei vähän eikä paljon, C=paljon merkitystä).

Kaikille muille, paitsi kone- ja metallialan opiskelijoille, tärkein oppilaitoksen valinnan syy oli se, että Salon seudun ammattiopistossa on mahdollista suorittaa heidän

haluamansa tutkinto. Kone- ja metallialan opiskelijoille tärkeintä oli oppilaitoksen läheinen sijainti. (Liite 2.)

Oppilaitoksen valintaan liittyvät syyt (taulukko 6) jakautuvat kolmelle eri ulottuvuudelle³. Ensimmäisellä ulottuvuudella oppilaitoksen valinta perustuu harkittuun pohdintaan ja asioista selvää ottamiseen. Opiskelijat ovat oppilaitosta valitessaan tienneet, mitä haluavat opiskella ja missä heidän haluamansa tutkinnon voi suorittaa. He ovat myös käyneet tutustumassa oppilaitokseen ja ottaneet selvää oppilaitoksen maineesta. Toisella ulottuvuudella opiskelijan kaverit tai vanhemmat ovat vaikuttaneet oppilaitoksen valintaan. Kolmas ulottuvuus liittyy oppilaitoksen läheisyyteen ja hyviin kulkuyhteyksiin.

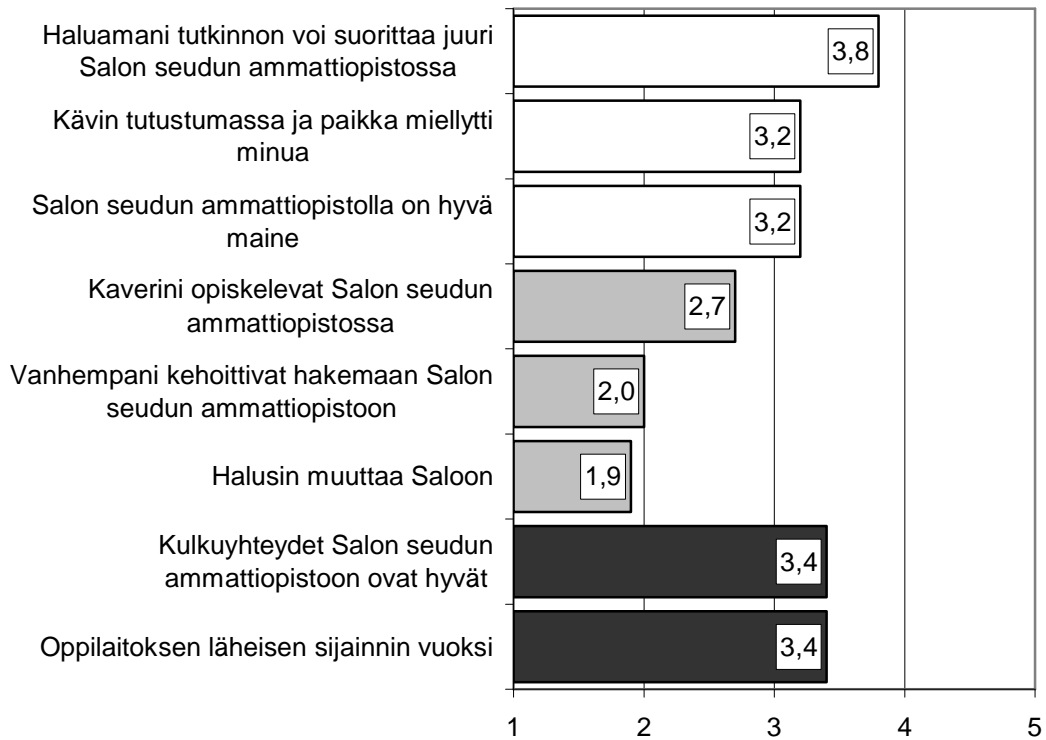
Taulukko 7. *Oppilaitoksen valinnan pääulottuvuudet.*

	harkittu valinta	sosiaalinen valinta	läheinen sijainti	kommunaliteetti
Haluamani tutkinnon voi suorittaa täällä	.726			.561
Salon seudun ammattiopistolla on hyvä maine	.789			.673
Kävin tutustumassa ja paikka miellytti minua	.681			.576
Kaverini opiskelevat tässä ammattiopistossa		.575		.494
Vanhempani kehoittivat hakemaan tänne		.663		.531
Halusin muuttaa Saloon		.786		.631
Oppilaitoksen läheisen sijainnin vuoksi			.880	.790
Kulkuyhteydet ammattiopistoon ovat hyvät			.770	.674
Selitysosuus (%)	22,8	19,6	19,2	

Kuviossa 8 on esitetty kaikkien väittämien keskiarvot. Kolmesta ylimmäisestä väittäimestä muodostettiin summamuuttuja *harkittu valinta*, kolmesta keskimmäisestä summamuuttuja *sosiaalinen valinta* ja kahdesta alimmaisesta *sijaintiin liittyvä valinta*.

Kolmesta ulottuvuudesta eniten oppilaitoksen valintaan vaikutti opiskelijoiden oma harkinta ja asioista selvää ottaminen (ka 3,38). Toiseksi eniten vaikutti oppilaitoksen sijainti (ka 3,36). Sosiaalisiin suhteisiin perustuva valinta sai alhaisimman keskiarvon (2,22).

³ Taulukon 6 väittämille tehtiin pääkomponenttianalyysi Varimax-rotatiolla, jonka tuloksena saatiin kolme ulottuvuutta. Pääkomponenttien yhteenlaskettu selitysosuus on 62 %.

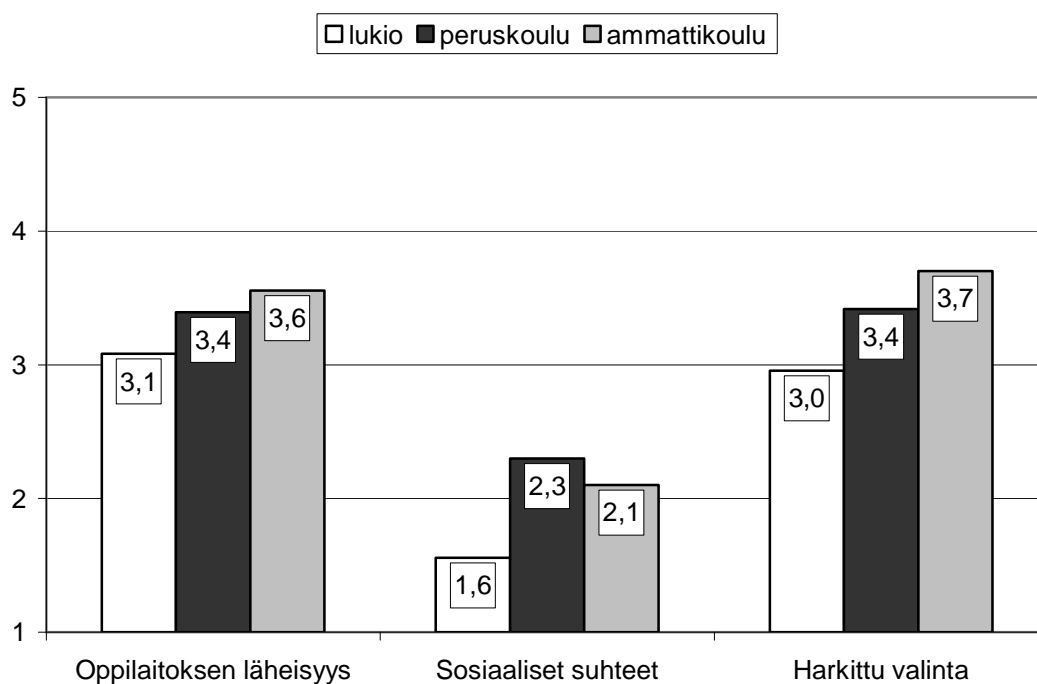

Kuvio 8. Salon seudun ammattiopistoon hakemisen syyt (n= 735–751).

Luokitelluista valintakriteereistä ainoastaan sosiaalisiin suhteisiin perustuvalla oppilaitoksen valinnalla on tilastollisesti merkitsevä ero sukupuolten välillä. Miehet ovat naisia useammin valinneet oppilaitoksensa sosiaalisten suhteiden perusteella. Miesten keskiarvo sosiaalisin perustein tehdyssä oppilaitoksen valinnassa on 2,46 ja naisten 2,02. Myös opiskelijoiden iällä ja peruskoulun päättötodistuksen keskiarvolla on vaikutusta sosiaalisten suhteiden perusteella tehtyyn oppilaitoksen valintaan. Alle 19-vuotiaat (ka 2,34) ovat 19 vuotta täyttäneitä (ka 1,88) useammin tehneet oppilaitosvalintansa sosiaalisten suhteiden perusteella. Opiskelijat, joiden peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo on alle 7,5, ovat tehneet valintansa useammin sosiaalisin perustein kuin ne, joiden keskiarvo on 7,5 tai yli (ka 2,40 / ka 2,10). Käsi- ja taideteollisuusalan (ka 1,70) sekä sosiaali- ja terveysalan (ka 1,97) opiskelijat ovat valinneet oppilaitoksensa vähiten sosiaalisin perustein. Rakennus- sekä kone- ja metallialalla sosiaalisin perustein tehdyn alan valinnan keskiarvo on korkein (ka 2,5–2,6).

Sosiaalisten suhteiden perusteella tehdyssä oppilaitoksen valinnassa peruskoulun käyneillä on korkein keskiarvo ja lukion käyneillä matalin. Oppilaitoksen läheisyys on tärkeintä ammattikoulun käyneille. Ammattikoulun käyneillä on myös korkein kes-

kiarvo harkitun valinnan tekemisessä. Lukion käyneillä on pienimmät keskiarvot kaikissa kolmessa luokassa.

Kuvio 9. *Oppilaitoksen valintakriteerit pohjakoulutuksen mukaan.*

2.3 Omalle koulutusalueelle pääsy ja valinnan perustelut

Ensisijainen hakutoive

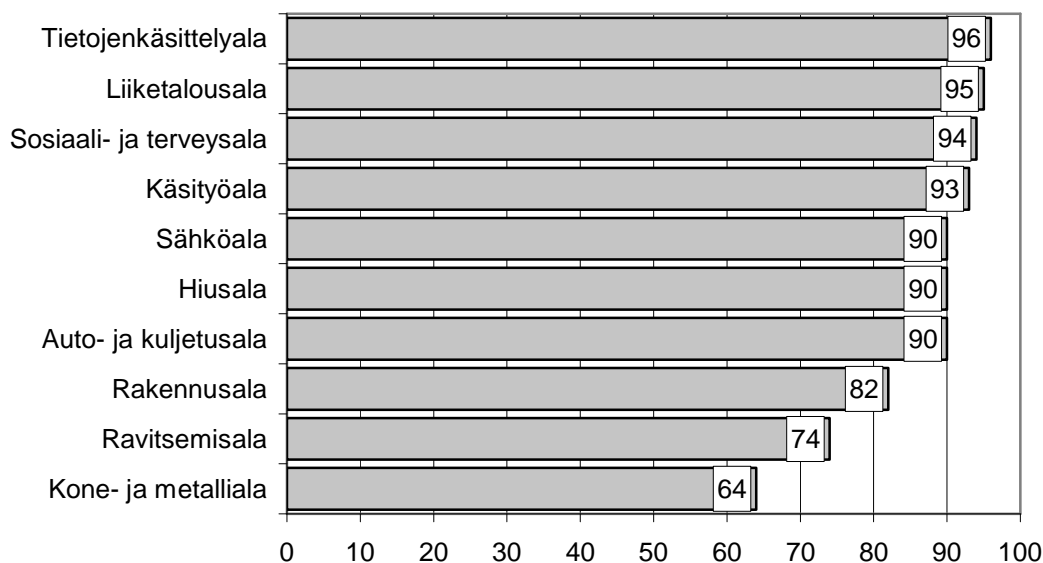
Suurin osa (88 %) kyselyyn vastanneista oli päässyt opiskelemaan ensisijaisesti haluamaansa alaa. Loput (12 %) eivät olleet päässeet ensisijaisen hakutoiveensa mukaiselle koulutusalueelle. Suurin osa heistä oli hakenut opiskelemaan ammattikouluun toiselle koulutusalueelle. Suosituimpia koulutusaloja olivat LVI-ala, rakennusala, sosiaali- ja terveysala sekä hiusala. Lukio oli ensisijaisena toiveena kuudella opiskelijalla ja ammattikorkeakoulu neljällä.

Naisista kymmenesosa ja miehistä 14 % ei ollut päässyt ensisijaisen hakutoiveensa mukaiselle koulutusalueelle. Peruskoulun käyneistä 14 % ja lukion tai ammattikoulun käyneistä viisi prosenttia ei ollut päässyt opiskelemaan toivomaansa alaa. Päätötodistuksen keskiarvo vaikutti ensisijaisesti valitsemalleen alalle pääsyyn siten, että alle 7,0 keskiarvoluokassa 28 %, 7,0–7,9 keskiarvoluokassa 13 % ja yli 8,0 keskiarvoluokassa viisi prosenttia opiskelijoista ei ollut päässyt opiskelemaan haluamaansa alaa.

Koulutusaloista eniten ensisijaisen hakutoiveensa mukaisella alalla opiskelevia on tietojenkäsittelyalalla (96 %). Seuraavaksi tulevat liiketalousala sekä sosiaali- ja terveystieteiden ala. Vähiten haluamallaan alalla opiskelevia on kone- ja metallialalla. (Kuvio 10.)

Kone- ja metallialan kyselyyn vastanneista 25 opiskelijasta yhdeksän ei ollut päässyt opiskelemaan ensisijaisesti valitsemalleen alalle. Heistä kolme oli hakenut opiskelemaan LVI-alalle, kolme rakennusalan alalle, yksi vaatetusalan alalle ja yksi tietojenkäsittelyalan alalle. Yksi ei kertonut ensisijaisesti valitsemaansa alaa.

Ravitsemisalalla 81 kyselyyn vastanneesta opiskelijasta 21 ei ollut päässyt opiskelemaan ensisijaisesti valitsemaansa alaa. Heistä viisi olisi halunnut opiskelemaan saman alan toiseen tutkintoon, viisi lähihoitajaksi ja kaksi parturi-kampaajaksi. Kolme ravitsemisalalla opiskelevaa olisi halunnut ensisijaisesti opiskella käsityöalaa. Loput ravitsemisalalla hakutoiveet olivat yksittäisiä, mm. lastenohjaaja, lukio ja maatalousoppilaitos.

Kuvio 10. Eri koulutusalojen opiskelijoiden koulutusalaavalinnan ensisijaisuus (%) (n=753).

Neljä prosenttia vastaajista oli vaihtanut koulutusalaansa Salon seudun ammattiopiston sisällä. Poisvaihdettuja aloja olivat catering-, kokki-, autonasennus-, parturi-kampaaja-, lähihoitaja-, datanomi-, merkonomi-, suunnitteluassistentti-, metalli-, sähkö- ja kulttuuriala.

Kymmenen opiskelijaa (1 %) ilmoitti harkitsevansa vakavasti koulutusalaansa vaihtamista Salon seudun ammattiopiston sisällä. Heistä naisia on kolme ja miehiä seitsemän. Eniten alan vaihtoa harkitsevia on ravitsemisalalla (kolme opiskelijaa). Autoalalla ja käsityöalalla kaksi opiskelijaa harkitsee alan vaihtoa. Aloja, joille haluttiin vaihtaa, olivat pintakäsittely-, LVI-, ravintola-, logistiikka- ja sähköala.

Alan valinnan perustelut

Avoin kysymys ”Miksi halusit opiskelemaan juuri tälle alalle, johon ensisijaisesti hait?” luokiteltiin kahteentoista luokkaan aineistopohjaisesti. Kysymykseen vastanneita on 631. Yli puolet vastanneista (53 %) on halunnut opiskelemaan ensisijaisesti valitsemalleen koulutusalalle, koska ala tuntui yleensä kiinnostavalta. Kymmenesosalta ala on ollut toiveammattina lapsuudesta asti.

Taulukko 8. Alan valinnan perustelut.

	n	%
Ala kiinnostaa	332	53
Toiveammatti	65	10
Hyvä työllisyystilanne	34	5
Ihmisläheinen työ	29	5
Käsillä tekeminen	22	3
Hyvä pohja jatko-opinnoille	19	3
Hyvä palkka	16	3
Harrastuksen pohjalta	21	3
Auttamisen halu	17	3
Sukulaisia alalla	8	1
Ei tiedä	27	4
Muu syy	41	6
	631	100

Koulutusalojen välillä on suuria eroja alan valinnan perusteissa (taulukko 9). Esimerkiksi hyvä työllisyystilanne on vaikuttanut alan valintaan etenkin kone- ja metallialalla sekä rakennusalalla.

Kaikki puhuivat hyvästä työllisyystilanteesta lvi-alalla ja se alkoi kiinnostaa minua.

Koska putkimiehistä on pula.

Sosiaali- ja terveysalalla alan valinnan tärkein peruste alan kiinnostavuuden jälkeen on työn ihmisläheisyys (20 %). Myös auttamisenhalu on tärkeää. Sosiaali- ja terveysalalla 14 % kysymykseen vastanneista on valinnut alan sillä perusteella, että he voivat auttaa ihmisiä tulevassa työssään.

Haluan auttaa ihmisiä ja luoda lapsille turvallisen maailman.

Halusin lähihoitajaksi. Auttaminen ja hoivaaminen on juuri minun työtäni!

Halusin auttaa ihmisiä ja toteuttaa itseäni ja auttamisenhaluani.

Haluan tehdä työtä ihmisten kanssa ja lähihoitajana se onnistuu ja saa auttaa ihmisiä.

Työtä ihmisten parissa. Työllä on jokin päämäärä ja tarkoitus.

Sosiaali- ja terveystalalla myös lasten kanssa työskenteleminen on monille tärkeää ja alan valinnan peruste: ”Koska pidän lapsista ja tykkään olla niitten kanssa.” Käsillä tekemisen merkitys korostuu käsi- ja taideteollisuusosalalla. Käsityöalalla 17 % kysymykseen vastanneista on tehnyt alanvalintansa kädentaitojen perusteella.

Koska kädentaidot ovat minulle tärkeitä ja ompelusta nautin.

Puun työstö on aina kiinnostanut minua.

On ihanaa katsoa, kuinka lankusta muotoutuu huonekalu.

Koulutusalan valinta hyvänä pohjana jatkokoulutusopinnoille mainitaan kaikilla muilla aloilla paitsi auto-, hius- ja konealalla. Suhteellisesti eniten jatko-opintojen merkitystä alan valinnassa korostetaan liiketalousalalla (7 %).

Hyvä pohja ammattikorkeakouluopinnoille (CAD-piirtäminen ym.).

Haluan opiskella tätä alaa korkeammalla tasolla ja käytän tätä polkuna sinne.

Haaveilen saman alan jatkokoulutuksesta ja halusin saada perus asiat ensin kuntoon.

Hyvä palkka on vaikuttanut alan valintaan eniten kone- ja rakennusaloilla: ”Rahaa tulee ovista ja ikkunoista.”. Harrastuksen pohjalta alanvalintansa tehneitä on suhteellisesti eniten kokeiksi (20 %) ja datanomeiksi (13 %) opiskelevissa. Molemmilla aloilla harrastuspohja on toiseksi tärkein alanvalintakriteeri alan kiinnostavuuden jälkeen.

Erilaiset ruokakulttuurit kiinnostavat minua, ja pidän ruuanlaitosta ja haluan oppia enemmän ruuanlaitosta ja taidoista.

Minulle datanomi oli oikein niistä aloista mistä valita. Pidän tietokoneilla puuhailusta jo pienestä asti.

Koska olen kiinnostunut tietokoneista ja teen niitten kanssa vapaa-ajallakin kaikenlaista.

Halusin vaan harrastuksen pohjalta siihen liittyvän tutkinnon.

Samalla alalla olevat sukulaiset alan valinnan perusteena ovat vain yhdellä prosentilla kysymykseen vastanneista. Suhteellisesti eniten heitä on kone- ja metallialalla (9 %).

Isäni on myös levyseppähitsaaja ja tykkään metallista.

Ala on kiinnostanut koska pappalla on kauan sitten ollut yritys ja eno ajaa kuorma-autoa maansiirtoyhtiössä.

Siskoni on siivousteknikko, joten ajattelin että voisin suorittaa siivoukseen liittyvän koulutuksen.

Pakko oli hakea jollekin alalle, ja veljet olivat käyneet samaisen linjan...

Kysymykseen vastanneista neljä prosenttia ei tiedä, millä perusteella on tehnyt alanvalintansa. Suhteellisesti eniten heitä on sähköalalla (9 %).

Ei ollut ideaa mihin mennä.

En keksinyt muutakaan.

Heitin randomil.

Se tuli ekana mieleen...

Kuudella prosentilla vastanneista oli jokin muu alan valinnan syy. Hyvät kaksoistutkinnon suoritusmahdollisuudet olivat alanvalinnan perusteena kuudella vastaajalla: ”Koska olin kiinnostunut alasta ja halusin suorittaa kaksoistutkinnon. Alasta sai todella paljon kaksoistutkintoon liittyvää infoa!”. Viisi vastaajaa aikoi perustaa tulevaisuudessa yrityksen ja oli valinnut alansa sillä perusteella. Osa oli valinnut alansa muiden suosittelujen perusteella.

Koska yläasteen opo kehoitti.

Peruskoulun opettajat suosittelivat tätä minulle.

Ammattipsykologi suositteli minulle hoitoalaa.

Koska äiti ehdotti menemään tälle alalle.

Täällä on kivaa ja rentoo ja kaverit suosittelivat.

Neljä vastaajaa korosti koulutuksen monipuolisuutta: ”Merkonomien papereilla on myöhemmin helppo hakea moneen eri työpaikkaan”. Vastaajista neljä korosti sitä, ettei ainakaan halunnut mennä lukioon: ”Kun ei ollut sillä hetkellä muuta mielenkiinnon kohdetta, ja lukioon en halunnut mennä missään nimessä”. Viisi vastaajaa oli päättänyt nykyiseen alanvalintaansa monien kokeilujen kautta: ”No en mä sinne sit halunnukaan, joten vaihdoin alaa muutaman kerran jotta miellyttäis”. Neljän vastaajan alan valinnan perusteena oli ammatinvaihto. Kolme opiskelijaa oli valinnut alan, kos-

ka tiesi siitä jo valmiiksi jotain. Kavereiden valinnat olivat vaikuttaneet kahden vastaajan alanvalintaan: ”Koska kaikki ylä-asteen luokka kaverit haki sinne.”

Taulukko 9. Alan valinnan perustelut koulutusaloittain (%) (n=561).

	auto	hius	kone	käsi-	liike	kokki	rakennus	sos.	sähkö	atk
ala kiinnostaa	70	54	36	51	61	41	51	37	71	65
toiveammatti	11	32	9	17	7	17	1	11		4
työllisyystilanne	2		18		8		16	7	5	
ihmisläheisyys		2			3			20		
käsillä tekeminen		5		17		2	7			
jatko-opinnot				5	7	2	3	3	4	4
hyvä palkka			18				11		5	
harrastus	2			1		20	4	2	2	13
auttamisen halu								14		
sukulaisia alalla	6		9			4		1		
ei tiedä	4	7		1	3	4	1	2	9	
muu syy	6		9	7	11	9	5	3	4	13

(Taulukossa ovat mukana vain ne, jotka ovat päässeet ensisijaisesti valitsemalleen koulutusosalalle).

3 OPETUKSEN ARVIOINTI

3.1 Tyytyväisyys opetukseen

Kyselyyn vastanneista 72 % on tyytyväisiä Salon seudun ammattiopistossa opiskeluun ja 78 % kokee tulevansa toimeen opettajien kanssa. Opetusta pitää asiantuntevana 65 % opiskelijoista ja 60 % kokee opettajien olevan kiinnostuneita opetustyöstään. Salon seudun ammattiopisto tarjoaa riittävästi mahdollisuuksia kansainväliseen vaihtoon vain 44 %:n mielestä.

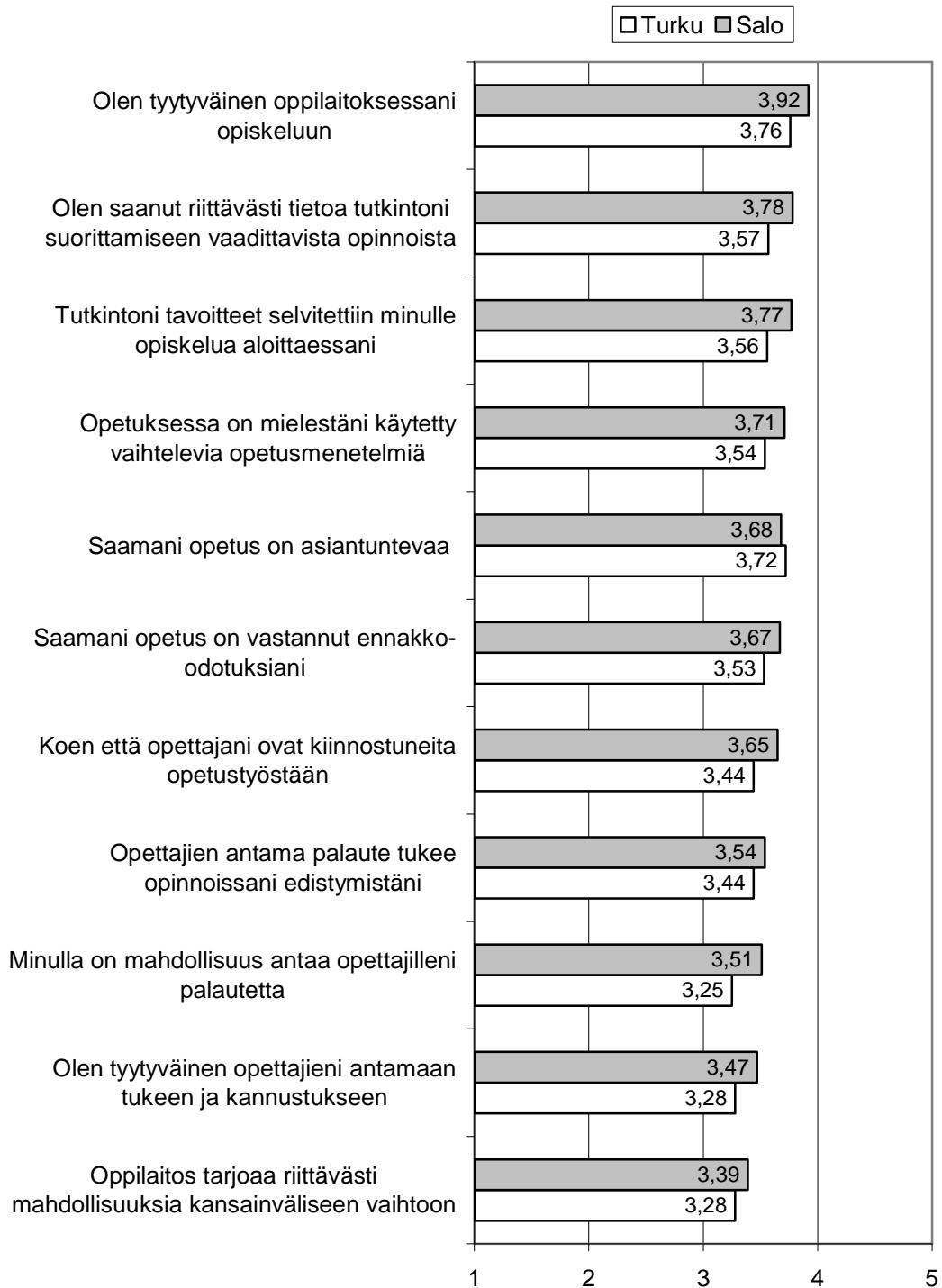
Taulukko 10. Opetuksen arviointi (%) (n=744-753).

	A	B	C
Tulen toimeen opettajieni kanssa	6	16	78
Olen tyytyväinen Salon seudun ammattiopistossa opiskeluun	9	19	72
Tutkintoni tavoitteet selvitettiin minulle opiskelua aloittaessani	11	21	68
Olen saanut riittävästi tietoa tutkintoni suorittamiseen vaadittavista opinnoista	11	21	68
Saamani opetus on vastannut ennako-odotuksiani	14	19	67
Saamani opetus on asiantuntevaa	14	21	65
Opetuksessa on mielestäni käytetty vaihtelevia opetusmenetelmiä	12	24	64
Opetuksessa käytettävät tilat ovat riittävät ja vastaavat tarkoitustaan	18	22	60
Koen että opettajani ovat kiinnostuneita opetustyöstään	14	26	60
Opettajien antama palaute tukee opinnoissani edistymistäni	14	31	55
Minulla on mahdollisuus antaa opettajilleni palautetta	18	27	55
Olen tyytyväinen opettajieni antamaan tukeen ja kannustukseen	18	28	54
Ammattiopisto tarjoaa riittävästi mahdollisuuksia kansainväliseen vaihtoon	14	42	44

(A=eri mieltä, B=neutraali, C=samaa mieltä).

Taulukon 10 väittämistä osa on samoja kuin Turun ammatti-instituutissa keväällä 2007 tehdyssä opiskelijakyselyssä⁴. Salon seudun ammattiopistossa ollaan hieman tyytyväisempiä opetukseen kuin Turun ammatti-instituutissa. Kaikissa muissa väittämässä Salon seudun ammattiopisto on saanut Turun ammatti-instituuttia paremman keskiarvon, paitsi väittämässä ”Saamani opetus on asiantuntevaa”. Keskiarvojen erot Salon seudun ammattiopiston ja Turun ammatti-instituutin välillä eivät ole suuria, ja molempien oppilaitosten keskiarvot kaikissa kysymyksissä ovat asteikon positiivisessa päässä. (Kuvio 11.)

⁴ Turun ammatti-instituutin opiskelijakyselyyn vastasi 2130 opiskelijaa. Opiskelijoita oli yhteensä 3384, joten vastausprosentti Turun ammatti-instituutin kyselyssä oli 63.

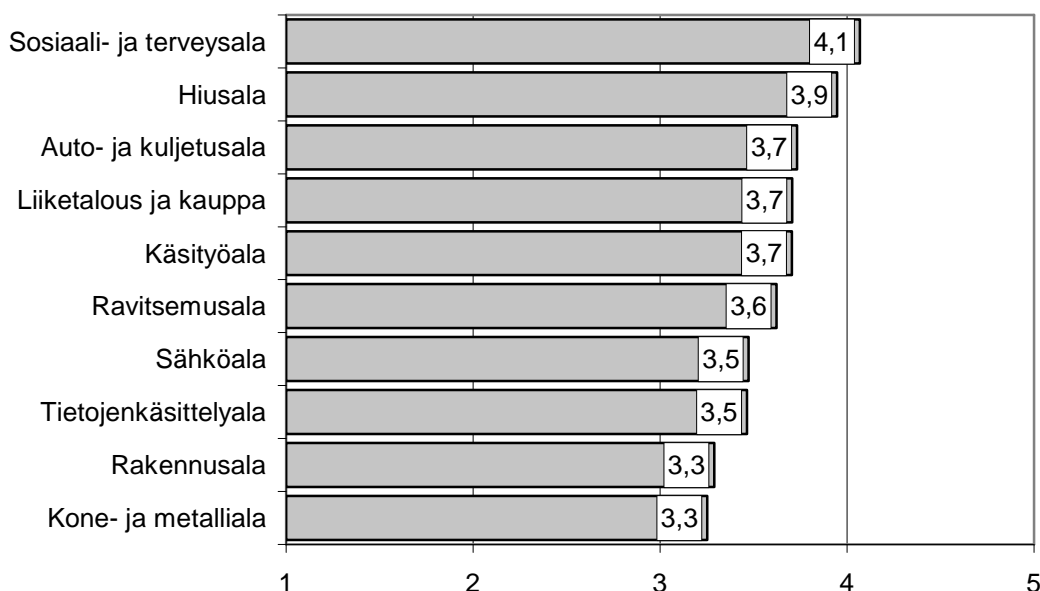
Kuvio 11. Opetuksen arviointi Salon seudun ammattiopistossa ja Turun ammatti-instituutissa.

Liitetaulukossa kolme esitellään taulukon 10 väittämät keskiarvoina koulutusaloittain. Lähes kaikilla koulutusaloilla parhaimman keskiarvon on saanut väittämä ”Tulen toimeen opettajien kanssa”. Parhaiten opettajien kanssa toimeen tullaan sosiaali- ja terveysalalla (ka 4,4) ja huonoiten kone- ja metallialalla (ka 3,6). Hiusalan opiskelijat (ka 4,0) ovat tyytyväisimpiä opiskelutiloihinsa ja rakennusalan opiskelijat tyytymät-

tömmimpiä (ka 3,0). Hiusalan opiskelijoilla on mielestään myös eniten mahdollisuuksia antaa palautetta opettajille (ka 4,2), kun rakennus- ja sähköaloilla sitä on vain keskinertaisesti (ka 3,0).

Opetuksen arviointiin liittyvistä väittämistä (taulukko 10) muodostettiin summamuuttuja *opetukseen tyytyväisyys*, jonka reliabiliteetti on .92 (alfa). Summamuuttujan keskiarvo on 3,68 ja keskihajonta 0,737. Naiset ovat tyytyväisempiä saamaansa opetukseen kuin miehet. Naisten opetukseen tyytyväisyyden keskiarvo on 3,84 ja miesten 3,48. Opiskelijat, joiden peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo on 7,5 tai yli ovat tyytyväisempiä opetukseen kuin ne, joiden keskiarvo on alle 7,5 (ka 3,76 / 3,58). Eri opintovuosien opiskelijoiden opetukseen tyytyväisyydessä ei ole suuria eroja.

Opetukseen tyytyväisimpiä ovat sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat ja tyytymättömmimpiä kone- ja metallialan sekä rakennusalan opiskelijat. Koulutusalojen välisiin eroihin vaikuttaa se, miten paljon naisia ja miehiä alalla on. Miesvaltaisilla aloilla ollaan tyytymättömämpiä opetukseen, koska miehet yleensäkin ovat opetukseen tyytymättömämpiä kuin naiset. Miesvaltaisten alojen opiskelijoista tyytyväisimpiä ovat auto- ja kuljetusalan opiskelijat.

Kuvio 12. Kokonaistyytyväisyys koulutusaloittain (n=726).

Tarkemmassa koulutuslinjoittaisessa tarkastelussa eniten opetukseen tyytymättömiä on LVI- asentajiksi opiskelevissa. Seuraavaksi eniten tyytymättömiä on palveluvastaa-

va- ja levyseppähitsaajaopiskelijoissa. Maalausalan ja mukautetun vaatetusalan opiskelijat ovat opetukseen tyytyväisimpiä. LVI-alaa lukuun ottamatta kaikkien alojen opiskelijat ovat opetukseen enemmän tyytyväisiä kuin tyytymättömiä.

Taulukko 11. Opetukseen tyytyväisyys koulutuslinjan mukaan.

	keskiarvo	n
Vaatetusala, mukautettu opetus	4.45	7
Maalari	4.15	7
Lähihoitaja	4.07	138
Autonkuljettaja	3.95	22
Parturi-kampaaja	3.95	46
Ravintolakokki	3.88	36
Toimitilahuoltaja	3.87	6
Ateljee- ja asusteompelu	3.84	21
Merkonomi, taloushallinto	3.74	27
Huonekalupuuseppä	3.71	14
Suunnitteluassistentti	3.71	11
Merkonomi, asiakaspalvelu	3.69	45
Autokorinkorjaaja	3.69	11
Puuseppä	3.66	19
Sisustussuunnittelu	3.63	36
Ajoneuvoasentaja	3.60	35
Elektroniikka-asentaja	3.59	23
Sisustustekstiili	3.49	22
Datanomi	3.46	26
Sähköasentaja	3.44	38
Talonrakentaja	3.41	24
Suurtalouskokki	3.40	22
Automaatioasentaja	3.33	9
Koneistaja	3.22	9
Levyseppähitsaaja	3.19	15
Palveluvastaava	3.18	13
LVI-asentaja	2.76	39

(Taulukosta on poistettu alat, joilla vastanneita oli alle kolme opiskelijaa)

Mihin tyytyväisyys tai tyytymättömyys liittyy?

Opiskelijoilta kysyttiin myös tyytyväisyyden ja tyytymättömyyden syitä avoimella kysymyksellä. Kysymykseen vastasi yhteensä 146 opiskelijaa. Vastauksista 43 oli positiivisia ja 103 negatiivisia. (Taulukko 12.) Odotetusti negatiivisia vastauksia oli enemmän, koska mikäli kaiken koetaan olevan hyvin, jätetään useammin kokonaan vastaamatta, kuin siinä tapauksessa, että on olemassa seikkoja, joihin toivotaan muutosta.

Taulukko 12. Opetuksen arvioinnin perustelut.

<i>Positiiviset</i>	maininnat
Kaikki hyvin, ei negatiivista sanottavaa	28
Opetus on tasokasta ja opettajat hyviä	15

<i>Negatiiviset</i>	
Joidenkin opettajien ammattitaito on huono	31
Opettajien taso vaihtelee	12
Huonot opiskeluolosuhteet	12
Tiedonvälitys ei toimi	9
Kansainvälisestä vaihdosta ei ole kerrottu	8
Joidenkin oppilaiden suosiminen	7
Palaute ja arviointi epäselvää tai niukkaa	6
Opetuksen vaatimustaso on alhainen / hidas tahti	6
Opetuksen vaatimustaso on korkea / nopea tahti	4
Kaipaa lisää kannustusta	4
Tutkintokokonaisuus epäselvä	4

Positiivissa vastauksissa kehuaan koulua ja ollaan tyytyväisiä opetukseen. Opiskelijat myös korostavat näissä vastauksissa usein, ettei heillä ole mitään negatiivista sanottavaa oppilaitoksesta.

Loistava koulu.

Positiivista. Salon amis ylitti kaikki odotukseni.

Koulussa kaikki ovat erittäin positiivisella mielellä niin opettajat kuin oppilaatkin. Opetus on todella hyvää ja perusteellista. Ympäristö on mukava ja ruoka on hyvää. Kouluun lähtee aamulla hyvällä fiiliksellä.

Koulussa kerrotaan olevan hyvä ilmapiiri, hyvät työtilat ja -välineet. Positiivissa kommentteissa kehuaan opettajia ja heidän ammattitaitoaan. Opettajia pidetään kannustavina ja huumorintajuisina ihmisinä, joiden kanssa on helppo tulla toimeen.

Opetus on hyvää ja on olo, että jokaisesta oikeasti välitetään ja opettajat tekevät kaikkensa meidän opiskelijoiden eteen. kiitos!

Koulu on vastannut odotuksiani täysin. Opettajat ovat olleet tosi mukavia ja kannustavia.

Opettajat osaavat työnsä, koska heiltä on helppo mennä kysymään jos on ongelmia. He eivät heti suutu tai oleta että opiskelija tietää kaiken.

Negatiivisissa kommenteissa eniten mainintoja saivat joidenkin opettajien ammattitaidottomuus.

Joidenki opettajien opetus menetit ovat iha jostain...

Jotkut opettajat voisivat miettiä alan vaihtoa.

Kun opettaja vaihtui, niin opetuksen taso laski kuin lehmän häntä ja sen mukana myös motivaatio opiskeluun meni.

Osa opiskelijoista oli sitä mieltä, että jotkut opettajista eivät ole innostuneita työstään eikä opetustyö kiinnosta heitä:

Muutama opettaja tuntuu siltä, että opettaminen ei ehkä kiinnosta ja mielestäni he eivät "osaa" asiaansa... miten sitten me voimme oppia jos opettajakin empii opetuksessaan.

Osa vastanneista taas piti opetuksen tasoa huonona sen vuoksi, että opettajilla on niin paljon muita kiireitä, etteivät he ehdi keskittyä kunnolla opetukseen:

Opettajalla liikaa muita velvollisuuksia (kokouksia, palaverieja jne.) opetustuntien sijaan, että välillä tuntuu koulupäivä turhalta. Saman työn olisi voinut tehdä itsenäisesti kotona. Varsinkin, kun koulumatka on juna- tai bussimatkan päässä!

Joidenkin opettajien opetusmenetelmissä olisi muutamien opiskelijoiden mielestä parantamisen varaa. Erään opiskelijan mielestä tunnit yleensä kuluvat siihen että opettaja (jos edes sattuu olemaan luokkahuoneessa) istuu koneellaan eikä sano mitään. Joidenkin opiskelijoiden mielestä opettajat lisäksi myöhästelevät tunneilta eivätkä päivitä koenumeroita riittävän ajoissa.

Muutamit opiskelijat kaipaavat lisää tietotekniikan opetusta. He kertovat joutuneensa itsenäisesti opiskelemaan alansa keskeisiä tietokoneohjelmia, eikä opetusta ole pyynnöistä huolimatta järjestetty.

Osa opiskelijoista kokee palautteen antamisen opettajille turhaksi. Opettajat eivät heidän mielestään osaa ottaa negatiivista palautetta vastaan, eivätkä tee asioille mitään. Useissa vastauksissa mainitaan myös opettajien eritasoisuus. Toisia opettajia pidetään hyvinä ja ammattitaitoisina, kun taas toisia moititaan huonoiksi.

Opettajia on niin moneen eri kastiin, osa on oikein hyviä ja perusteellisia, kun taas toiset tyytyvät antamaan internet-sivun osoitteen jossa tehtävät eikä koko kurssin aikana mitään muuta, opetus on silloin aivan minimaalista.

Positiivista on, että opettajat ovat kiinnostuneita työstään ja useimmat vielä "rentoja" eli opiskelutahti on hyvä eikä liian pakkopullaa. Mutta niin kuin joka työpaikassa, niin täältäkin

löytyy sellaisia opettajia jotka eivät ole sisäistäneet, että paras keino opettaa asioita on opettaa motivoiden. On sellainen opettaja joka räjähtää ja huutaa ilman syytä. Ja sellainen tuutori-opettaja joka ei hoida hommaansa kunnolla, eli mikään informaatio ei tule meidän ryhmällemme. Mutta paljon hyvääkkin tästä koulusta löytyy, juuri ne opettajat jotka ovat iloisia ja motivoivia tekevät opiskelusta hauskeempaa ja miellyttävämpää.

Huonot opiskeluolosuhteet mainitaan palautteissa 12 kertaa. Eniten moititaan opiskelutilojen kylmyyttä talviaikaan. Opiskelutilat ovat joidenkin mielestä ahtaat. Erityisesti LVI-alalla opiskelutilojen ahtaus mainitaan useaan otteeseen. LVI-alan opetustilat ovat opiskelijoiden mukaan tällä hetkellä aivan liian pienet ja opiskelijamäärään nähden tarkoitukseen sopimattomat. LVI-alalla myös työkalujen vähäinen määrä turhauttaa opiskelijoita. Opiskeluolosuhteisiin negatiivisesti ovat vaikuttaneet myös viereisissä tiloissa ollut remontti ja siitä aiheutunut kova melu. Joihinkin luokkiin kaivataan lisää tuoleja ja seinille hieman enemmän värejä. Joitakin opiskelijoita häiritsee tilojen avoimuus, kun toisen luokan opetus kuuluu läpi ja keskittyminen on tällöin vaikeaa. Toisaalta avoimuus koetaan hyvänä asiana, koska se lisää muihin luokkiin tutustumista.

Tiedonvälityksen heikkous mainitaan palautteissa yhdeksän kertaa. Opiskelijat ovat sitä mieltä, että koulun informointi oppilaille ei toimi ja asiat jäävät monesti arvailujen varaan. Esimerkiksi kansainvälisestä vaihdosta ei moni ole kuullut puhuttavankaan.

Seitsemän opiskelijaa mainitsee palautteessaan joidenkin opettajien tavasta suosia tiettyjä oppilaita. Jotkut opettajat myös menevät liian henkilökohtaisuuksiin ja valitsevat lemmikkioppilaat tai arvioivat opiskelijoitaan ”naamarajan” siivittäminä. Parissa palautteessa mainitaan myös, että tietyltä paikkakunnalta tulevia oppilaita halveksitaan.

Opettajien antama palaute koetaan kuudessa vastauksessa epäselväksi tai niukaksi. Opiskelijat kokevat oman osaamisen tasonsa arvioinnin vaikeaksi, koska palaute on heidän mielestään usein ristiriitaista tai liian ylimalkaista.

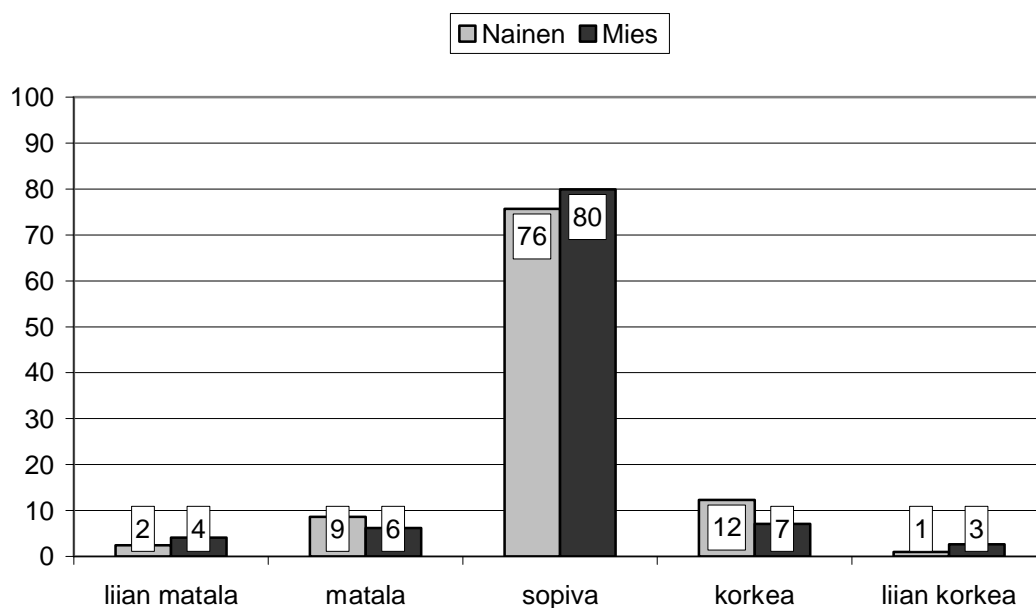
Kuudessa palautteessa mainitaan liian hidas opiskelutahti ja matala vaatimustaso. Etenkin lukion käyneet kertovat välillä turhautuvansa oppitunneilla. Neljä opiskelijaa mainitsee palautteissaan opiskelutahdin olevan liian nopea tai vaatimustason liian kor-

kea. Nämä opiskelijat kokevat, ettei opetuksesta saa millään selkoa ja asioissa mennään liian nopeasti eteenpäin.

Neljä opiskelijaa kaippaa opettajilta enemmän tukea ja kannustusta. Opiskelijoiden mielestä opettajat saisivat olla kiinnostuneempia heidän oppimisestaan. Tutkintokokonaisuus on jäänyt epäselväksi osalle vastanneista. Varsinkin opiskelun alussa opiskelijat kaipaisivat enemmän tietoa opinnoista, osasuorituksista, ja kurssien sisällöistä.

3.2 Opiskelun vaatimustaso

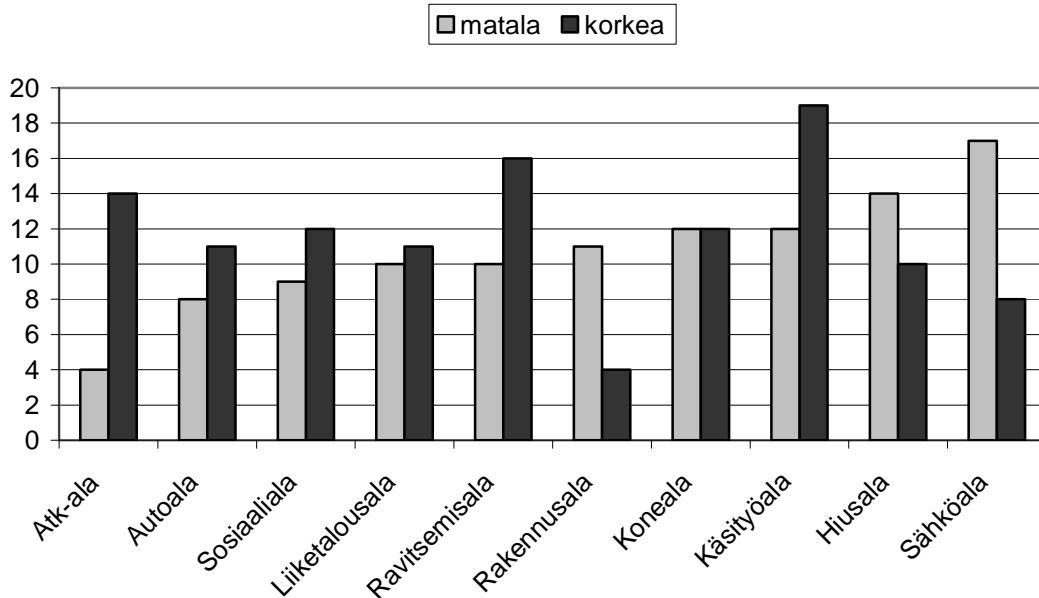
Kyselyyn vastanneista suurin osa (77 %) pitää opiskelun vaatimustasoa sopivana, joka kymmenes pitää tasoa matalana ja 12 % korkeana. Miehet ovat vastanneet suhteellisesti enemmän ääripäähän vastauksia ja naiset enemmän lievämpiä vaihtoehtoja.

Kuvio 13. Opiskelun vaatimustason kokeminen sukupuolen mukaan (%) (n=746).

Kun lasketaan yhteen opiskelun vaatimustasoa liian matalana ja matalana sekä liian korkeana ja korkeana pitävät, aloja, joilla vaatimustasoa pidetään suhteellisesti enemmän matalana kuin korkeana ovat hiusala, rakennusala ja sähköala. Kone- ja metallialalla on yhtä paljon opiskelun vaatimustasoa matalana ja korkeana pitäviä. Muilla aloilla vaatimustasoa pidetään suhteellisesti enemmän korkeana kuin matalana. Eniten vaatimustasoa korkeana pitäviä on käsityöalalla ja ravitsemisalalla.

Kuvio 14. Opiskelun vaatimustason matalana tai korkeana kokeminen koulutusaloittain (%).

Jos tarkastellaan pelkästään vastausvaihtoehtojen ääripäitä (liian matala ja liian korkea), opiskelun vaatimustasoa liian korkeana pitäviä on suhteellisesti eniten kone- ja metallialalla (8 %). Liiketalousalalla kukaan ei pidä vaatimustasoa liian korkeana. Käsiyö-, rakennus- ja sosiaali-alailla vaatimustasoa liian korkeana pitävien osuus jää alle prosentin. Suhteellisesti eniten vaatimustasoa liian matalana pitäviä on sähköalalla (6 %). Auto- ja kuljetusalalla kukaan ei pidä opiskelun vaatimustasoa liian matalana.

Suhteellisesti eniten opiskelun vaatimustasoa korkeana pitäviä on ensimmäisen vuoden opiskelijoissa (14 %). Ensimmäisen vuoden opiskelijat pitävät opiskelun vaatimustasoa enemmän korkeana kuin matalana. Muiden vuosikurssien opiskelijoissa on enemmän opiskelun vaatimustasoa matalana kuin korkeana pitäviä.

Pohjakoulutukseltaan peruskoulun käyneistä 80 % pitää opiskelun vaatimustasoa sopivana, kahdeksan prosenttia matalana ja 12 % korkeana. Lukion käyneistä vain 61 % kokee vaatimustason sopivaksi, 28 % pitää vaatimustasoa matalana ja 11 % korkeana. Ammattikoulupohjaisista opiskelijoista 72 % pitää tasoa sopivana, 12 % matalana ja 16 % korkeana.

4 OPETUKSEN TUKIPALVELUT JA OPISKELUYMPÄRISTÖ

4.1 Tyytyväisyys opetuksen tukipalveluihin ja opiskeluympäristöön

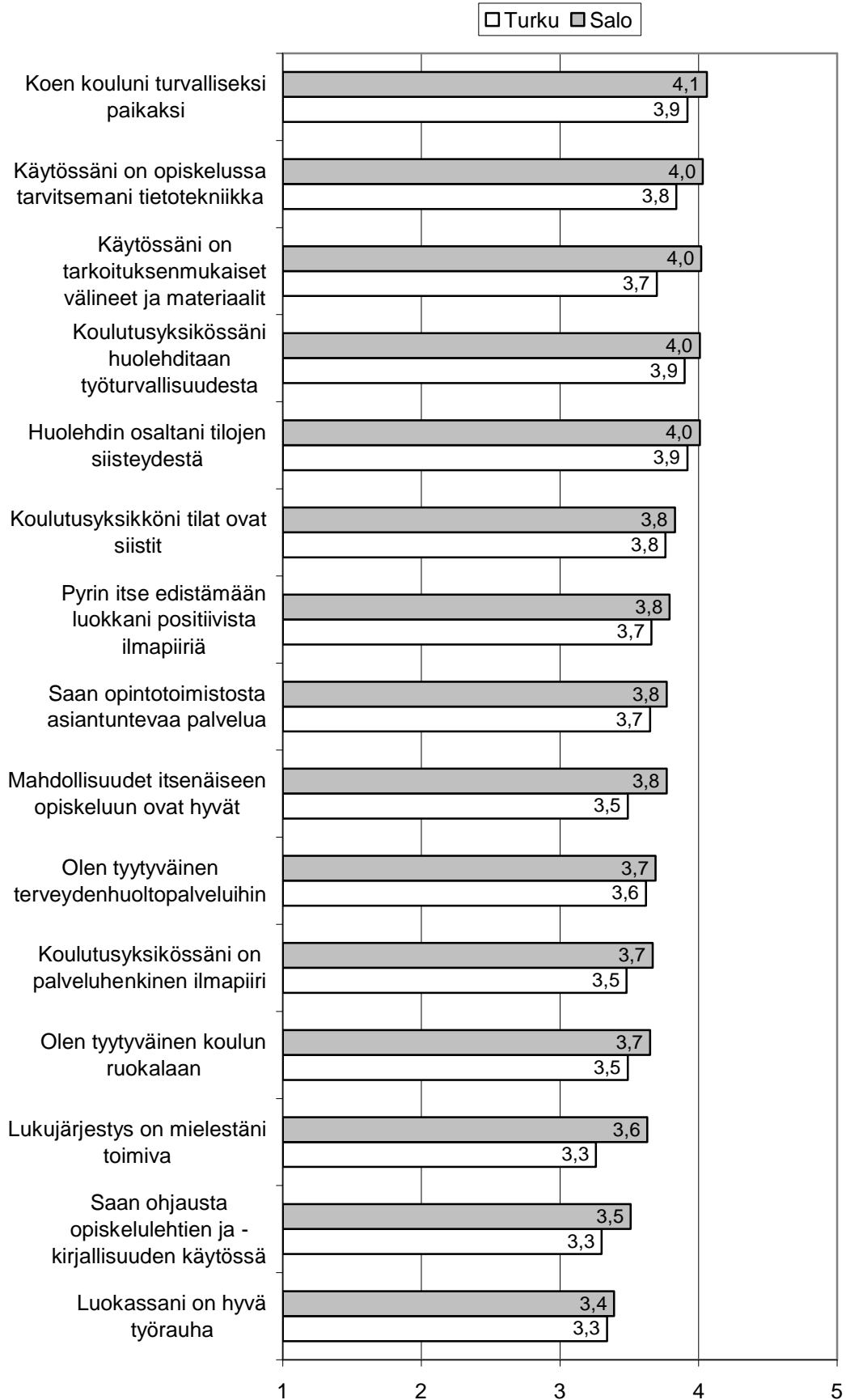
Opiskelijat ovat yleisesti ottaen tyytyväisiä opetuksen tukipalveluihin ja opiskeluympäristöönsä. Hyviä kaverisuhteita oppilaitoksessa on 79 %:lla vastanneista. Koulun kokee turvalliseksi paikaksi 77 % vastanneista ja turvattomaksi vain seitsemän prosenttia. Luokan työrauhan kokee huonoksi viidesosa ja hyväksi yli puolet opiskelijoista. Vastanneista neljäsosa sai mielestään jaksolukujärjestyksen liian myöhään.

Taulukko 13. *Opetuksen tukipalveluiden ja opiskeluympäristön arviointi (%) (747-753).*

	A	B	C
Minulla on hyviä kaverisuhteita oppilaitoksessa	6	15	79
Koen kouluni turvalliseksi paikaksi	7	16	77
Huolehdin osaltani tilojen siisteydestä	4	19	77
Koulutusyksikössäni huolehditaan työturvallisuudesta	5	19	76
Käytössäni on opiskelussa tarvitsemani tietotekniikka	7	17	76
Käytössäni on tarkoituksenmukaiset laitteet, välineet ja materiaalit	5	19	76
Koulutusyksikköni tilat ovat siistit	9	22	69
Mahdollisuudet itsenäiseen opiskeluun ovat hyvät	10	24	66
Pyrin itse edistämään luokkani positiivista ilmapiiriä	6	29	65
Koulutusyksikössäni on palveluhenkinen ilmapiiri	7	30	63
Lukujärjestys on mielestäni toimiva	18	20	62
Saan tarvitessani opintotoimistosta asiantuntevaa palvelua	6	33	61
Olen tyytyväinen koulun ruokalaan	17	23	60
Olen tyytyväinen terveydenhuoltopalveluihin	10	30	60
Saan jaksolukujärjestyksen riittävän ajoissa	24	20	56
Luokassani on hyvä työrauha	20	28	52
Saan riittävästi ohjausta opiskelulehtien ja -kirjallisuuden käytössä	10	39	51

(A=eri mieltä, B=neutraali, C=samaa mieltä)

Salon seudun ammattiopistossa ollaan jonkin verran tyytyväisempiä opetuksen tukipalveluihin ja opiskeluympäristöön kuin Turun ammatti-instituutissa. Salon seudun ammattiopistossa kaikkien opiskeluympäristöä ja tukipalveluita kuvaavien väittämien keskiarvot ovat parempia kuin Turun ammatti-instituutissa. Kaikki keskiarvot ovat molemmissa oppilaitoksissa yli kolmen ja osassa Salon seudun ammattiopiston vastuksissa neljä. (Kuvio 15.)

Kuvio 15. Opetuksen tukipalveluiden ja opiskeluympäristön arviointi Salon seudun ammattiopistossa ja Turun ammatti-instituutissa.

Liitetaulukossa viisi esitellään opetuksen tukipalveluihin ja opiskeluympäristöön liittyvät väittämät keskiarvoina koulutusalojen mukaan. Suurimmassa osassa kysymyksiä sosiaali- ja terveysalan opiskelijat ovat tyytyväisimpiä opiskeluympäristöönsä ja kone- ja metallialan opiskelijat tyytymättömmimpiä. Auto-, ravitsemis-, rakennus-, sosiaali- ja terveys- sekä sähköaloilla parhaimman keskiarvon on saanut väittämä ”Minulla on hyviä kavereita oppilaitoksessa”. Eniten hyviä kavereita oppilaitoksessa on sosiaali- ja terveysalan opiskelijoilla (4,5) ja vähiten kone- ja metallialan (3,4) opiskelijoilla. Kone- ja metallialalla sekä käsityöalalla parhaimman keskiarvon on saanut väittämä ”Koen kouluni turvalliseksi paikaksi”. Hiusalalla tyytyväisimpiä ollaan opiskeluvälineisiin ja -materiaaleihin ja liiketalousalalla käytössä olevaan tietotekniikkaan. Hiusalan, ravitsemisalan ja rakennusalan opiskelijat ovat tyytymättömmimpiä luokan työrauhaan. Kone- ja metallialan opiskelijat ovat antaneet huonoimman keskiarvon väittämälle ”Koulutusyksikössäni on palveluhenkinen ilmapiiri”.

Opetuksen tukipalveluihin ja opiskeluympäristöön suhtautuminen (taulukko 13) jakautuu kolmelle eri ulottuvuudelle, joista muodostettiin summamuuttujat⁵. Ensimmäinen ulottuvuus kuvaa *opiskelutiloja ja -välineitä*, toinen *oppilaitoksen ilmapiiriä* ja kolmas *lukujärjestyksen toimivuutta*.

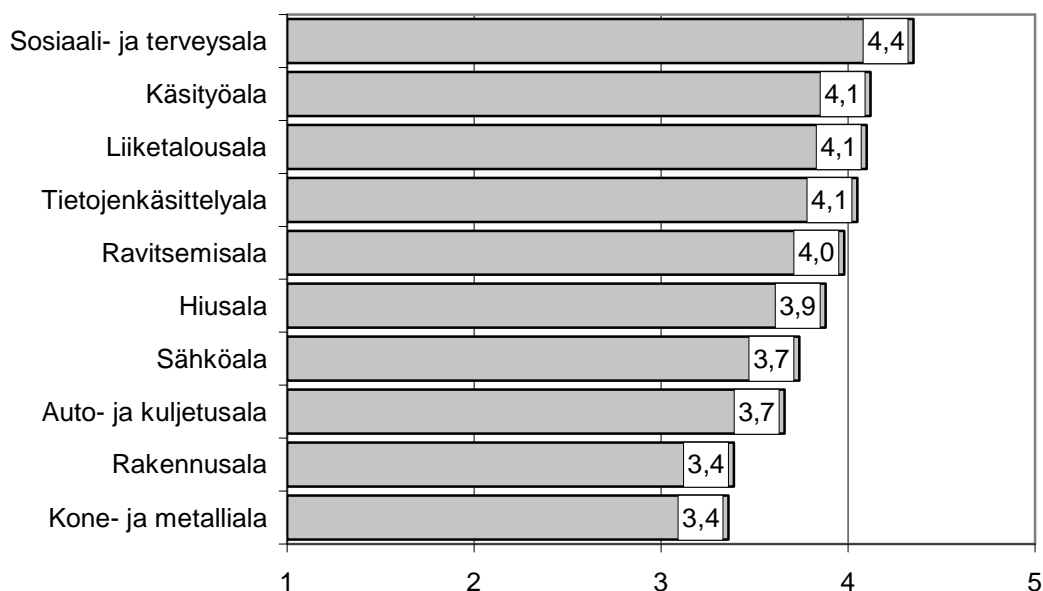
Taulukko 14. Opetuksen tukipalveluihin ja opiskeluympäristöön suhtautumisen ulottuvuudet.

	tilat ja välineet	ilmapiiri	luku-järjestys	kommunaliteetti
Käytössäni on opiskelussa tarvitsemani tietotekniikka	.855			.759
Mahdollisuudet itsenäiseen opiskeluun ovat hyvät	.825			.723
Käytössäni on tark.mukaiset laitteet ja välineet	.727			.661
Koulutusyksikössäni tilat ovat siistit	.675			.590
Minulla on hyviä kavereita oppilaitoksessa		.751		.599
Pyrin itse edistämään luokkani positiivista ilmapiiriä		.746		.638
Luokassani on hyvä työrauha		.729		.548
Koen kouluni turvalliseksi paikaksi		.714		.628
Lukujärjestys on mielestäni toimiva			.853	.761
Saan jaksolukujärjestyksen riittävän ajoissa			.783	.686
Selitysosuus (%)	26,9	24,3	14,7	

⁵ Taulukon 13 väittämille tehtiin pääkomponenttianalyysi Varimax-rotatiolla, jonka tuloksena saatiin kolme pääkomponenttia. Analyysistä poistettiin väittämät, joiden kommunaliteetit olivat alle 0,5 ja väittämät, jotka latautuivat kahdelle eri faktorille. Faktoreiden yhteenlaskettu selitysosuus on 66 %.

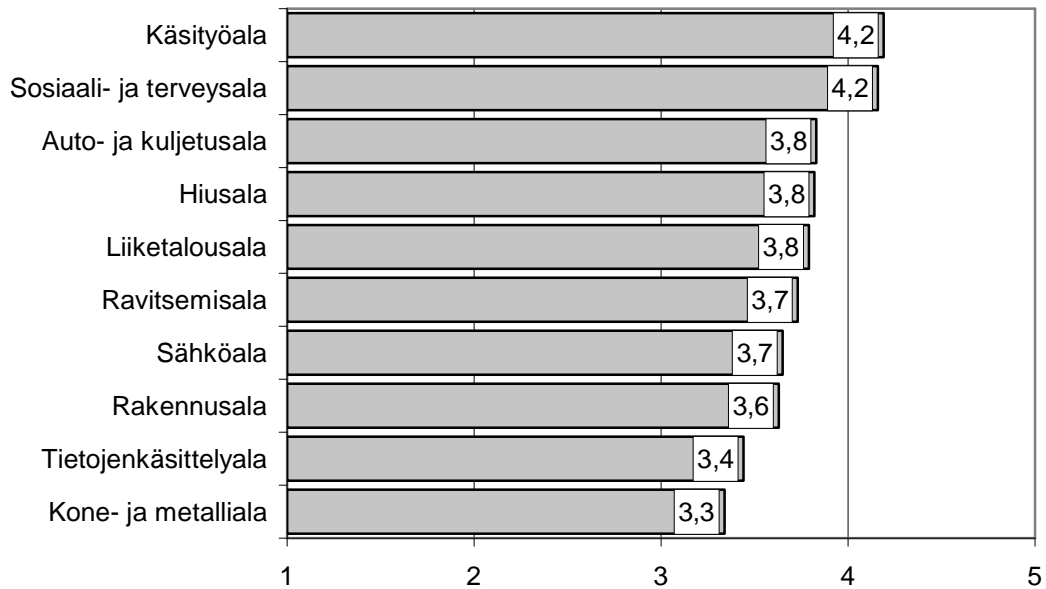
Summamuuttujan *opiskelutilat ja -välineet* keskiarvo on 3,92 ja keskihajonta 0,782. Naiset pitävät opiskelutiloja ja -välineitä parempina kuin miehet. Naisten keskiarvo opiskelutiloihin ja -välineisiin tyytyväisyydessä on 4,15 ja miesten 3,63.

Koulutusaloittaisessa tarkastelussa naisvaltaisilla aloilla ollaan tyytyväisempiä opiskelutiloihin ja -välineisiin kuin miesvaltaisilla aloilla, koska naiset yleensäkin pitävät niitä miehiä parempina. Tyytyväisimpiä opiskelutiloihin ja -välineisiin ovat sosiaali- ja terveysalan opiskelijat (4,35) ja tyytymättömmämpiä kone- ja metallialan sekä rakennusalan opiskelijat (3,36). Koulutuslinjoittaisessa tarkastelussa tyytymättömmämpiä opiskelutiloihin ja -välineisiin ovat LVI-asentajiksi opiskelevat (2,69).

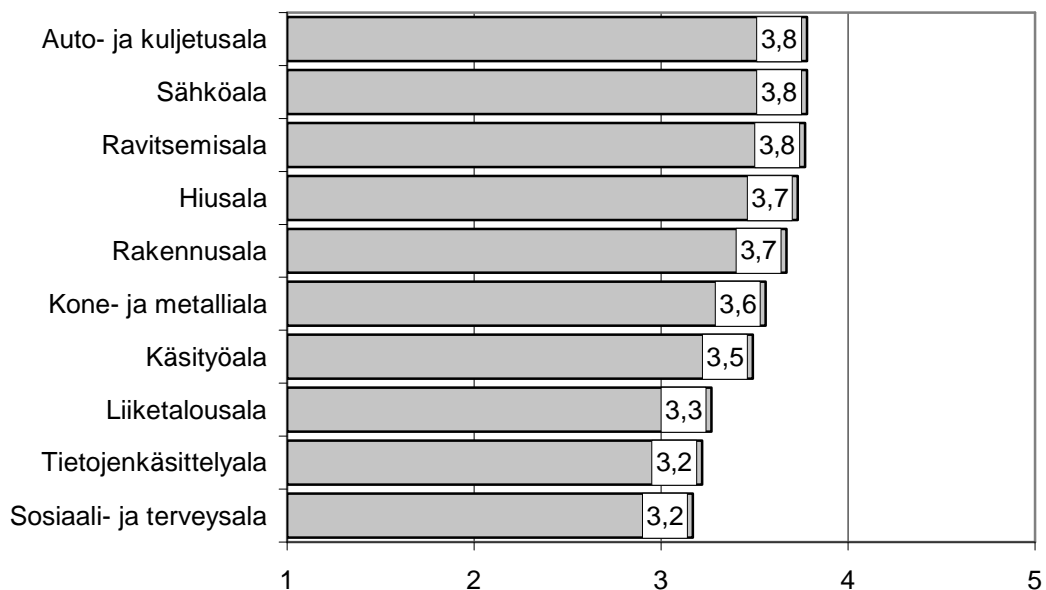
Kuvio 16. Tyytyväisyys opetustiloihin ja -välineisiin koulutusaloittain (n=742).

Summamuuttujan *oppilaitoksen ilmapiiri* keskiarvo on 3,85 ja keskihajonta 0,759. Naiset (4,02) pitävät oppilaitoksen ilmapiiriä parempana kuin miehet (3,65). Tyytyväisimpiä oppilaitoksen ilmapiiriin ovat käsityöalan sekä sosiaali- ja terveysalan opiskelijat. Kolmanneksi tyytyväisimpiä ollaan miesvaltaisella auto- ja kuljetusalalla. Tyytymättömmämpiä oppilaitoksen ilmapiiriin ovat kone- ja metallialan opiskelijat. (Kuvio 17.)

Kuvio 17. *Oppilaitoksen ilmapiirin kokeminen koulutusaloittain (n=746).*

Summamuuttujan *lukujärjestys* keskiarvo on 3.53 ja keskihajonta 1.022. Miehet ovat naisia tyytyväisempiä lukujärjestykseen. Miesten keskiarvo lukujärjestykseen tyytyväisyydessä on 3,63 ja naisten 3,44. Tyytymättömämpiä lukujärjestykseen ollaan sosiaali- ja terveysalalla (ka 3,17), vaikka sosiaali- ja terveysalan opiskelijat ovat koulutusaloista tyytyväisimpiä mm. opetukseen ja opetustiloihin. Tyytyväisimpiä lukujärjestykseen ollaan auto- ja kuljetusalalla sekä sähköalalla (3,78).

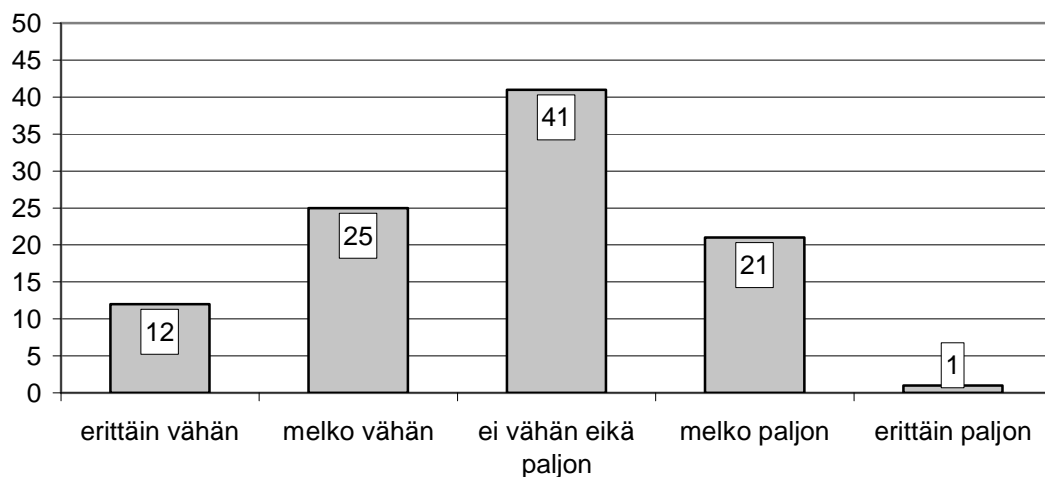
Kuvio 18. *Tyytyväisyys lukujärjestykseen koulutusaloittain (n=746).*

Opiskelijoilta kysyttiin myös oppilaitoksen opiskeluoppaan kattavuudesta ja sen hyödyllisyydestä erilaisten tukitoimien tavoittamisessa. Opiskeluopasta pitää kattavana reilusti yli puolet opiskelijoista (57 %) ja hieman alle puolet (48 %) pitää opiskeluopasta hyödyllisenä apuvälineenä erilaisten tukitoimien tavoittamisessa. Opiskelijoista 15 % ei ole käyttänyt opiskeluopasta. Naiset ovat miehiä tyytyväisempiä opiskeluoppaaseen. Sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat ovat antaneet koulutusaloista parhaat keskiarvot opiskeluoppaan kattavuudelle ja sisällölle. Autoalan opiskelijoista neljäsosa ei ole käyttänyt opiskeluopasta. (Liite 7.) Salon seudun ammattiopiston opiskelijat pitävät keskimäärin oppilaitoksensa opiskeluopasta parempana kuin Turun ammatti-instituutin opiskelijat (ka 3,76 / 3,47).

4.2 Internet ja sähköpostin käyttö

Verkko-opiskelu

Vastaajista 37 % on sitä mieltä, että verkko-opiskelumateriaalia käytetään opetuksessa erittäin vähän tai melko vähän ja 22 %:n mielestä sitä käytetään paljon.

Kuvio 19. Verkko-opiskelumateriaalin käyttö (%) (n=749).

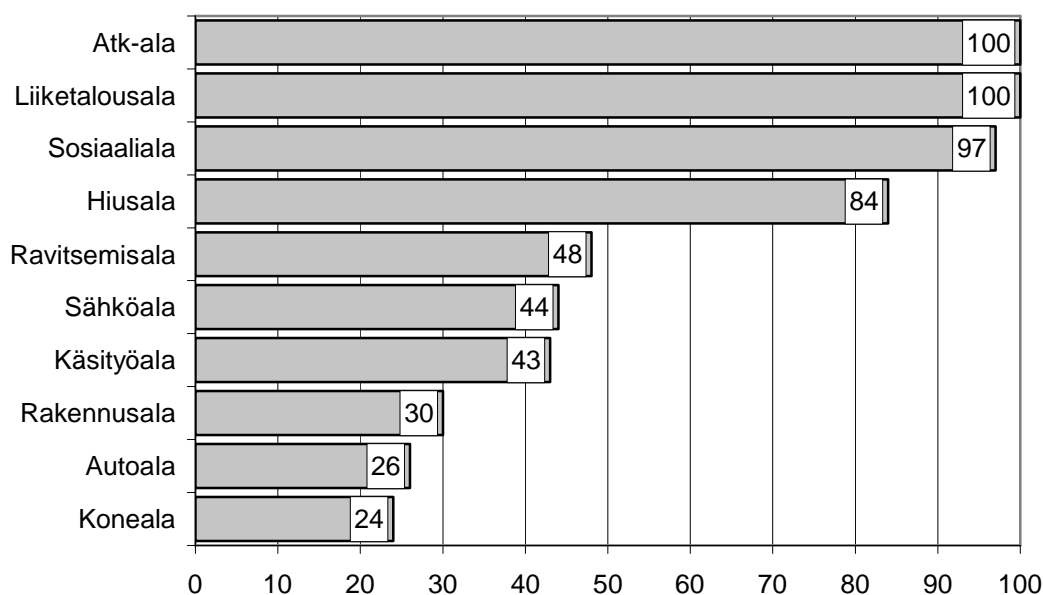
Eniten verkko-opiskelumateriaalia käytetään opiskelijoiden mukaan liiketalousalalla ja tietojenkäsittelyalalla. Vähiten verkko-opiskelumateriaalia käytetään auto- ja kuljetusalalla sekä hiusalalla. Myös kone- ja metallialalla sekä rakennusalaalla verkkomateriaalin käyttö on vähäistä. (Taulukko 15.)

Taulukko 15. Verkko-opiskelumateriaalin käyttö koulutusaloittain (%) (n=749).

	vähän	siltä väliltä	paljon
Liiketalousala	12	41	47
Tietojenkäsittelyala	19	37	44
Sähköala	19	49	32
Käsityöala	30	44	26
Sosiaali- ja terveysala	40	37	23
Ravitsemisala	43	45	12
Kone- ja metalliala	48	36	16
Rakennusala	49	42	9
Hiusala	51	41	8
Auto- ja kuljetusala	55	32	13

Sähköpostin käyttö

Vastanneista 60 %:lla on oppilaitoksen sähköpostiosoite käytössään. Naisista 3/4:lla, mutta miehistä vain 44 %:lla on oppilaitoksen sähköpostiosoite. Liiketalousalan sekä tietojenkäsittelyalan opiskelijoilla on kaikilla oppilaitoksen sähköpostiosoite käytössä. Kone- ja metallialan sekä auto- ja kuljetusalan opiskelijoista vain noin neljäsosalla on oppilaitoksen sähköpostiosoite.

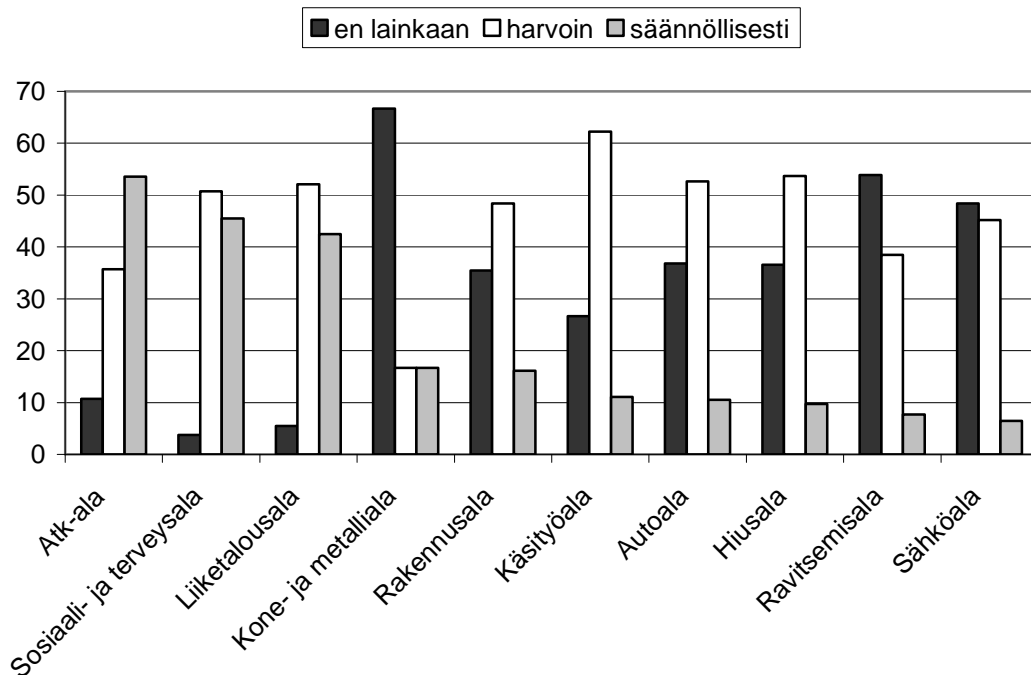

Kuvio 20. Opiskelijat, joilla on oppilaitoksen sähköpostiosoite koulutusaloittain (%) (n=449).

Opiskelijoista, joilla on oppilaitoksen sähköpostiosoite käytössään, sitä käyttää säännöllisesti 23 %, harvoin 40 % ja ei lainkaan 37 %. Eniten sähköpostiosoitettaan säännöllisesti käyttäviä opiskelijoita on tietojenkäsittelyalalla (54 %), sosiaali- ja terveysalalla (46 %) sekä liiketalousalalla (42 %). Kone- ja metallialan opiskelijoista 67 % ja ravitsemisalan opiskelijoista 54 % ei käytä sähköpostiosoitettaan lainkaan. Aloja, joi-

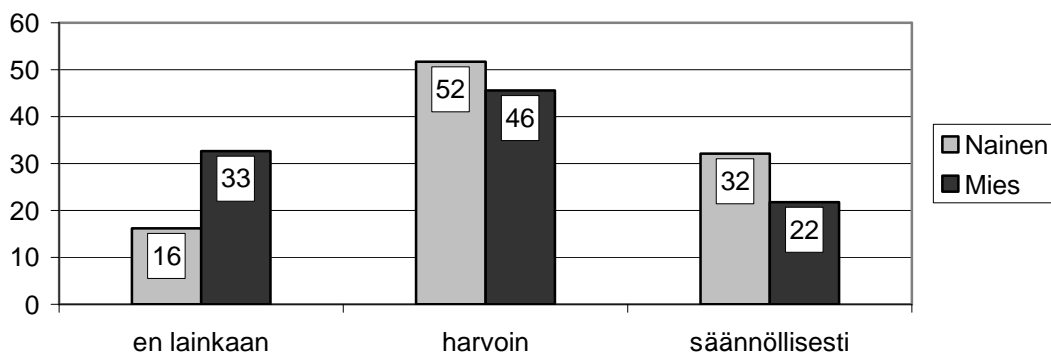

den opiskelijoista alle kymmenesosa käyttää sähköpostiosoitettaan säännöllisesti ovat hiusala, ravitsemisala ja sähköala.

Kuvio 21. Sähköpostin käyttö koulutusaloittain (%) (n=447)⁶.

Naiset käyttävät sähköpostiosoitettaan miehiä useammin. Naisopiskelijoista kolmasosa käyttää sähköpostiosoitettaan säännöllisesti ja miesopiskelijoista hieman yli viidesosa. Miehistä kolmasosa ei käytä sähköpostiosoitettaan lainkaan.

Kuvio 22. Sähköpostin käyttö sukupuolen mukaan (%) (n=443)⁷.

⁶ Kuvioon on otettu mukaan vain sellaiset vastaajat, joilla on oppilaitoksen sähköpostiosoite käytössä.

⁷ Ks. alaviite 6.

Internet-palveluiden arviointi

Kyselyyn vastanneista suurin osa (64 %) pitää Salon seudun ammattiopiston www-sivuja kattavina ja vain viisi prosenttia ei ole koskaan käyttänyt ammattiopiston net-tisivuja. Winha-Willestä on helppo seurata omaa opintomenestystä valtaosan (71 %) mielestä, ja vain seitsemän prosenttia ei ole käyttänyt sitä koskaan.

Taulukko 16. *Internet-palveluiden arviointi (%) (n=752).*

	eri mieltä	neutraali	samaa mieltä	ei ole käyttänyt
Ammattiopiston www-sivut sisältävät kattavasti opiskelussa tarvitsemani tiedot	7	24	64	5
Winha-Willen käytön helppoudelle omaa opintomenestystä	9	13	71	7

Naiset ovat miehiä tyytyväisimpiä Salon seudun ammattiopiston internet-palveluihin. Sosiaali- ja terveysalan opiskelijat ovat antaneet koulutusaloista parhaat keskiarvot Winha-Willen käytön helppoudelle. Liiketalousalan opiskelijat ovat antaneet koulutusaloista parhaan keskiarvon Salon seudun ammattiopiston www-sivuille. (Liite 7.) Kone- ja metallialan opiskelijoista viidesosa ei ole käyttänyt Winha-Willeä.

Salon seudun ammattiopiston opiskelijat pitävät keskimäärin oppilaitoksensa www-sivuja parempina kuin Turun ammatti-instituutin opiskelijat (ka 3,84 / 3,58).

5 TUKIHENKILÖIDEN PALVELUT JA AVUN SAANTI

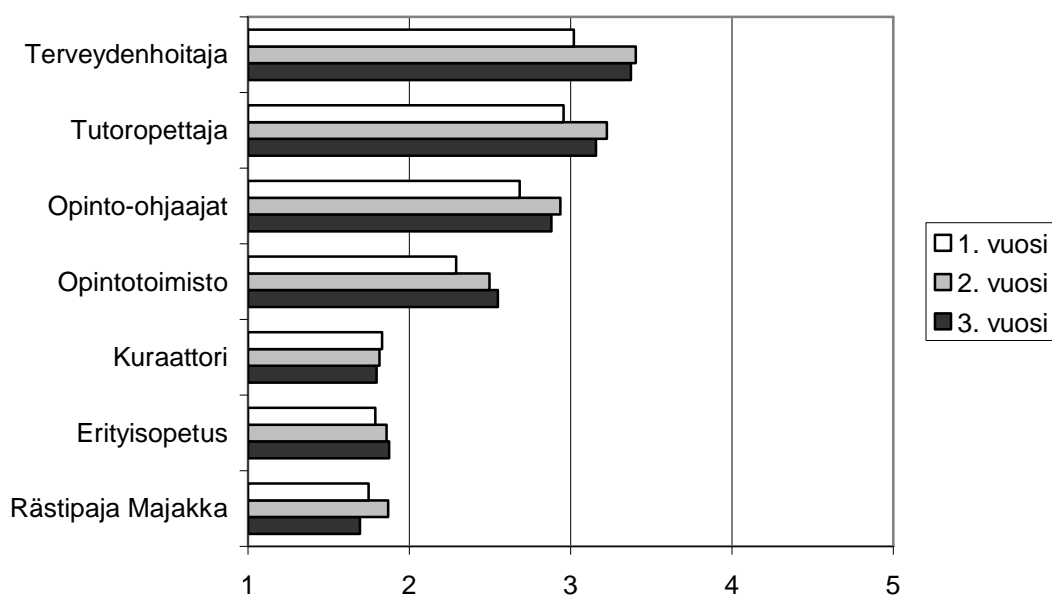
5.1 Tukihenkilöiden palveluiden tuntemus

Tutoropettajan ja terveydenhoitajan palvelut tunnetaan parhaiten. Terveydenhoitajan palvelut tuntee hyvin 45 % opiskelijoista ja tutoropettajan palvelut 44 %. Vastaajista 77 % ei tunne lainkaan tai tuntee huonosti kuraattorin ja erityisopetuksen palvelut sekä Rästipaja Majakan.

Taulukko 17. *Oppilaitoksen tukihenkilöiden palveluiden tuntemus (%) (n=749-753).*

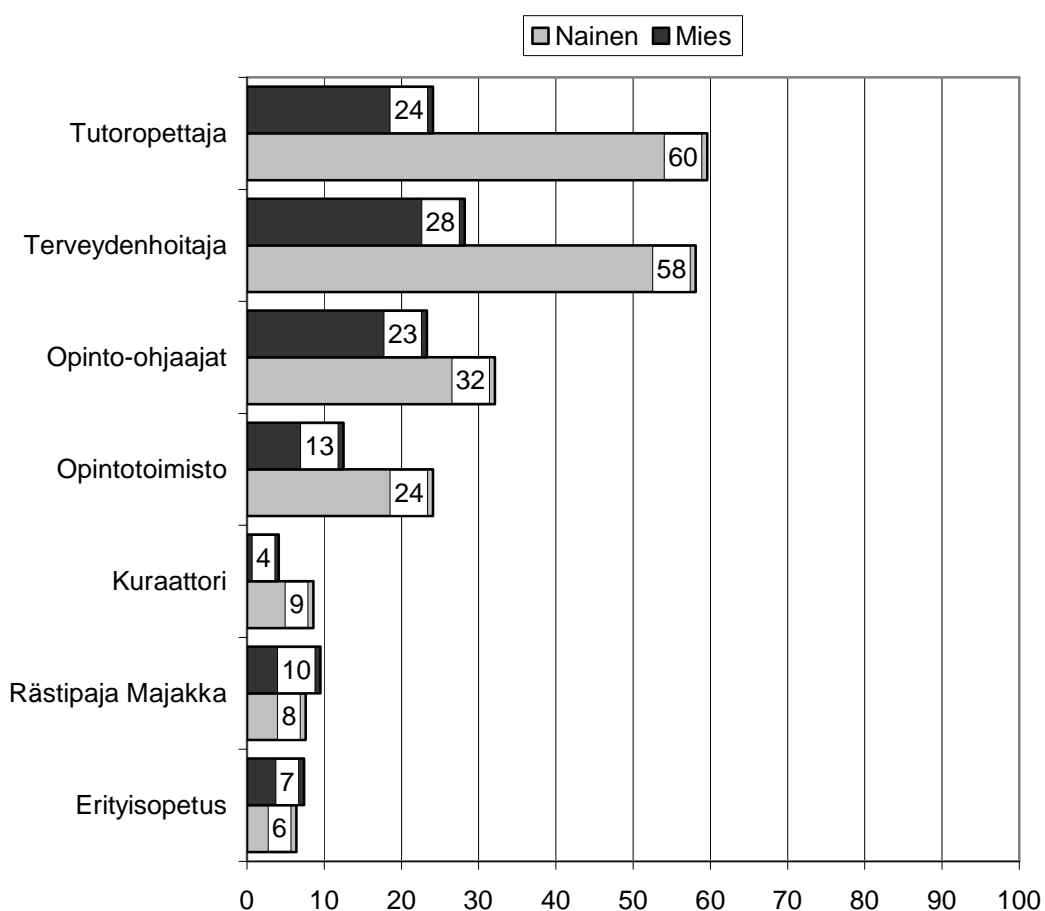
	en lainkaan/huonosti	keskinkertaisesti	hyvin
Terveydenhoitaja	28	27	45
Tutoropettaja	36	20	44
Opinto-ohjaajat	39	33	28
Opintotoimiston koulusihteerit	53	28	19
Rästipaja Majakka	77	14	9
Erityisopetuksen palvelut	77	16	7
Kuraattori	77	17	6

Ensimmäisen vuoden opiskelijat tuntevat tukihenkilöiden palvelut keskimäärin hieman huonommin kuin muiden vuosikurssien opiskelijat, mutta erot eivät ole niin suuria kuin voisi olettaa.

Kuvio 23. *Oppilaitoksen tukihenkilöiden palveluiden tuntemus opintovuosittain (%)*

Naiset tuntevat miehiä paremmin kaikki oppilaitoksen tukipalvelut erityisopetusta ja Rästipaja Majakkaa lukuun ottamatta. Naisista suurin osa (60 %) tuntee tutoropettajan palvelut hyvin ja miehistä vain neljäsosa. Terveystenhoitajan palvelut tuntee naisista hyvin reilusti yli puolet (58 %) ja miehistä vain 28 %. Miesten huonoon tukipalveluiden tuntemukseen saattaa osaltaan vaikuttaa se, että suurin osa kyselyyn vastanneista miehistä on ensimmäisen vuoden opiskelijoita (54 %). Naisvastaajista ensimmäisen vuoden opiskelijoita on 40 %.

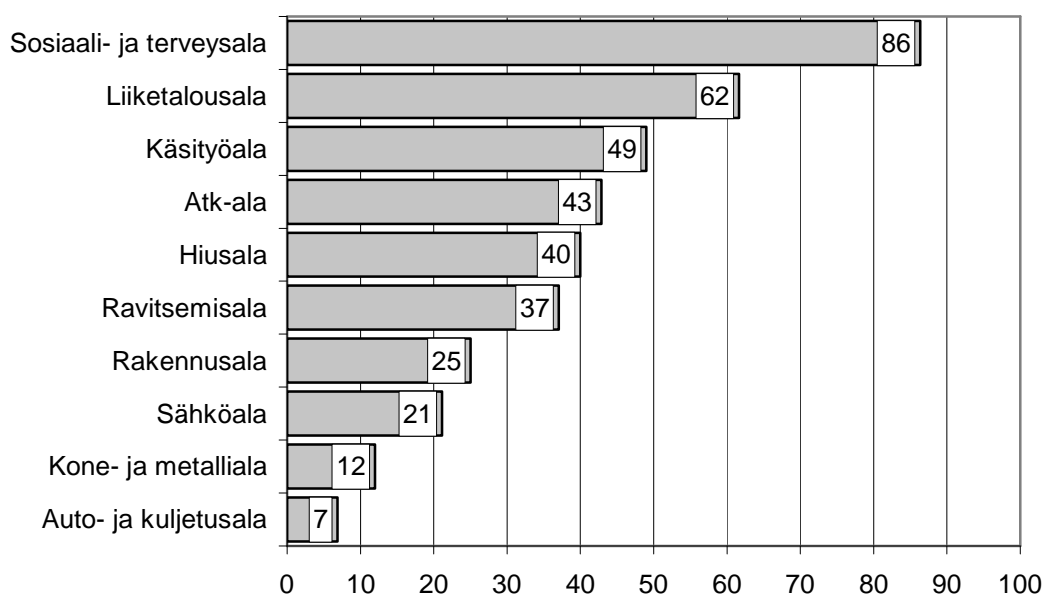
Kuvio 24. Tukihenkilöiden palveluiden tunteminen melko tai erittäin hyvin sukupuolen mukaan (%).

Kuraattorin palvelut tunnetaan parhaiten ravitsemisalalla, jonka opiskelijoista 12 % tuntee kuraattorin palvelut hyvin. Hiusalalan opiskelijoilla vastaava luku on vain kaksi prosenttia.

Myös opinto-ohjaajien palvelut tunnetaan parhaiten ravitsemisalalla. Ravitsemisalalan opiskelijoista lähes puolet (49 %) tuntee hyvin opinto-ohjaajien palvelut. Kone- ja metallialalla sekä auto- ja kuljetusalalla opinto-ohjaajien tuntemus on heikointa. Ko-

ne- ja metallialan opiskelijoista 12 % ja autoalan opiskelijoista 14 % tuntee hyvin opinto-ohjaajien palvelut.

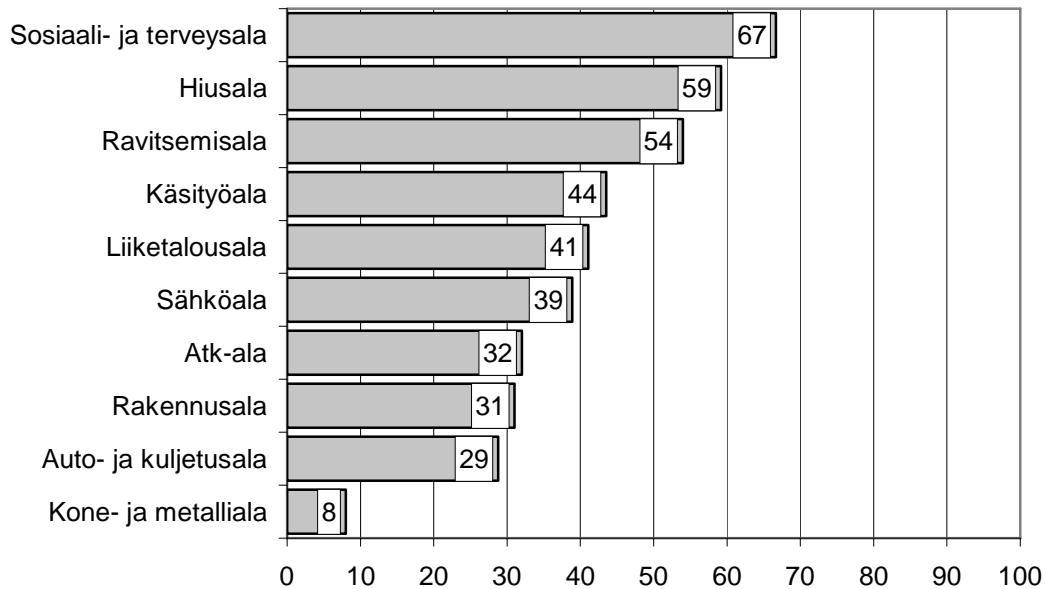
Tutoropettajan palveluiden tuntemisessa on suuria eroja koulutusaloittain tarkasteltuna. Tämä johtuu osittain käytössä olevista erilaisista nimityksistä. Tietyillä koulutusaloilla ei käytetä tutoropettaja-nimikettä. Sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoista suurin osa (86 %) tuntee hyvin tutoropettajan palvelut, kun auto- ja kuljetusalalla vastaava luku on vain seitsemän prosenttia. Miesvaltaisista aloista tutoropettajan palvelut tunnetaan parhaiten tietojenkäsittelyalalla.

Kuvio 25. Tutoropettajan palveluiden tunteminen melko tai erittäin hyvin koulutusaloittain (%).

Opintotoimiston palvelut tunnetaan parhaiten käsi- ja taideteollisuusaloilla, jonka opiskelijoista 41 % tuntee hyvin opintotoimiston palvelut. Heikointa opintotoimiston palveluiden tuntemus on kone- ja metallialalla sekä auto- ja kuljetusalalla. Kone- ja metallialan opiskelijoista neljä prosenttia ja autoalan opiskelijoista kuusi prosenttia tuntee opintotoimiston palvelut hyvin.

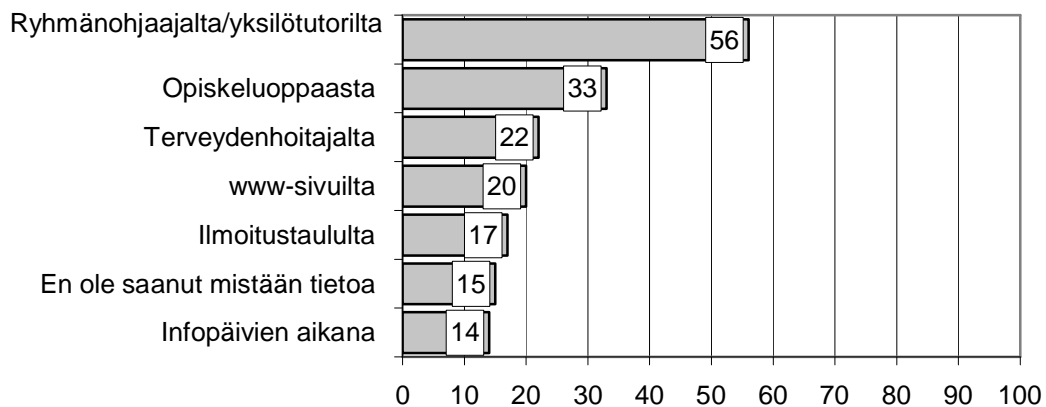
Myös terveydenhoitajan palveluiden tuntemisessa on paljon eroa eri koulutusalojen opiskelijoiden välillä. Sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoista 67 % tuntee terveydenhoitajan palvelut hyvin, kun vastaava luku kone- ja metallialan opiskelijoilla on vain kahdeksan prosenttia. Kaikilla naisvaltaisilla aloilla terveydenhoitajan palvelut tunnetaan paremmin kuin miesvaltaisilla aloilla. (kuvio 26.)

Kuvio 26. Terveystenhoitajan palveluiden tunteminen melko tai erittäin hyvin koulutusaloittain (%).

Sähköalan opiskelijat tuntevat parhaiten erityisopetuksen palvelut. Heistä 13 % tuntee erityisopetuksen palvelut hyvin. Hius-, kone- ja metalli- sekä liiketalousaloilla vain neljä prosenttia opiskelijoista tuntee hyvin erityisopetuksen palvelut. Ravitsemisalan ja sähköalan opiskelijoista viidesosa tuntee Rästipaja Majakan hyvin, kun liiketalousalan sekä sosiaali- ja terveysalan opiskelijoista yksikään ei tunne Rästipaja Majakkaa.

Eniten tietoa tukipalveluista on saatu ryhmänohjaajalta ja yksilötutorilta, toisena tulee opiskeluopas ja kolmantena terveydenhoitaja. Vastanneista 15 % ei ole saanut mistään tietoa. Muita tiedonlähteitä olivat kaverit, opettaja ja opinto-ohjaaja. Lisäksi tietoa oli saatu edellisestä koulusta ja yksi vastaaja totesi saaneensa tietoa tästä kyselystä.

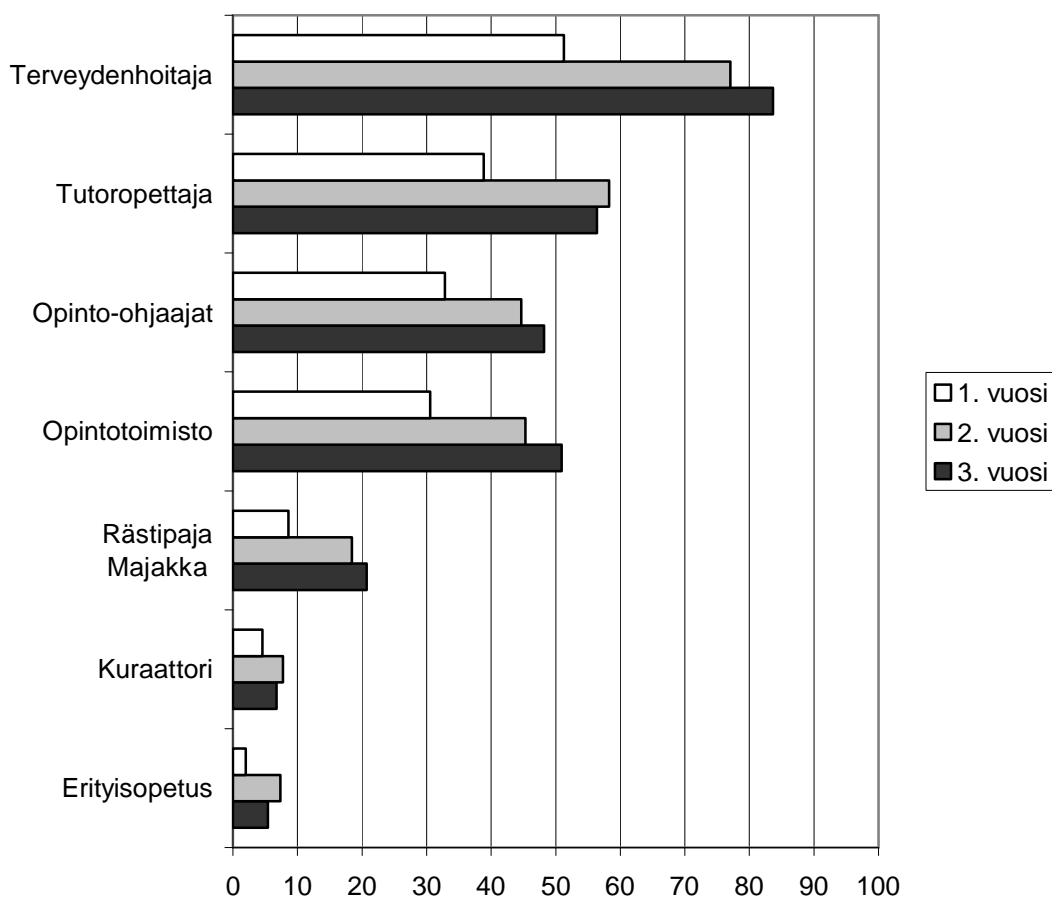

Kuvio 27. Tiedon saaminen tukihenkilöiden palveluista (%).

5.2 Tukihenkilöiden palveluiden käyttö

Vastaajat ovat käyttäneet eniten terveydenhoitajan (66 %) ja seuraavaksi eniten tutoropettajan palveluita (48 %). Vain 40 % on käyttänyt opinto-ohjaajien ja opintotoimiston palveluita. Rästipaja Majakan palveluita on käyttänyt 14 % opiskelijoista. Vähiten on käyty erityisopetuksessa (4 %) ja kuraattorin luona (6 %).

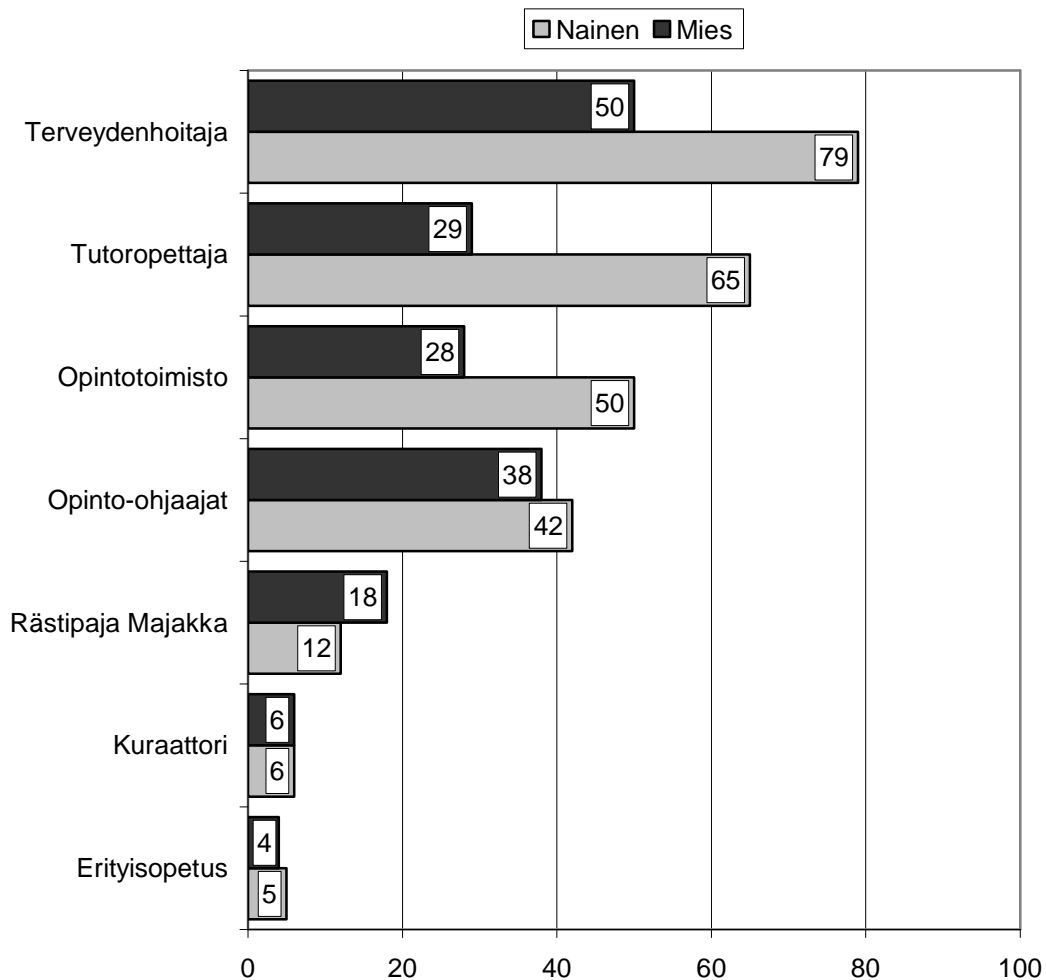
Ensimmäisen vuoden opiskelijat ovat käyttäneet tukihenkilöiden palveluita vähemmän kuin muiden vuosikurssien opiskelijat. Vain noin puolet ensimmäisen vuoden opiskelijoista on käyttänyt terveydenhoitajan palveluita, kun vastaava luku kolmannen vuoden opiskelijoilla on 84 %. Opinto-ohjaajien palveluita on käyttänyt kolmasosa ensimmäisen vuoden opiskelijoista ja lähes puolet kolmannen vuoden opiskelijoista.

Kuvio 28. Tukihenkilöiden palveluiden käyttö opintovuoden mukaan (%) (n=747-750).

Naiset ovat käyttäneet kaikkia tukipalveluita miehiä enemmän Rästipaja Majakkaa lukuun ottamatta. Suurin miesten ja naisten välinen ero on tutoropettajan palveluiden käytössä. Naisista 65 % ja miehistä ainoastaan 29 % on käyttänyt tutoropettajan pal-

veluita. Myös terveydenhoitajan ja opintotoimiston palveluiden käytössä on suuria eroja miesten ja naisten välillä. Puolet miesopiskelijoista on käyttänyt terveydenhoitajan palveluita ja naisopiskelijoista 79 %. Opintotoimistossa on käynyt naisista puolet ja miehistä 28 %.

Kuvio 29. Tukihenkilöiden palveluiden käyttö sukupuolen mukaan (%).

Taulukossa 18 esitellään tukihenkilöiden palveluiden käyttö koulutusaloittain. Kaikkien alojen opiskelijat ovat käyttäneet eniten terveydenhoitajan palveluita käsityöalaa lukuun ottamatta. Käsityöalan opiskelijat ovat käyttäneet eniten opintotoimiston palveluita. Suurimmat erot tukipalveluiden käytössä eri koulutusalojen välillä löytyvät tutoropettajan palveluiden käytössä. Sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoista suurin osa (93 %) on käyttänyt tutoropettajan palveluita kun vastaava luku auto- ja kuljetusalalla on vain 12 %. Myös sähköalalla sekä kone- ja metallialalla tutoropettajan palveluiden käyttö on vähäistä. Kone- ja metallialan opiskelijat ovat käyttäneet koulutusaloista eniten kuraattorin ja erityisopetuksen palveluita. Opinto-ohjaajien palveluita on käy-

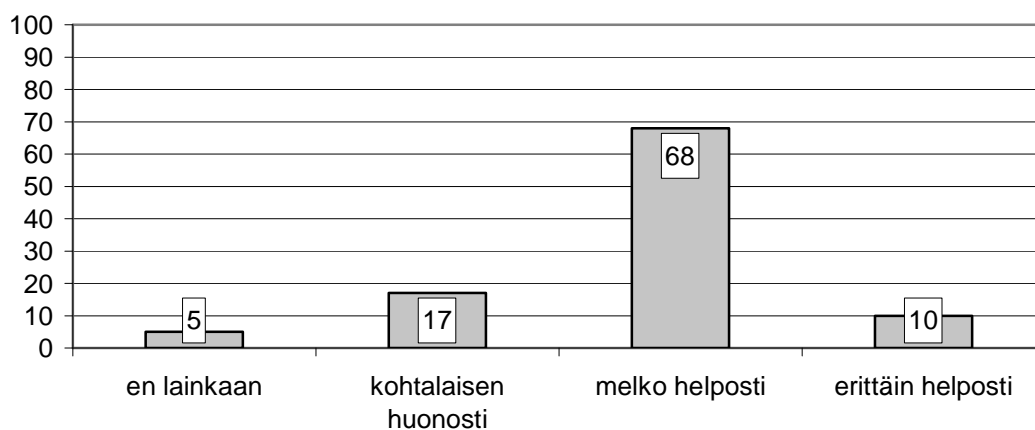

tetty eniten ravitsemisalalla. Auto- ja kuljetusalan opiskelijoista alle kolmasosa on käyttänyt opinto-ohjaajan palveluita ja sähköalan opiskelijoista vain joka neljäs. Hiusalalan opiskelijat ovat käyttäneet koulutusaloista eniten terveydenhoitajan palveluita ja Rästipajaa Majakkaa on käytetty eniten ravitsemisalalla.

Taulukko 18. Tukihenkilöiden palveluiden käyttö koulutusalan mukaan (%).

	Kuraattori	Opinto-ohjaaja	Tutor-opettaja	Opinto-toimisto	Terveydenhoitaja	Erityisopetus	Rästipaja Majakka
Auto- ja kuljetusala	3	30	12	17	52	4	8
Hiusala	4	44	46	47	94	4	31
Kone- ja metalliala	21	50	16	36	56	16	32
Käsityöala	8	49	53	55	52	6	4
Liiketalous ja kauppa	1	37	67	33	63	0	3
Ravitsemisala	15	61	49	49	88	10	37
Rakennusala	5	36	17	29	50	1	18
Sosiaali- ja terveysala	2	36	93	53	88	4	1
Sähköala	7	26	13	33	54	3	29
Tietojenkäsittelyala	4	46	54	18	57	4	4

Tukihenkilöiden palvelut tavoitettiin melko hyvin. Kysymykseen vastanneista suurin osa (78 %) oli tavoittanut tukihenkilöiden palvelut helposti. Viisi prosenttia opiskelijoista ei ollut tavoittanut tukihenkilöitä lainkaan.

Kuvio 30. Tukihenkilöiden palveluiden tavoitettavuus (%) (n=719).

Tukihenkilöiden palveluiden tuntemus on yhteydessä niiden käyttöön. Sellaiset opiskelijat, jotka tuntevat palvelut paremmin, ovat myös käyttäneet tukipalveluita ahkerammin, kuin sellaiset opiskelijat, jotka tuntevat ne huonosti. Esimerkiksi kuraattorin palvelut hyvin tuntevista kolmannes on niitä myös käyttänyt, ja huonosti tuntevista vain kolme prosenttia. Opinto-ohjaajan kohdalla vastaavat luvut ovat 67 ja 19 prosent-

tia. Tästä päätelleen joidenkin tukihenkilöiden palveluiden alhaiset käyttöluvut voivat johtua siitä, että opiskelijat eivät joko koe tarvitsevansa kyseisiä palveluita tai eivät tunne niitä tarpeeksi hyvin.

5.3 Tuen saaminen oppilaitoksen tukihenkilöiltä

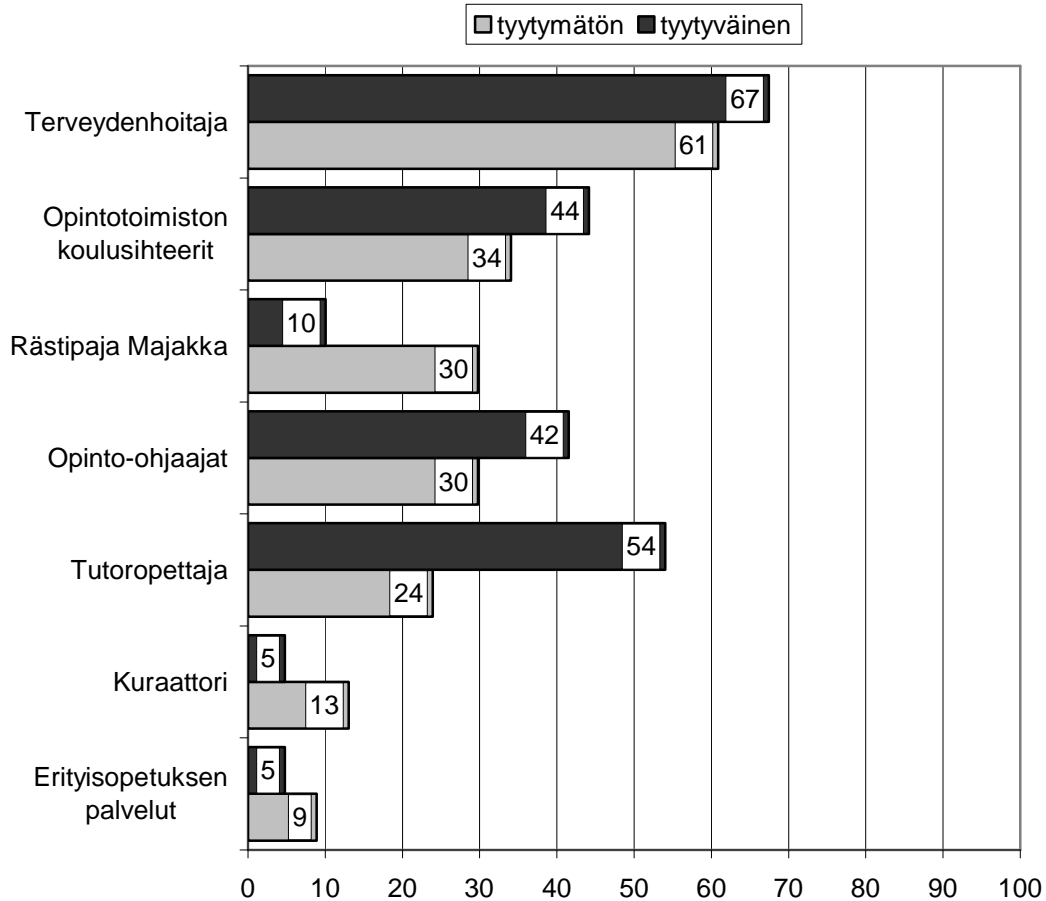
Eniten tukea on saatu tutoropettajalta ja terveydenhoitajalta. Tutoropettajan ja terveydenhoitajan palveluita käyttäneistä 80 % kertoi saaneensa heiltä paljon tukea ongelmiinsa. Kuraattorin palveluita käyttäneet ovat tyytymättömmimpiä saamaansa tukeen: neljäsosa kuraattorilla käyneistä kokee saaneensa melko vähän tai ei lainkaan tukea ongelmiinsa. Kuitenkin yli puolet (58 %) kuraattorin asiakkaista on tyytyväisiä saamaansa tukeen. Taulukkoon 19 on otettu mukaan vain sellaiset vastaajat, jotka ovat vastanneet käyttäneensä aina kutakin tukipalvelua.

Taulukko 19. Tuen saaminen oppilaitoksen tukihenkilöiltä (%) (n=726-741).

	en lainkaan/vähän	en vähän enkä paljon	paljon
Tutoropettaja	4	16	80
Terveydenhoitaja	7	13	80
Opintotoimiston koulusihteerit	7	15	78
Opinto-ohjaajat	9	17	74
Erityisopetuksen palvelut	19	11	70
Rästäpaja Majakka	17	24	59
Kuraattori	26	16	58

Opetukseen tyytyväisyys⁸ on yhteydessä tukipalveluiden käyttöön ja tuen saamisen kokemiseen. Opetukseen tyytymättömät (n=47) ovat käyttäneet opetukseen tyytyväisiä (n=463) enemmän Rästäpaja Majakan, kuraattorin ja erityisopetuksen palveluita. Joka kolmas opetukseen tyytymättömistä on käyttänyt Rästäpaja Majakkaa ja tyytyväisistä vain joka kymmenes. Opetukseen tyytyväiset ovat käyttäneet opetukseen tyytymättömiä opiskelijoita enemmän kaikkia muita tukipalveluita. Suurimmat erot näkyvät tutoropettajan palveluiden kohdalla. Yli puolet opetukseen tyytyväisistä on käyttänyt tutoropettajan palveluita ja opetukseen tyytymättömistä vain neljäsosa. (Kuvio 31.)

⁸ Summamuuttuja opetukseen tyytyväisyys luokiteltiin kolmeen luokkaan: tyytyväisiin (keskiarvo yli 3,5), neutraaleihin (keskiarvo 2,5–3,5) ja tyytymättömiin (keskiarvo alle 2,5). Opetukseen tyytymättömiä on kuusi prosenttia, neutraalisti suhtautuvia 30 % ja tyytyväisiä 64 %.

Kuvio 31. Tukipalveluiden käyttö opetukseen tyytymättömillä ja tyytyväisillä opiskelijoilla (%).

Opetukseen tyytymättömät opiskelijat kokevat saavansa vähemmän tukea oppilaitoksen tukihenkilöiltä kuin opetukseen tyytyväiset⁹. Kuraattorin palveluita on käyttänyt viisi opetukseen tyytymätöntä opiskelijaa. Heistä suurin osa on saanut mielestään vähän tai ei lainkaan tukea kuraattorilta. Opetukseen tyytymättömät ovat myös suhteellisen tyytymättömiä saamaansa opinto-ohjaukseen. Opetukseen tyytymättömissä on yhtä paljon niitä, jotka kokevat saaneensa vähän tai ei lainkaan apua opinto-ohjaajalta, kuin niitä, jotka kokevat saaneensa paljon apua.

Vain joka neljäs opetukseen tyytymätön opiskelija kokee saaneensa tukea tutoropettajalta. Opintotoimiston palveluiden arvioinnissa ei sen sijaan ole juurikaan eroa opetukseen tyytyväisten ja tyytymättömien välillä. Opetukseen tyytymättömistä hieman yli viidennes kokee saaneensa vähän tai ei lainkaan tukea terveydenhoitajalta ja yli puolet kokee saaneensa paljon tukea. Suurin osa opetukseen tyytymättömistä (42 %)

⁹ Tuen saamisen vertailuun on otettu mukaan vain sellaiset opiskelijat, jotka ovat käyttäneet aina kutakin tukipalvelua.

kokee saaneensa melko vähän tai ei lainkaan apua ongelmiinsa Rästipaja Majakasta ja vain 23 % melko paljon tai täysin riittävästi. Erityisopettajan palveluita on käyttänyt kolme opetukseen tyytymätöntä opiskelijaa ja he kaikki kokevat saaneensa melko paljon apua erityisopetuksesta.

Taulukko 20. Tuen saamisen kokeminen opetukseen tyytyväisillä ja tyytymättömillä (%).

		ei lainkaan/ melko vähän	ei vähän eikä paljon	melko paljon/ täysin riittävästi
Kuraattori	tyytymätön	60	0	40
	tyytyväinen	19	14	67
Opinto-ohjaajat	tyytymätön	43	14	43
	tyytyväinen	6	14	80
Tutoropettaja	tyytymätön	38	38	25
	tyytyväinen	2	11	86
Opintotoimisto	tyytymätön	6	19	75
	tyytyväinen	6	13	81
Terveystenhoitaja	tyytymätön	22	22	56
	tyytyväinen	4	12	84
Rästipaja Majakka	tyytymätön	42	25	33
	tyytyväinen	12	14	74

5.4 Tyytyväisyys opintojen ohjaukseen

Kyselyyn vastanneista suurin osa (60 %) on tyytyväisiä saamaansa ohjaukseen. Yli puolet opiskelijoista kokee saavansa tarvittaessa henkilökohtaista apua opinto-ohjaajalta ja tutoropettajalta. Vain 42 % opiskelijoista on saanut ryhmänohjaajalta tai yksilötutorilta ohjausta opintojen kulun suunnittelussa.

Taulukko 21. Ohjauksen arviointi (%) (n=747-749).

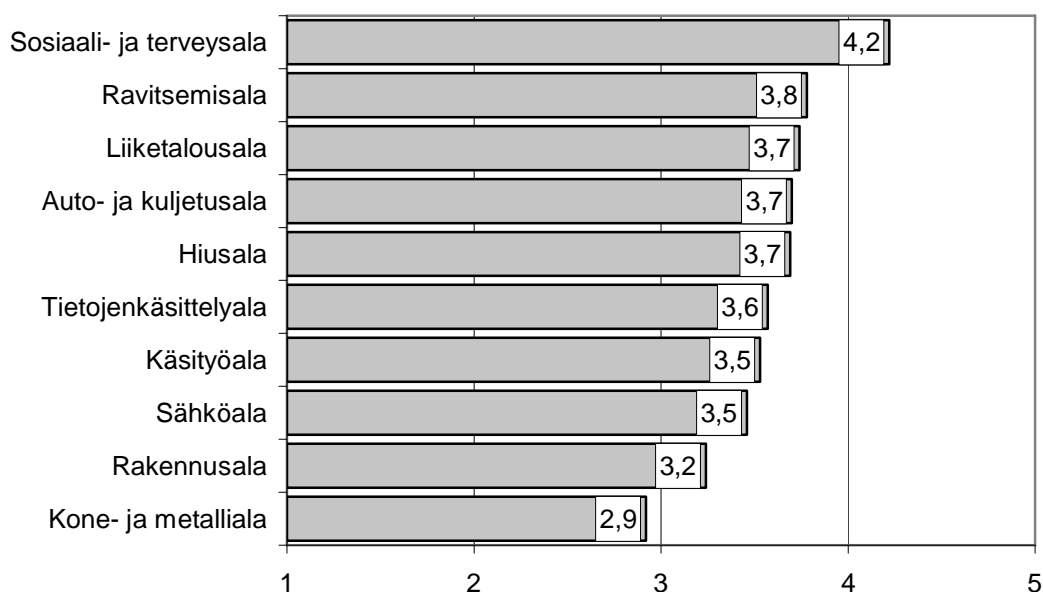
	A	B	C
Olen tyytyväinen saamaani ohjaukseen	10	30	60
Saan tarvitessani henkilökohtaista ohjausta ryhmänohjaajalta/yksilötutorilta	12	31	57
Saan tarvitessani henkilökohtaista ohjausta opinto-ohjaajalta	13	36	51
Olen saanut ryhmänohjaajalta/tutorilta ohjausta opintojen kulun suunnitteluun	26	32	42

(A=eri mieltä, B=neutraali, C=samaa mieltä)

Naiset ovat tyytyväisempiä saamaansa ohjaukseen kuin miehet. Naisten keskiarvo ohjaukseen tyytyväisyydessä on 3,82 ja miesten 3,48. Eri opintovuosien välillä ei ole suuria eroja ohjaukseen tyytyväisyydessä. Sosiaali- ja terveystieteen opiskelijat ovat antaneet parhaimmat keskiarvot kaikille neljälle väittämälle ja kone- ja metallialan opiskelijat huonoimmat. Kaikilla aloilla sosiaali- ja terveystieteen lukuun ottamatta tyyty-

mättöimpiä ollaan ryhmänohjaajalta ja yksilötutorilta saatuun tukeen opintojen suunnittelussa. (Liite 4.)

Koulutusaloittain tarkasteltuna tyytyväisimpiä saamaansa ohjaukseen ovat sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat (4,22) ja tyytymättömmimpiä kone- ja metallialan opiskelijat (2,92). Kaikkien muiden koulutusalojen ohjaukseen tyytyväisyyden keskiarvo on kolmen ja neljän välillä.

Kuvio 32. Tyytyväisyys ohjaukseen koulutusaloittain (n=747).

Salon seudun ammattiopistossa (3,60) on saatu Turun ammatti-instituuttia (3,47) enemmän ohjausta ryhmänohjaajalta/yksilötutorilta, mutta vähemmän henkilökohtaista ohjausta opinto-ohjaajalta. Salon seudun ammattiopistossa opinto-ohjaajalta saadun tuen keskiarvo on 3,50 ja Turun ammatti-instituutissa 3,60.

Avoimeen kysymykseen ”Perustele halutessasi edellä antamiasi positiivisia tai negatiivisia arvioita” oli vastannut noin sata opiskelijaa. Epämääräiset vastaukset ja vitsivastaukset (esimerkiksi ”en perustele”, ”jaa-a”, ”Moi”, ”hehhhehah”) poistettiin analyysistä, jolloin jäljelle jäi 72 asiallista kommenttia.

Vastanneista 20 on tyytyväisiä saamaansa ohjaukseen ja tukeen. Heidän mielestään ohjaus on ollut asiallista ja monipuolista. Eritoten opettajat, luokanvalvojat ja yksilötutorit saavat positiivista palautetta.

Opettajien kanssa on helpottavaa puhua.

Luokkiksellamme on aina aikaa kuunnella jos tarvis, mm. olemme tehneet juuri äskettäin hänen kanssaan rästisuunnitelmia niille, joilla on suorittamattomia kursseja. Aktiivinen ja iloinen auttaja!

Yksilötuutorini on huolehtivainen ja ymmärtäväinen.

Ihanaa että OPO on yhtä hyvä kuin es. henkilökoht. psykologi; sama tutorit, ryhmäohjaajat.

Kymmenen opiskelijaa mainitsee palautteessaan, että tukea saa aina kun pyytää, koska kukaan ei voi virkansa puolesta kieltäytyä auttamasta. Viisi opiskelijaa ei ole tarvinnut lainkaan henkilökohtaista ohjausta.

Kysymykseen vastanneista 37 opiskelijaa on tyytymättömiä ohjaukseen. Heistä 16 on pettynyt samaansa opinto-ohjaukseen tai sen puutteeseen. Seitsemässä palautteessa mainitaan opettajien kiireisyys. Opettajilla tuntuu opiskelijoiden mukaan olevan välillä niin kiire, että heitä on vaikea tavoittaa. Seitsemän opiskelijaa kertoi, ettei heille ole tehty HOPS:ia, ja osalle HOPS on vielä epäselvä käsite:

Ei ole juuri tullut tarpeelliseksi tehdä henk.koht. opetussuunnitelmaa.

HOPS tuottaa epävarmuutta, en oikeastaan vieläkään ymmärrä mikä se edes on.

Neljän opiskelijan mielestä kukaan ei tunnu oikein tietävän mistään mitään ja asioissa on paljon epäselvyyttä:

Käynnissä kokeiluhanke, eikä kenelläkään oikein tunnu olevan tietoa koulutuksen tavoitteista, eikä tasosta.

Kolme opiskelijaa on sitä mieltä, että ”hopsilaiset” unohdetaan usein suunnitelmista, koska he vaihtavat luokkaa lähes joka jaksossa.

6 SUHTAUTUMINEN OPISKELUUN JA OPPIMINEN

6.1 Oman opiskelutyylin ja oppimisen arviointi

Kyselyyn vastanneista suurin osa (70 %) kertoo huolehtivansa vastuullisesti opiskelunsa liittyvistä velvollisuuksista, kuten opetukseen osallistumisesta ja tehtävien palauttamisesta. Suurin osa (70 %) myös panostaa aktiivisesti omaan oppimiseensa. Opiskeluun käyttämänsä ajan suunnittelee huolellisesti 41 % opiskelijoista ja lähes viidennes ei suunnittele ajankäyttöä lainkaan. Vain 39 % on käyttänyt aktiivisesti mahdollisuuttaan henkilökohtaiseen ohjaukseen.

Vastanneista joka viides kokee opiskelun pakkopullana, joka vain täytyy suorittaa. Eniten opiskelun pakkopullana kokevia opiskelee kone- ja metallialalla sekä auto- ja kuljetusalalla ja vähiten sosiaali- ja terveystalalla sekä käsityöalalla. Miesvaltaisista aloista vähiten opiskelun pakkopullana kokevia on sähköalalla. Opiskelun aiheuttama paine saa 37 % opiskelijoista stressaantumaan ja lähes kolmasosa pelkää usein epäonnistuvansa opinnoissaan. Sosiaali- ja terveystalan opiskelijat ovat antaneet korkeimmat keskiarvot kaikille taulukon 22 väittämille epäonnistumisen pelkoa ja opiskelun pakkopullana kokemista lukuun ottamatta. (Liite 8.)

Taulukko 22. Oman opiskelutyylin ja oppimisen arviointi (%) (n=743-750).

	A	B	C
Osaan ottaa asiallisesti vastaan opintoihini liittyvää palautetta opettajiltani	3	23	74
Huolehdin vastuullisesti opiskeluuni liittyvistä velvollisuuksista	6	24	70
Panostan omaan oppimiseeni aktiivisesti	7	24	69
Vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoni ovat parantuneet opiskeluni kuluessa	5	30	65
Olen selvittänyt itselleni tutkintoni tavoitteet ja sisällöt opiskelua aloittaessani	7	29	64
Kykyni selviytyä haastavista tilanteista on lisääntynyt opiskeluni aikana	6	33	61
Kun minulla on oppimisvaikeuksia, haen itse aktiivisesti apua	14	38	48
Oppimistaitoni ovat kehittyneet opiskeluni myötä	14	41	45
Suunnittelen opiskeluun käyttämäni ajan huolellisesti	19	40	41
Olen aktiivisesti käyttänyt mahdollisuuttani henkilökohtaiseen ohjaukseen	21	40	39
Opiskelun aiheuttama paine saa minut stressaantumaan	32	31	37
Pelkään usein epäonnistuvani opinnoissani	33	36	31
Koen opiskelun pakkopullana, joka vain täytyy suorittaa	52	28	20

(A=eri mieltä, B=neutraali, C=samaa mieltä)

Turun ammatti-instituutin ja Salon seudun ammattiopiston väliset erot opiskelun ja oppimisen arvioinnissa ovat hyvin pieniä ja molempien oppilaitosten kaikki keskiar-

vot sijoittuvat asteikon positiiviseen päähän. Salon seudun ammattiopistossa suhtautaan opiskeluun hieman aktiivisemmin kuin Turun ammatti-instituutissa. Ainoastaan mahdollisuutta henkilökohtaiseen ohjaukseen käytetään Salon seudun ammattiopistossa vähemmän kuin Turun ammatti-instituutissa.

Kuvio 33. *Opiskelun arviointi Salon seudun ammattiopistossa ja Turun ammatti-instituutissa.*

Opiskelu- ja oppimistyylit (taulukko 22) jakautuvat kolmelle eri ulottuvuudelle¹⁰, joista muodostettiin summamuuttujat. Ensimmäinen ulottuvuus kuvaa opiskelun aktiivisuutta, toinen oppimis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymisen kokemista ja kolmas opinnoissa stressaantumista ja epäonnistumisen pelkoa. Seuraavissa kolmessa aluvussa tarkastellaan näitä opiskelun pääulottuvuuksia tarkemmin.

¹⁰ Taulukon 22 väittämille tehtiin pääkomponenttianalyysi Varimax-rotatiolla, jonka tuloksena syntyi kolme ulottuvuutta. Mukaan otettiin muuttujat, joiden kommunaliteetit olivat yli 0,5. Yksi väittämistä poistettiin, koska se latautui kahdelle faktorille. Lisäksi poistettiin kaksi väittämää, jotka eivät asiasisällöltään sopineet muodostettuihin faktoreihin. Faktoreiden yhteenlaskettu selitysosuus on 72 %.

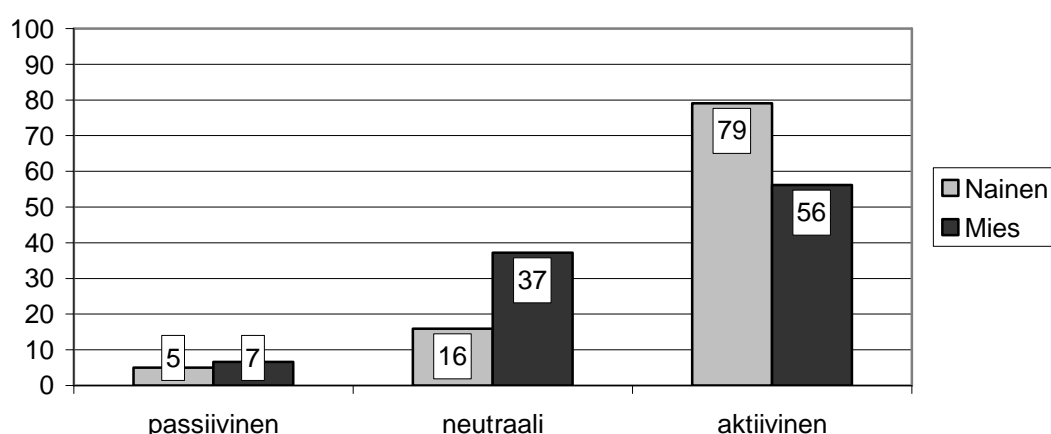

Taulukko 23. *Opiskelun ja oppimisen pääulottuvuudet.*

	aktiivisuus	kehittyminen	opiskelustressi	kommuniteetti
Panostan omaan oppimiseeni aktiivisesti	.872			.813
Huolehdin opiskeluuni liittyvistä velvollisuuksista	.870			.785
Suunnittelen opiskeluun käyttämäni ajan huolellisesti	.708			.551
Osaan ottaa vastaan opintoihini liittyvää palautetta	.654			.594
Oppimistaitoni ovat kehittyneet opiskeluni myötä		.807		.677
Vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoni ovat parantuneet		.797		.740
Kykyni selviytyä haastavista tilanteista on lisääntynyt		.758		.722
Pelkään usein epäonnistuvani opinnoissani			.899	.812
Opiskelun aiheuttama paine saa minut stressaantumaan			.894	.802
Selitysosuus (%)	30,0	28,8	18,3	

6.2 Opiskeluaktiivisuus

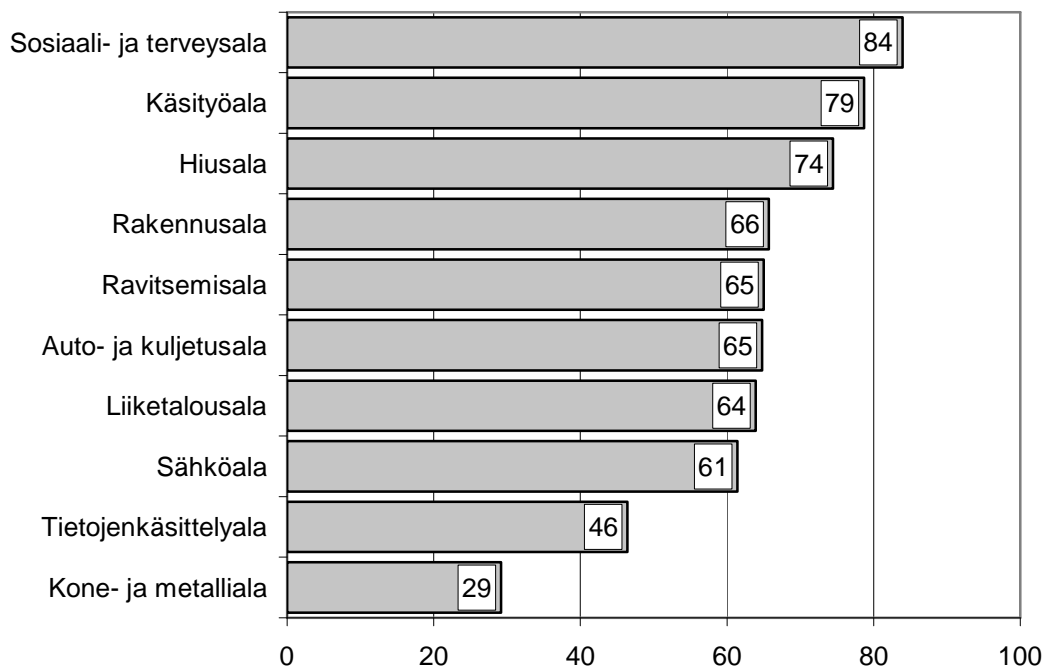
Opiskeluaktiivisuuden keskiarvo on 3,75 ja -hajonta 0,718. Mitä lähempänä arvo on viittä asteikolla yhdestä viiteen, sitä aktiivisimmin opiskeluun suhtaudutaan. Summa-
muuttuja luokiteltiin jatkovertailuja varten kolmeen luokkaan: aktiivisiin (ka yli 3,5), ei aktiivisiin eikä passiivisiin (ka 2,5–3,5) ja passiivisiin (ka alle 2,5). Sekä naisista että miehistä suurin osa suhtautuu opiskeluun aktiivisesti. Naiset ovat miehiä aktiivisempia opinnoissaan. Naisista 79 % ja miehistä 56 % suhtautuu opintoihinsa aktiivisesti.

Kuvio 34. *Opiskeluun suhtautuminen sukupuolen mukaan (%) (n=735).*

Sosiaalialan opiskelijat suhtautuvat opiskeluun kaikkein aktiivisimmin (84 %). Kone- ja metallialan opiskelijoista vain 29 % suhtautuu opintoihinsa aktiivisesti. Kaikilla aloilla kone- ja metallialaa lukuun ottamatta suurin osa opiskelijoista suhtautuu opin-

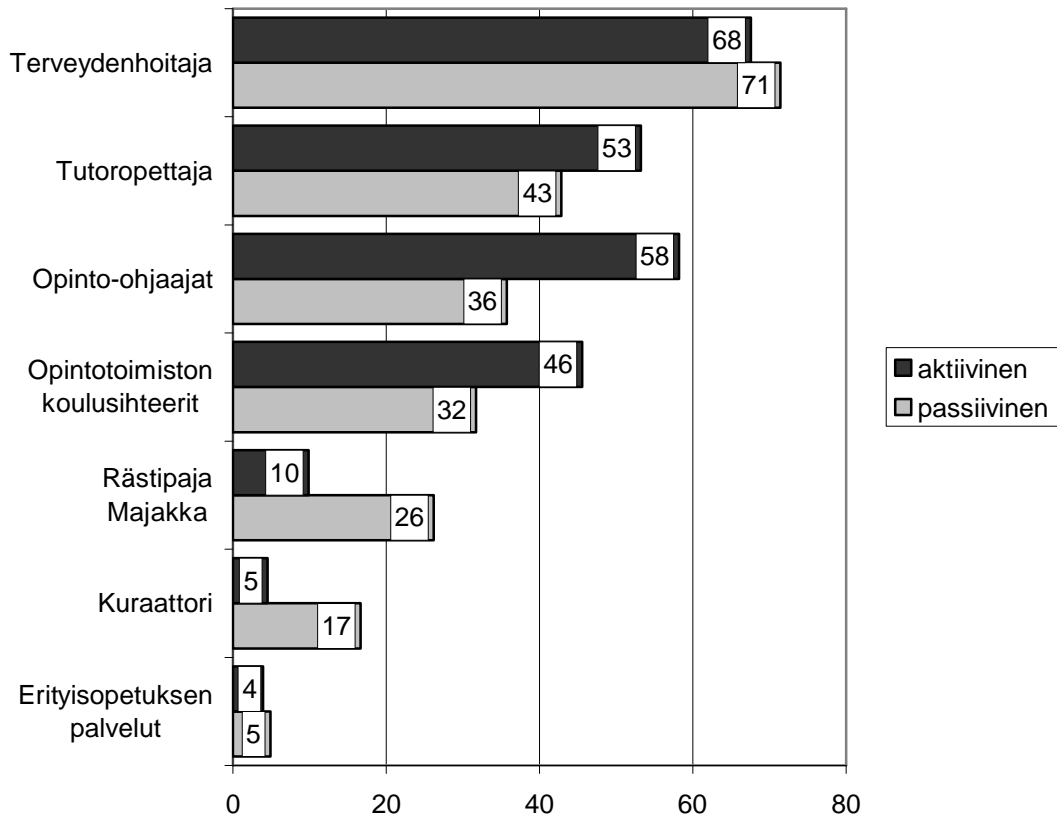
toihinsa aktiivisesti. Kone- ja metallialalla suurin osa opiskelijoista suhtautuu opintoihinsa neutraalisti. Eniten opintoihinsa passiivisesti suhtautuvia on sähköalalla (11 %).

Kuvio 35. Aktiivisten opiskelijoiden osuudet koulutusaloittain (%) (n=511).

Myös peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo vaikuttaa opiskeluaktiivisuuteen. Ne, joiden keskiarvo on 7,5 tai yli opiskelevat aktiivisemmin kuin ne, joiden keskiarvo on alle 7,5 (ka 3,86 / 3,59). Opintovuodella ei ole merkitystä opiskeluaktiivisuudessa, mutta iällä sen sijaan on: 19 vuotta täyttäneet opiskelijat suhtautuvat opiskeluun aktiivisemmin kuin alle 19-vuotiaat (ka 4,05 / 3,64).

Opiskeluaktiivisuus on yhteydessä tukipalveluiden käyttöön. Aktiiviset opiskelijat ovat käyttäneet passiivisia opiskelijoita enemmän tutoropettajan, opinto-ohjaajan ja opintotoimiston palveluita. Passiiviset opiskelijat ovat puolestaan käyttäneet aktiivisia opiskelijoita enemmän terveydenhoitajan, Rästipaja Majakan, kuraattorin ja erityisopetuksen palveluita. Suurimmat erot passiivisten ja aktiivisten opiskelijoiden välillä ovat Rästipaja Majakan ja kuraattorin palveluiden käytössä. Passiivisista opiskelijoista joka neljäs on käyttänyt Rästipaja Majakan palveluita ja aktiivisista opiskelijoista vain joka kymmenes. Rästipaja Majakan käytön suuret erot saattavat johtua siitä, että aktiiviset opiskelijat tekevät kokeet ja tehtävät ajallaan, eivätkä joudu yhtä usein uusimaan tenttejä kuin passiiviset opiskelijat.

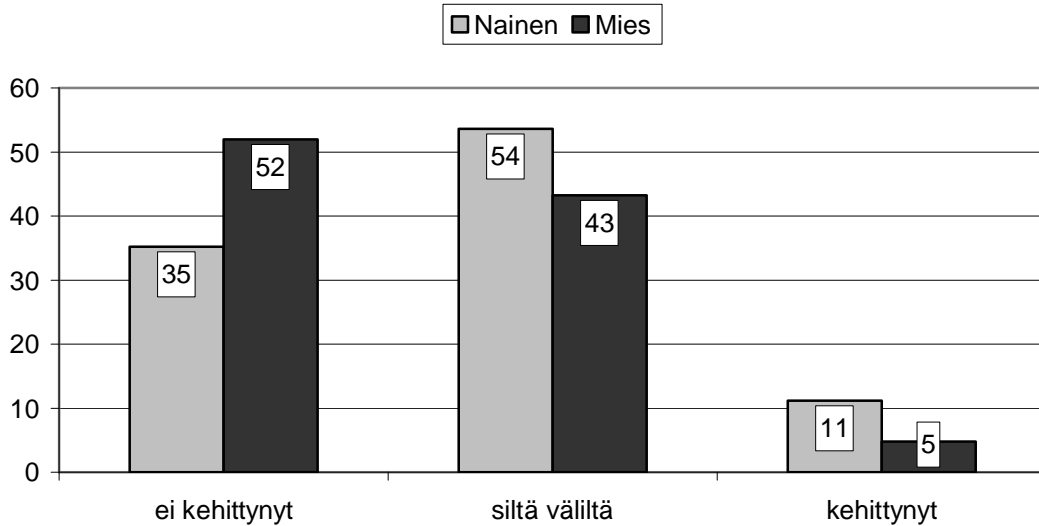

Kuvio 36. *Opiskeluun suhtautuminen ja tukipalveluiden käyttö (%)*.

6.3 Oppimis- ja vuorovaikutustaitojen kehittyminen opintojen aikana

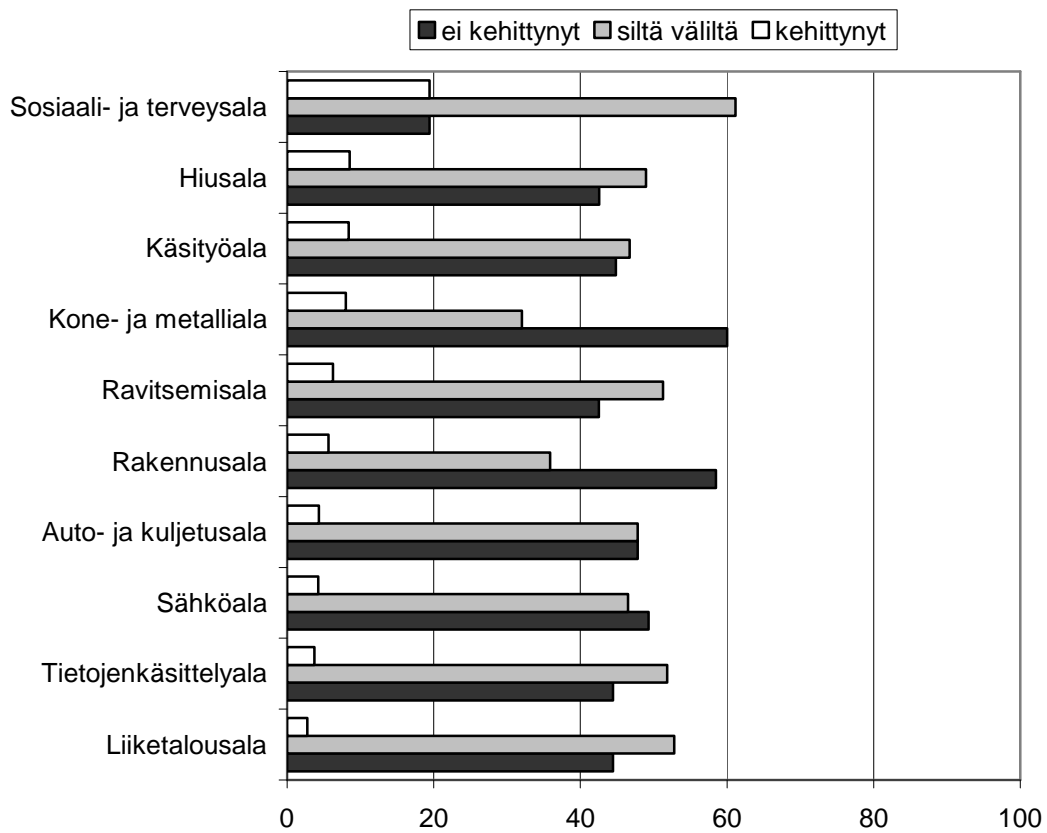
Oppimis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymisen kokemisen keskiarvo on 2,72 ja keskihajonta 0,578. Summamuuttuja luokiteltiin jatkovertailuja varten kolmeen luokkaan samoin kuin edellä.

Naiset kokevat oppimis- ja vuorovaikutustaitojensa kehittyneen enemmän kuin miehet. Naisista yli kymmenesosa kokee kehittymistä näissä taidoissa ja miehistä vain viisi prosenttia. Miehistä yli puolet ei koe oppimis- ja vuorovaikutustaitojensa kehittyneen opintojen aikana, ja naisista vain reilu kolmannes. (Kuvio 37.)

Kuvio 37. *Oppimis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymisen kokeminen sukupuolen mukaan (%).*

Sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoissa on koulutusaloista eniten (19 %) sellaisia opiskelijoita, jotka kokevat oppimis- ja vuorovaikutustaitojensa kehittyneen opintojen aikana. Kone- ja metallialan opiskelijoista 60 % ei koe kehittyneensä näissä taidoissa.

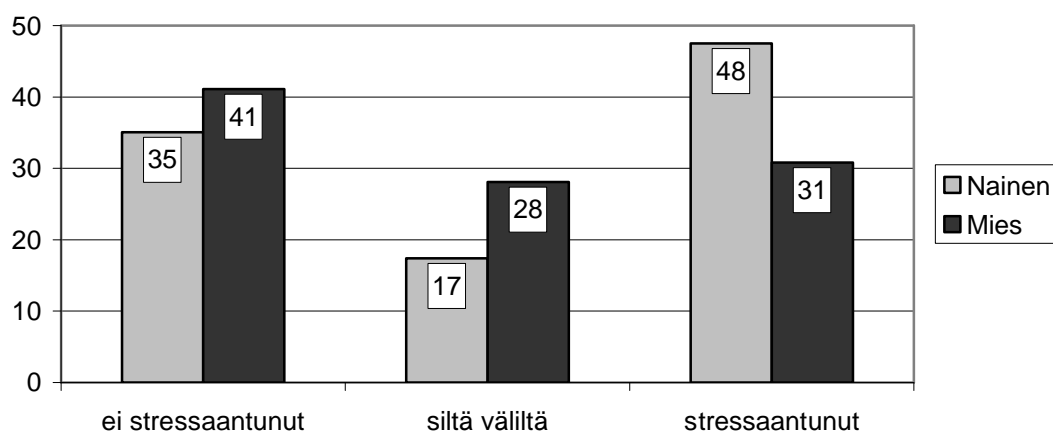
Kuvio 38. *Oppimis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymisen kokeminen koulutusaloittain (%).*

6.4 Opiskelustressi ja epäonnistumisen pelko

Opinnoissaan stressaantumisen keskiarvo on 2,96 ja -hajonta 1,042. Summamuuttuja luokiteltiin jatkovertailuja varten kolmeen luokkaan kuten edellä.

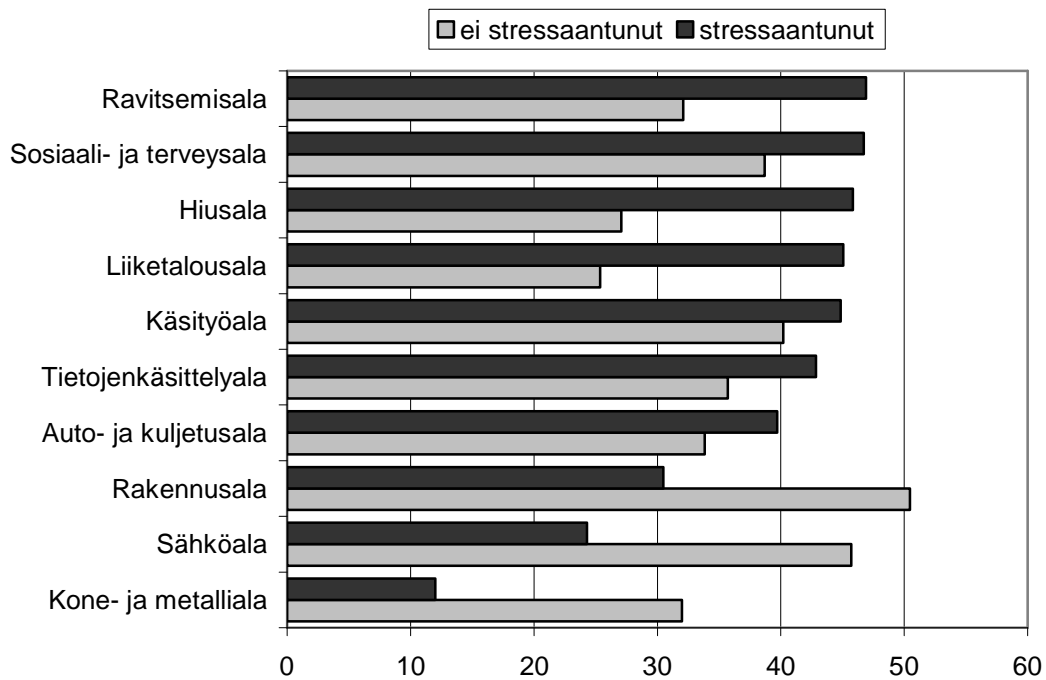
Kuvioista 39 nähdään, että opiskelijat jakautuvat selvästi kahteen ryhmään: stressaantuneisiin ja rentoihin. Opiskelijoista kaksi viidestä on stressaantuneita ja liki saman verran on rentoja. Viidennes on siltä väliltä.

Naiset kokevat opiskelustressiä ja epäonnistumisen pelkoa enemmän kuin miehet, joista suurin osa suhtautuu opiskeluun rennosti. Naisopiskelijoista lähes puolet kokee opiskelustressiä ja miesopiskelijoista joka kolmas.

Kuvio 39. Opiskelustressin kokeminen sukupuolen mukaan (%) (n=742).

Koulutusaloja, joilla opintoihin suhtaudutaan enemmän rennosti kuin stressaantuneesti ovat rakennusala, sähköala sekä kone- ja metalliala. Kaikilla muilla aloilla opintoihin suhtaudutaan enemmän ahdistuneesti kuin rennosti. Eniten stressaantuneita opiskelijoita on ravitsemisalalla sekä sosiaali- ja terveystieteiden alalla. Aloja, joiden opiskelijoista yli 40 % kokee opiskelustressiä ja epäonnistumisen pelkoa ovat edellä mainittujen lisäksi auto-, hius-, käsityö-, liiketalous- ja tietojenkäsittelyala. Rakennusalan opiskelijoista yli puolet suhtautuu opintoihinsa rennosti. (Kuvio 40.)

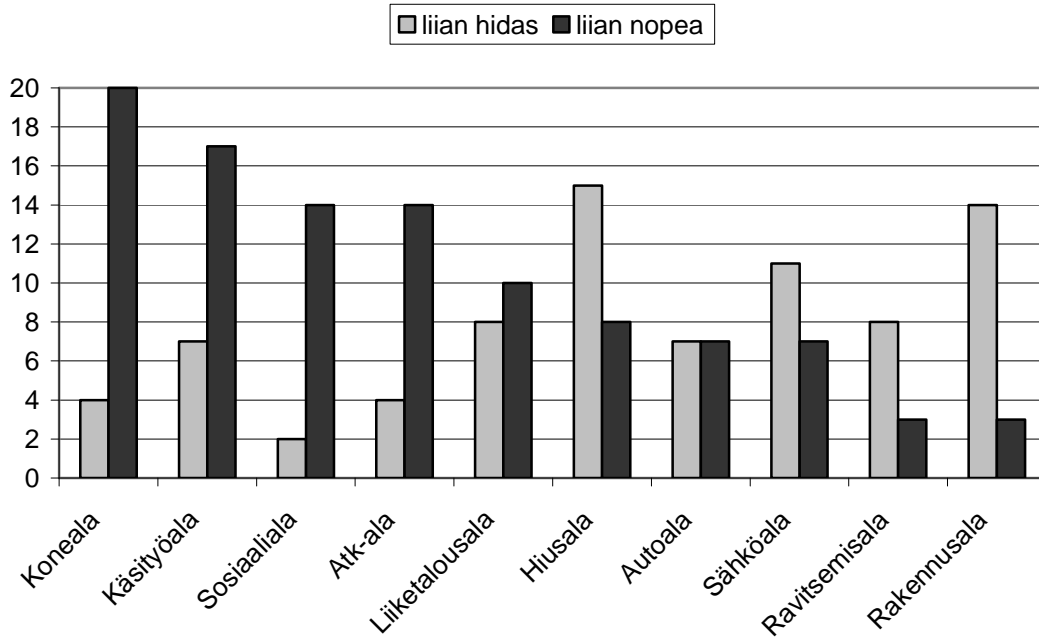
Kuvio 40. *Opiskelustressin kokeminen koulutusaloittain (%).*

6.5 Opiskelutahti

Kysymykseen vastanneista suurin osa (82 %) pitää opiskelutahtia sopivana, joka kymmenennen mielestä tahti on liian nopea ja kahdeksan prosentin mielestä liian hidas. Miehet kokevat opiskelutahdin suhteellisesti enemmän liian hitaana ja naiset liian nopeana. Naisista kuusi prosenttia ja miehistä kymmenesosa pitää opiskelutahtia liian hitaana. Liian nopeana opiskelutahtia pitää kaksitoista prosenttia naisista ja seitsemän prosenttia miehistä.

Ensimmäisen vuoden opiskelijoissa on suhteellisesti eniten opiskelutahtia liian nopeana pitäviä (12 %). Neljännen vuoden opiskelijoista yksikään ei pidä tahtia liian nopeana.

Hiusalalla (15 %) ja rakennusalalla (14 %) on suhteellisesti eniten opiskelutahdin liian hitaana kokevia opiskelijoita. Kone- ja metallialan opiskelijoista viidennes pitää opiskelutahtia liian nopeana. Myös käsityö-, sosiaali- ja tietojenkäsittelyalalla opiskelutahdia pidetään enemmän nopeana kuin hitaana. Eniten opiskelutahtia sopivana pitäviä on ravitsemisalalla (90 %). Auto- ja kuljetusalalla opiskelutahdin liian hitaana ja liian nopeana kokevia on yhtä paljon.

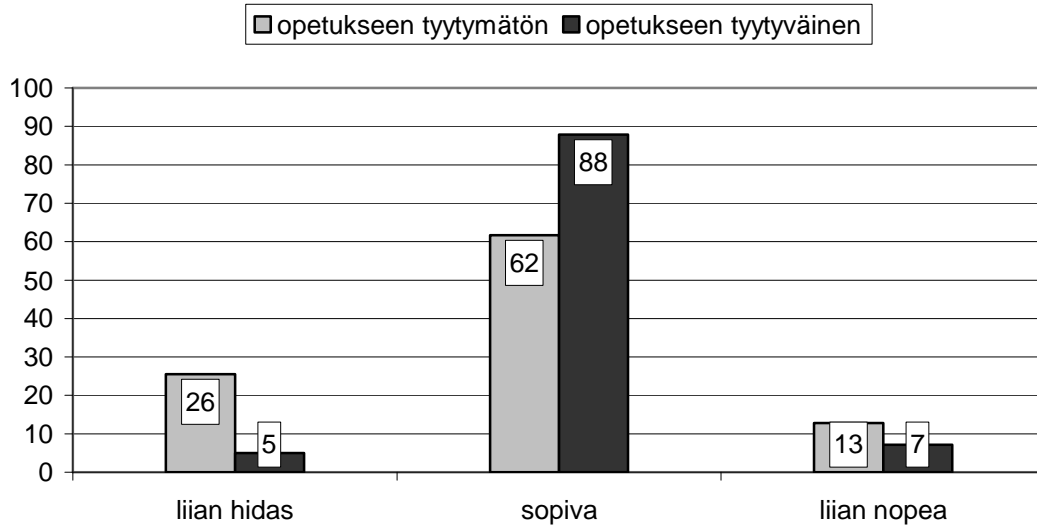
Kuvio 41. *Opiskelutahdin liian hitaana tai nopeana kokevat koulutusaloittain (%).*

Opiskelutahdin liian nopeana kokeminen on yhteydessä opiskelustressiin. Stressaantuneista opiskelijoista lähes joka viides (18 %) kokee opiskelutahdin liian nopeaksi, kun ei-stressaantuneista opiskelijoista vain kaksi prosenttia kokee samoin.

Myös opiskeluaktiivisuudella on vaikutusta opiskelutahdin kokemiseen. Aktiiviset opiskelijat kokevat opiskelutahdin enemmän sopivana kuin passiiviset opiskelijat. Passiivisista opiskelijoista 17 % kokee opiskelutahdin liian hitaaksi ja seitsemän prosenttia liian nopeaksi. Aktiivista opiskelijoista seitsemän prosenttia kokee opiskelutahdin liian hitaaksi ja joka kymmenes liian nopeaksi.

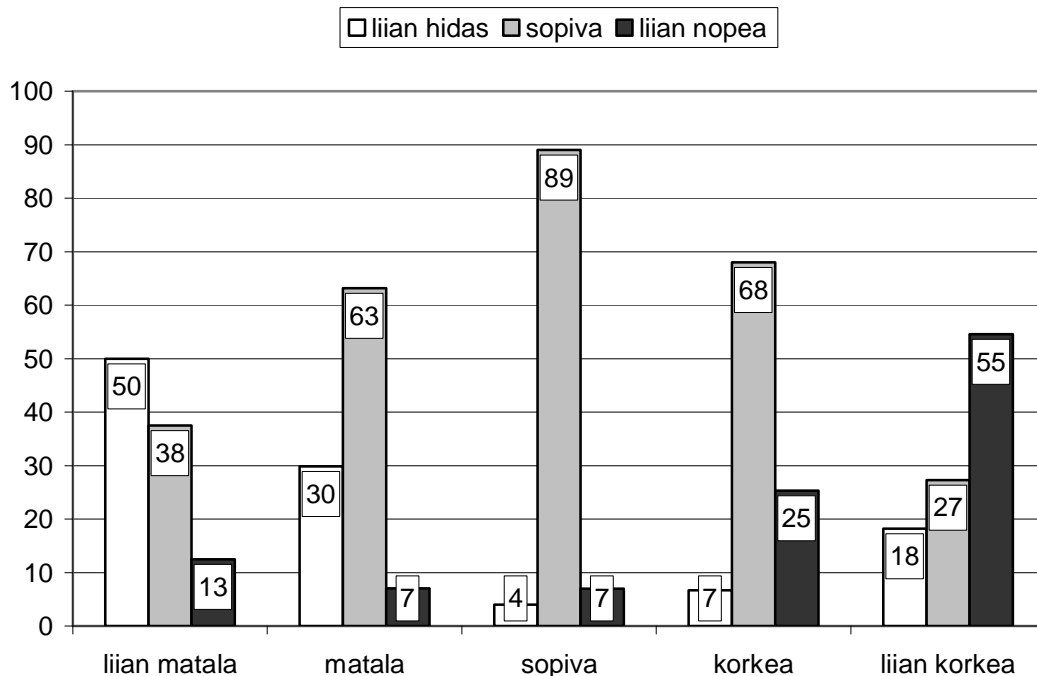
Suurimmat erot opiskelutahdin kokemisessa löytyivät opetukseen tyytyväisten ja tyytymättömien opiskelijoiden välillä. Opetukseen tyytymättömistä yli neljännes pitää opiskelutahtia liian hitaana, kun opetukseen tyytyväisillä vastaava luku on vain viisi prosenttia. (Kuvio 42.)

Opetukseen tyytymättömyyden yhtenä syynä voikin olla opiskelutahdin hitaus. Saattaa olla, että opetukseen tyytymättömät pitkästyvät oppitunneilla ja ovat tämän vuoksi tyytymättömiä opetukseen.

Kuvio 42. *Opiskelutahtdin kokeminen opetukseen tyytymättömillä ja tyytyväisillä opiskelijoilla (%).*

Opiskelutahtdin kokemisella on voimakas yhteys opetuksen vaatimustason kokemiseen. Yli puolet opetuksen vaatimustason liian korkeana kokevista kokee myös opiskelutahtdin liian nopeaksi. Opetuksen vaatimustasoa liian matalana pitävistä puolet pitää opiskelutahttia liian hitaana. Ne, jotka pitävät opetuksen vaatimustasoa sopivana ovat myös tyytyväisiä opiskelutahtiin.

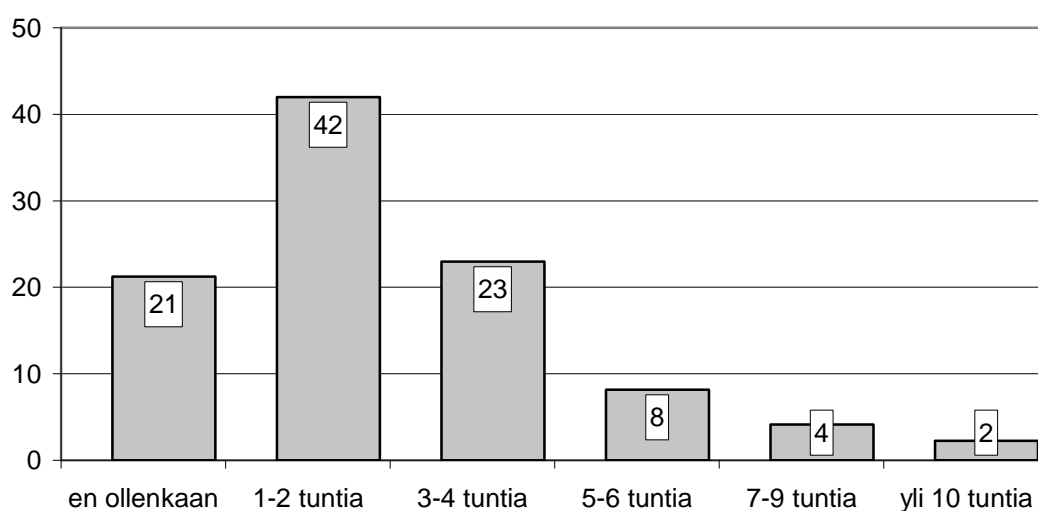

Kuvio 43. *Opiskelutahtdin kokemisen yhteys opiskelun vaatimustason kokemiseen (%).*

6.6 Itsenäiseen opiskeluun käytetty aika

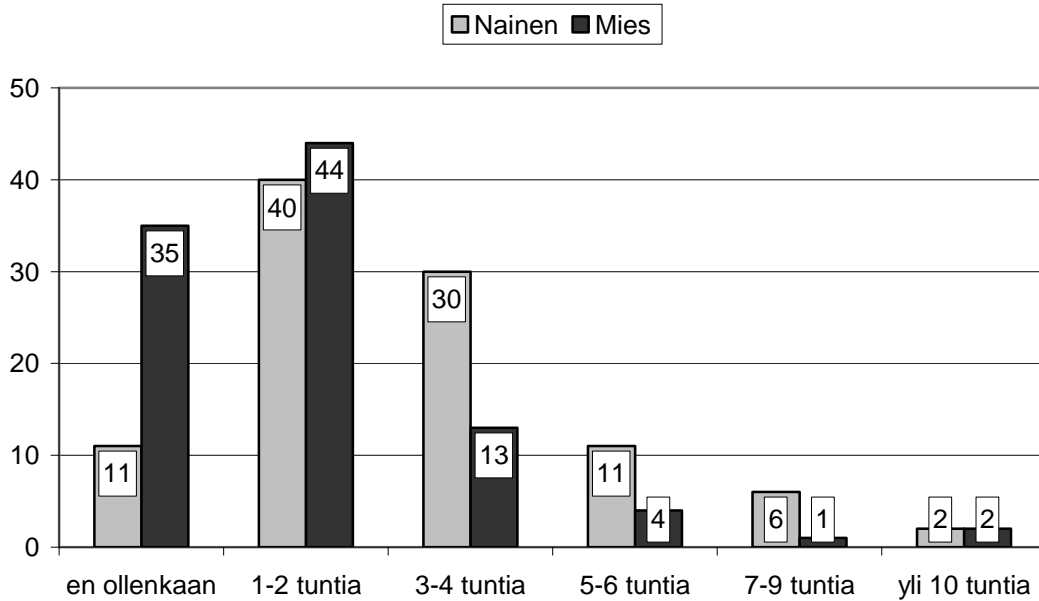
Suurin osa (41 %) opiskelijoista käyttää itsenäiseen opiskeluun 1-2 tuntia viikossa. Viidesosa ei käytä lainkaan aikaa itsenäiseen opiskeluun. Itsenäiseen opiskeluun kolmesta neljään tuntiin viikossa käytäviä on 23 %. Vain 15 % vastanneista käyttää yli viisi tuntia aikaa itsenäiseen opiskeluun viikossa. Suurin osa Salon seudun ammattiopiston opiskelijoista opiskelee itsenäisesti reilusti alle puoli tuntia arkipäivää kohden.

Kuvio 44. Itsenäiseen opiskeluun viikossa käytetty aika (%) (n=749).

Turun ammatti-instituutin opiskelijoihin verrattuna Salon seudun ammattiopiston opiskelijat käyttävät vähemmän aikaa itsenäiseen opiskeluun. Turun ammatti-instituutin opiskelijoista 18 % ei käytä lainkaan aikaa itsenäiseen opiskeluun viikossa, 59 % käyttää alle viisi tuntia, 19 % yli viisi tuntia ja neljä prosenttia yli kymmenen tuntia viikossa.

Kyselyyn vastanneet naiset käyttävät enemmän aikaa itsenäiseen opiskeluun kuin miehet. Miehistä 35 % ei käytä lainkaan aikaa itsenäiseen opiskeluun. Naisilla vastaava luku on 11 %. Sekä mies- että naisopiskelijoista suurin osa käyttää 1-2 tuntia itsenäiseen opiskeluun viikossa. Naisista lähes puolet (44 %) käyttää itsenäiseen opiskeluun aikaa enemmän kuin kaksi tuntia viikossa ja miehistä vain viidesosa.

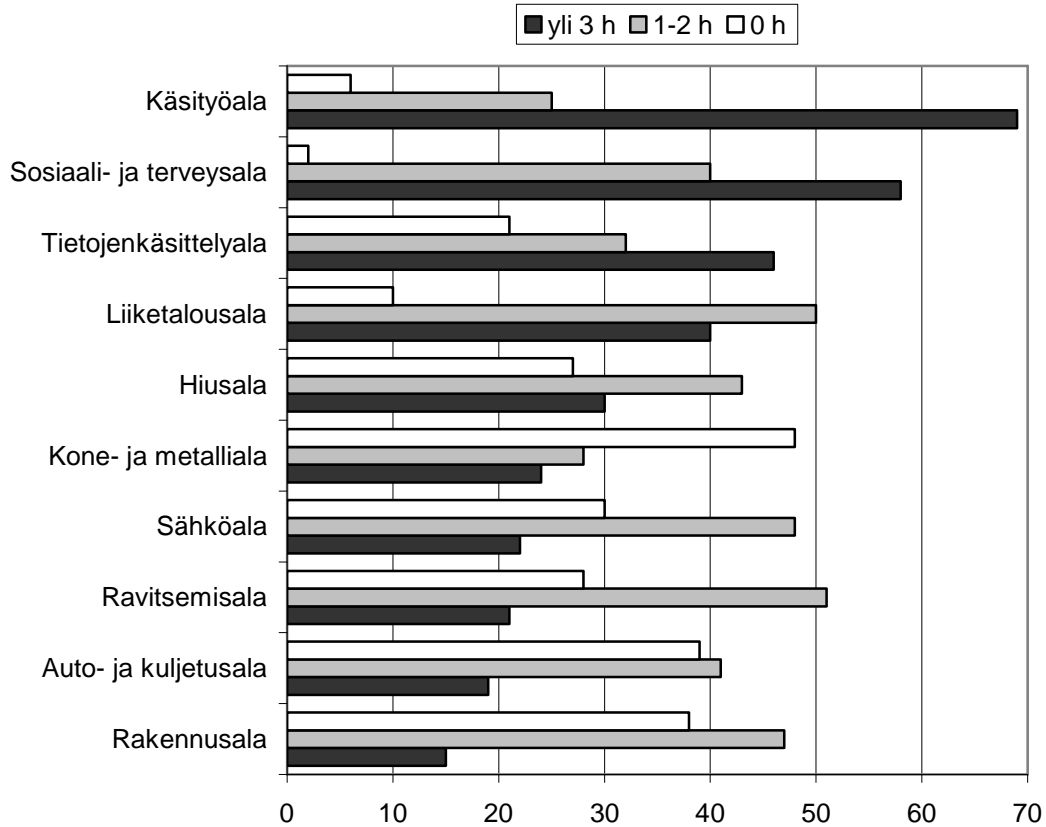

Kuvio 45. Itsenäiseen opiskeluun viikossa käytetty aika sukupuolen mukaan (%).

Itsenäiseen opiskeluun käytetty aika ei vaihdellut paljoakaan opintovuosittain tarkasteltuna. Sen sijaan koulutusaloittain tarkasteltuna itsenäiseen opiskeluun käytetty aika vaihtelee paljonkin eri koulutusalojen välillä. Kone- ja metallialalla lähes puolet (48 %) opiskelijoista ei käytä lainkaan aikaa itsenäiseen opiskeluun, kun sosiaali- ja terveysalalla vastaava luku on kaksi prosenttia. Eniten aikaa itsenäiseen opiskeluun käytetään käsityöalalla, jossa suurin osa (69 %) käyttää yli kolme tuntia aikaa itsenäiseen opiskeluun viikossa. Seuraavaksi eniten aikaa itsenäiseen opiskeluun käytetään sosiaali- ja terveysalalla. Rakennusalalla vain 16 % vastanneista käyttää yli kolme tuntia aikaa itsenäiseen opiskeluun viikossa.

Kone- ja metallialalla suurin osa opiskelijoista ei käytä lainkaan aikaa itsenäiseen opiskeluun. Käsityöalalla, sosiaali- ja terveysalalla sekä tietojenkäsittelyalalla suurin osa opiskelijoista käyttää itsenäiseen opiskeluun yli kolme tuntia viikossa. Kaikilla muilla aloilla yleisin itsenäiseen opiskeluun käytetty aika on yhdestä kahteen tuntiin viikossa. (Kuvio 47.)

Tarkemmassa koulutuslinjoittaisessa tarkastelussa koneistajaopiskelijoista 56 % ja talonrakentajaopiskelijoista 64 % ei käytä lainkaan aikaa itsenäiseen opiskeluun.

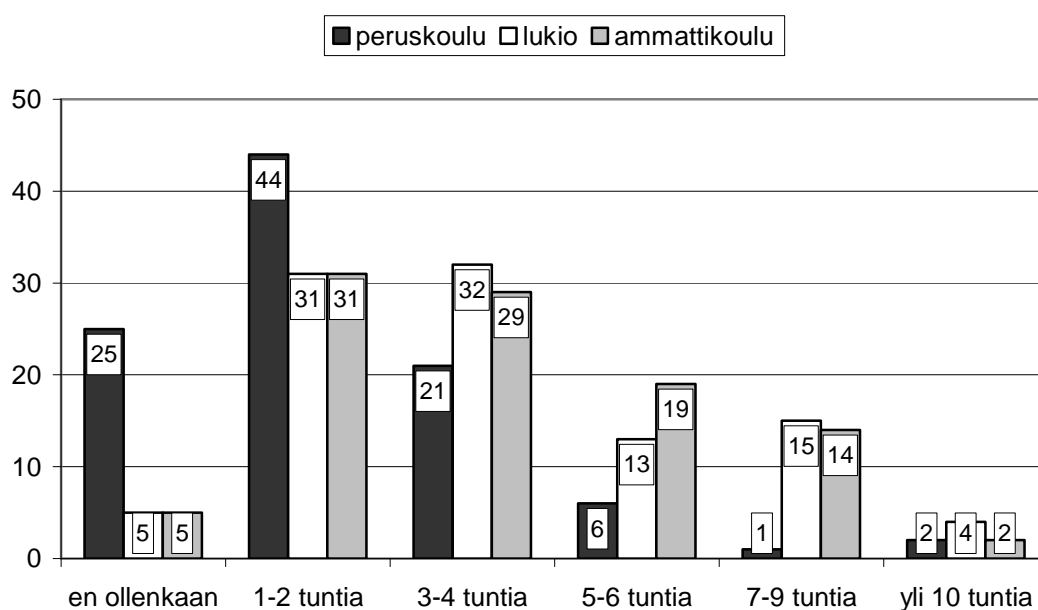
Kuvio 46. Itsenäiseen opiskeluun viikossa käytetty aika koulutusaloittain (%).

Peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo vaikuttaa itsenäiseen opiskeluun käytetyn ajan määrään. Mitä korkeampi peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo opiskelijalla on, sitä enemmän hän käyttää aikaa itsenäiseen opiskeluun viikossa. Keskiarvoluokassa 6,0–6,9 yli kolmasosa ei käytä lainkaan aikaa itsenäiseen opiskeluun. Yli kolme tuntia viikossa itsenäiseen opiskeluun käyttää 6,0–6,9 keskiarvoluokassa neljäsosa, 7,0–7,9 keskiarvoluokassa kolmasosa, 8,0–8,9 keskiarvoluokassa lähes puolet ja yli 9,0 keskiarvoluokassa suurin osa opiskelijoista. Poikkeuksen muodostaa alin keskiarvoluokka (7 opiskelijaa), jonka opiskelijoista jopa 14 % käyttää itsenäiseen opiskeluun yli kymmenen tuntia viikossa.

Taulukko 24. Itsenäiseen opiskeluun viikossa käytetty aika ja päättötodistuksen keskiarvo (%).

	4,0–5,9	6,0–6,9	7,0–7,9	8,0–8,9	9,0–10,0
0 h	29	36	22	16	7
1-2 h	29	38	46	37	7
3-4 h	14	17	21	28	47
5-6 h	14	6	7	12	13
7-9 h	0	1	2	5	27
yli 10 h	14	2	3	2	0

Vähiten aikaa itsenäiseen opiskeluun käyttävät peruskoulun käyneet opiskelijat. Peruskoulun käyneistä neljäsosa ei käytä lainkaan aikaa itsenäiseen opiskeluun, kun vastaava luku lukion tai ammattikoulun käyneillä on viisi prosenttia. Peruskoulun käyneistä 65 % käyttää itsenäiseen opiskeluun 1–4 tuntia viikossa ja vain alle kymmenesosa yli viisi tuntia. Lukion käyneistä 1–4 tuntia viikossa itsenäiseen opiskeluun käyttää 63 % vastanneista ja kolmasosa yli viisi tuntia. Eniten aikaa itsenäiseen opiskeluun käyttävät ammattikoulupohjaiset opiskelijat.

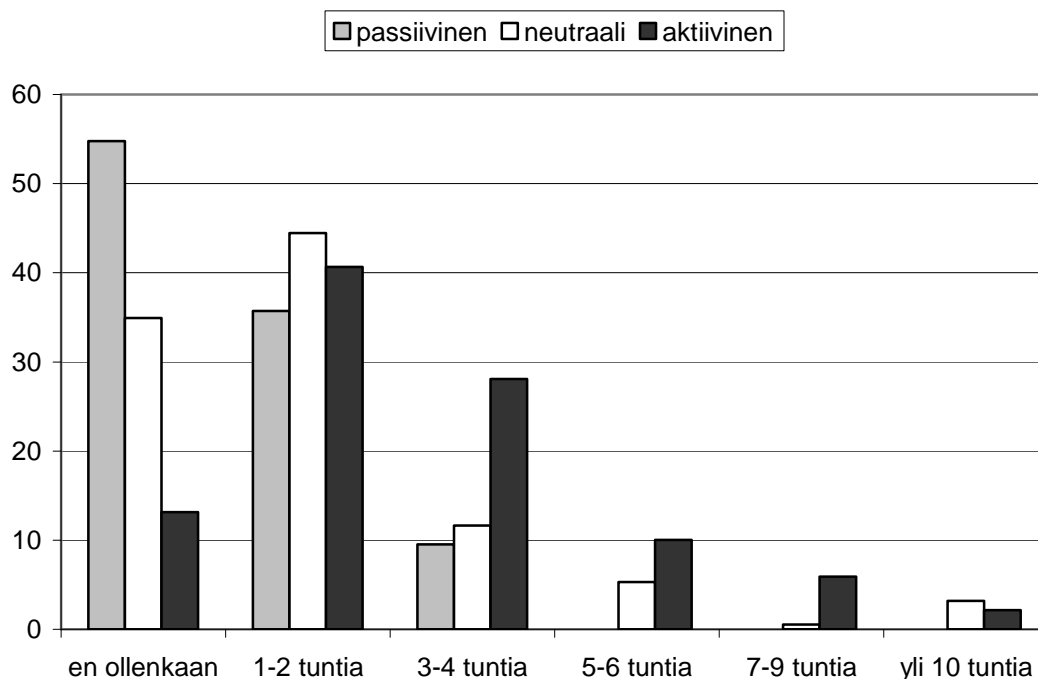
Kuvio 47. Itsenäiseen opiskeluun viikossa käytetty aika pohjakoulutuksen mukaan (%).

Kuviosta 47 ja taulukosta 24 käy ilmi, että peruskoulussa hyvin pärjänneet ja lukio- tai ammattikoulupohjaiset opiskelijat ovat omaksuneet tietyn opiskelukulttuurin, jossa opiskeluun kuuluu luontevana osana itsenäistä opiskelua ja tehtävien tekoa myös vapaa-ajalla.

Eniten sellaisia opiskelijoita, jotka eivät opiskele lainkaan itsenäisesti on peruskoulupohjaisissa alhaisen päättötodistuskeskiarvon saaneissa miehissä. He ovat luultavasti jo peruskoulussa oppineet passiivisen opiskelutavan ja pärjänneet jotenkuten peruskoulun läpi hyvin vähäisellä itsenäisen opiskelun määrällä. Itsenäisen opiskelun tapaa saattaa olla vaikea muuttaa, etenkin jos siihen ei ilmene suurta tarvetta.

Opetukseen tyytymättömistä suurin osa (41 %) ei käytä lainkaan aikaa itsenäiseen opiskeluun. Vastaava luku opetukseen tyytyväisillä on 15 %. Opiskeluun suhtautumi-

sella on myös voimakas yhteys itsenäiseen opiskeluun käytetyn ajan kanssa. Mitä aktiivisemmin ja vastuullisemmin opiskeluun suhtaudutaan, sitä enemmän aikaa itsenäiseen opiskeluun käytetään. Opiskeluun passiivisesti suhtautuvista opiskelijoista yli puolet ei käytä lainkaan aikaa itsenäiseen opiskeluun.

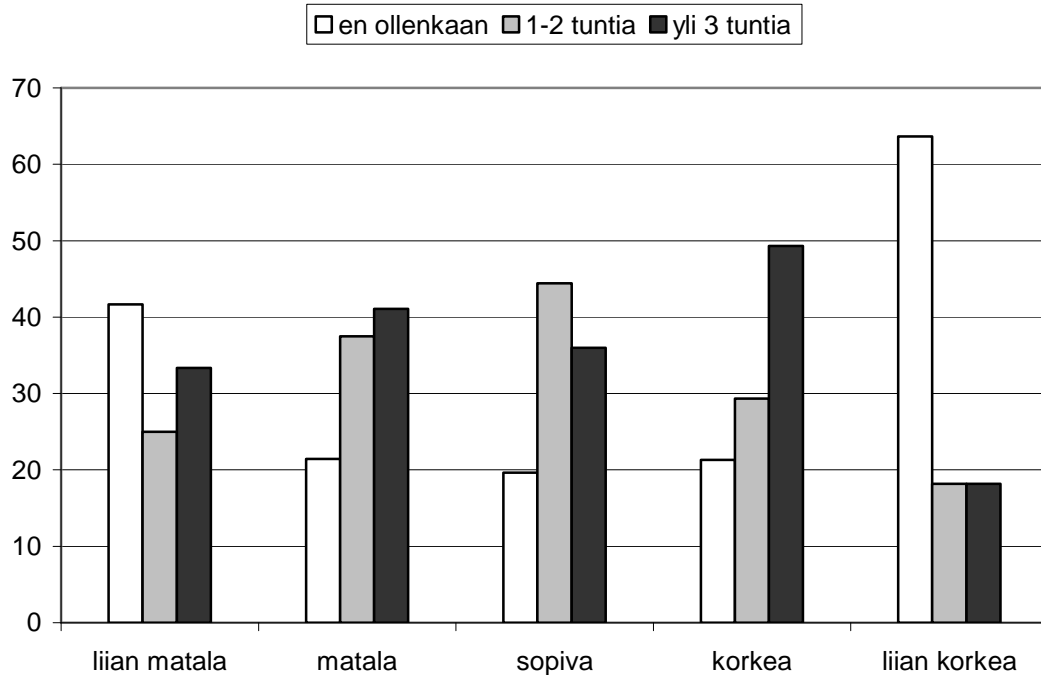

Kuvio 48. *Opiskeluun suhtautuminen ja itsenäiseen opiskeluun viikossa käytetty aika (%).*

Vähiten aikaa itsenäiseen opiskeluun käyttävät opetuksen vaatimustasoa liian matalana ja liian korkeana pitävät opiskelijat. Opetuksen vaatimustasoa liian korkeana pitävistä opiskelijoista yli 60 % ei käytä lainkaan aikaa itsenäiseen opiskeluun ja opetuksen vaatimustasoa liian matalana pitävistä yli 40 %.

Opetuksen vaatimustasoa liian matalana pitävät luultavasti pärjäävät tarpeeksi hyvin ilman itsenäistä opiskeluakin. Opiskelun vaatimustasoa liian korkeana pitävät sen sijaan ehkä kokevat opetuksen vaatimustason korkeaksi juuri sen vuoksi, että he eivät opiskele koulussa opetettavia asioita lainkaan itsenäisesti tai sitten he kokevat opetuksen niin vaikeaksi, etteivät osaa tai jaksaa opiskella itsenäisesti koulun jälkeen.

Eniten itsenäiseen opetukseen aikaa käyttäviä on opiskelun vaatimustasoa korkeana pitävissä opiskelijoissa. Heistä lähes puolet opiskelee itsenäisesti yli kolme tuntia viikossa. (Kuvio 49.)

Kuvio 49. Opiskeluun viikossa käytetty aika opetuksen vaatimustason kokemisen mukaan (%).

6.7 Opiskelun tavoitteet

Opiskelun tavoitteena on suurimmalla osalla (84 %) kyselyyn vastanneista hankkia ammatti ja mennä töihin. Varsin moni suunnittelee kuitenkin myös jatko-opintoja. Opintojen jatkaminen ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa on tavoitteena 39 %:lla vastanneista. Vastanneista 15 % opiskelee saadakseen lisää aikaa eri vaihtoehtojen miettimiselle ja 14 % saadakseen oikeuden työmarkkinatukeen. Yli kymmenesosalla ei ole mitään selkeää tavoitetta opiskelulle. Muita opiskelun tavoitteita ovat avointen vastausten mukaan saada tehdä työtä, jota todella haluaa tehdä, ryhtyä yrittäjäksi, saada paremmin töitä sekä päästä töihin ulkomaille.

Taulukko 25. Opiskelun tavoitteet (%) (n=724-745).

	A	B	C
Hankkia ammatti ja mennä töihin	5	11	84
Jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa	29	32	39
Saada lisää aikaa eri vaihtoehtojen miettimiselle	52	33	15
Saada oikeus työmarkkinatukeen	55	31	14
Minulla ei ole selkeää tavoitetta	64	23	13
Odottaa pääsyä mieluisampaan oppilaitokseen tai koulutusosalalle	66	23	11
Taloudellinen toimeentulo opintotuen avulla	66	23	11

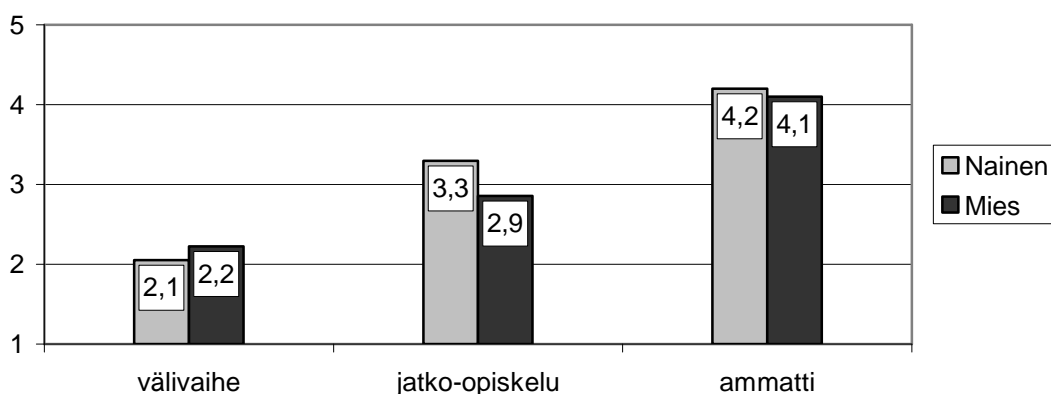
(A=eri mieltä, B=neutraali, C=samaa mieltä)

Opiskelun tavoitteisiin liittyvät väittämät muodostavat kolme ryhmää¹¹: opiskelijat, joille *ammatin hankkiminen* tai *jatko-opiskelu* on tärkeää, ja opiskelijat, joille koulutus edustaa tavallaan *välivaihetta*. Tavoitteen puuttuminen korreloi negatiivisesti ammatin hankkimisen kanssa, mutta kuvaa samaa ulottuvuutta: opiskelijoilla, joiden tavoitteena on ammatin hankkiminen, on selkein tavoite opiskelulle. Välivaiheen tavoitteisiin kuuluvat eri vaihtoehtojen miettiminen, mieluisampaan oppilaitokseen pääsyn odottelu sekä taloudellisen toimeentulon turvaaminen.

Taulukko 26. *Opiskelutavoitteiden päätyypit.*

	väli- vaihe	ammatti	jatko- opiskelu	kommuniteetti
Hankkia ammatti ja mennä töihin		.896		.810
Jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa			.952	.907
Saada lisäaikaa eri vaihtoehtojen miettimiselle	.696			.632
Odottaa pääsyä mieluisampaan oppilaitokseen	.682			.657
Taloudellinen toimeentulo opintotuen avulla	.856			.737
Saada oikeus työmarkkinatukeen	.821			.690
Minulla ei ole selkeää tavoitetta		-.575		.615
Selitysosuus (%)	37,2	19,3	15,6	

Summamuuttujan *ammatin hankkiminen* keskiarvo on 4,15 ja -hajonta 0,867. *Opintojen jatkamistavoitteen* keskiarvo on 3,09 ja -hajonta 1,30. Alhaisimman keskiarvon sai summamuuttuja *välivaihe*, jonka keskiarvo on 2,13 ja -hajonta 0,940. Sekä miesten että naisten tärkeimpänä opiskelun tavoitteena on hankkia ammatti ja mennä töihin. Naisten tavoitteena on miehiä useammin jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa.

Kuvio 50. *Opiskelun tavoitteet sukupuolen mukaan.*

¹¹ Taulukon 25 väittämille tehtiin pääkomponenttialyysi Varimax-rotatiolla, jonka tuloksena saatiin kolme pääkomponenttia. Pääkomponenttien yhteenlaskettu selitysosuus on 72 %.

Koulutusaloittain tarkasteltuna ammatin hankkiminen ja töihin meno ovat eniten tavoitteena sosiaali- ja terveystalouden opiskelijoilla (4,51) ja vähiten ravitsemistalouden (3,78) sekä kone- ja metallialan (3,78) opiskelijoilla. Välivaiheopiskelijoita on eniten kone- ja metallialalla (2,50) ja vähiten sosiaali- ja terveystaloudella (1,86). Käsi- ja taideteollisuuden ja tietojenkäsittelyalan opiskelijoilla on korkeimmat keskiarvot opintojen jatkamistavoitteissa. Vähiten opintoja aiotaan jatkaa auto-, kone- ja rakennustaloudella.

Taulukko 27. *Opiskelun tavoitteet koulutusaloittain.*

	ammatti	välivaihe	jatko-opiskelu
Sosiaali- ja terveystalo	4,51	<u>1,86</u>	3,32
Hiusalo	4,23	2,16	3,02
Auto- ja kuljetustalo	4,20	2,33	<u>2,66</u>
Rakennustalo	4,18	2,09	2,80
Käsi- ja taideteollisuusalo	4,17	1,99	3,61
Sähköalo	4,13	2,08	2,87
Liiketalous ja kauppa	3,99	2,27	3,21
Tietojenkäsittelyalo	3,85	2,27	3,59
Kone- ja metalliala	3,83	2,50	2,75
Ravitsemistalo	<u>3,78</u>	2,38	2,85

7 OPINTOJEN KESKEYTTÄMINEN JA VIIVÄSTYMINEN

7.1 Keskeyttämistä harkinneiden taustatietoja

Vastanneista viisi prosenttia (36) on harkinnut opintojensa keskeyttämistä väliaikaisesti, neljä prosenttia (32) harkitsee vakavasti siirtymistä toiseen oppilaitokseen ja kolme prosenttia (19) harkitsee vakavasti eroamista.

Turun ammatti-instituutin opiskelijoihin verrattuna Salon seudun ammattiopistossa on vähemmän keskeyttämisaikaisissa olevia opiskelijoita. Turun ammatti-instituutin opiskelijoista yhdeksän prosenttia harkitsee vakavasti opintojensa keskeyttämistä väliaikaisesti, viisi prosenttia harkitsee vakavasti eroamista ja yhdeksän prosenttia harkitsee siirtymistä toiseen oppilaitokseen.

Seuraavaksi tarkastellaan lähemmin väliaikaista keskeyttämistä tai eroamista harkinneita opiskelijoita (n=50). Naisista keskeyttämistä harkitsevia on 6,9 % ja miehistä 6,5 %. Naisten ja miesten määrä keskeyttämistä harkinneissa on suunnilleen sama kuin kyselyyn vastanneissa, joten sukupuolella ei ole vaikutusta mielipide-eroihin keskeyttämistä harkinneiden ja muiden opiskelijoiden välillä. Eniten keskeyttämistä harkinneita on yli 22-vuotiaissa (9 %) ja vähiten 16-vuotiaissa (4 %). Keskeyttämistä harkinneiden opiskelijoiden peruskoulun päättötodistuksen keskimääräinen keskiarvo on 7,3, eli hieman alhaisempi kuin kyselyyn vastanneilla keskimäärin (7,6). Prosentuaalisesti eniten keskeyttämistä harkitsevia opiskelijoita on kone- ja metallialalla (12 %) ja vähiten auto- ja kuljetusalalla (3 %).

Taulukko 28. Keskeyttämistä harkinneet koulutusaloittain (n=50).

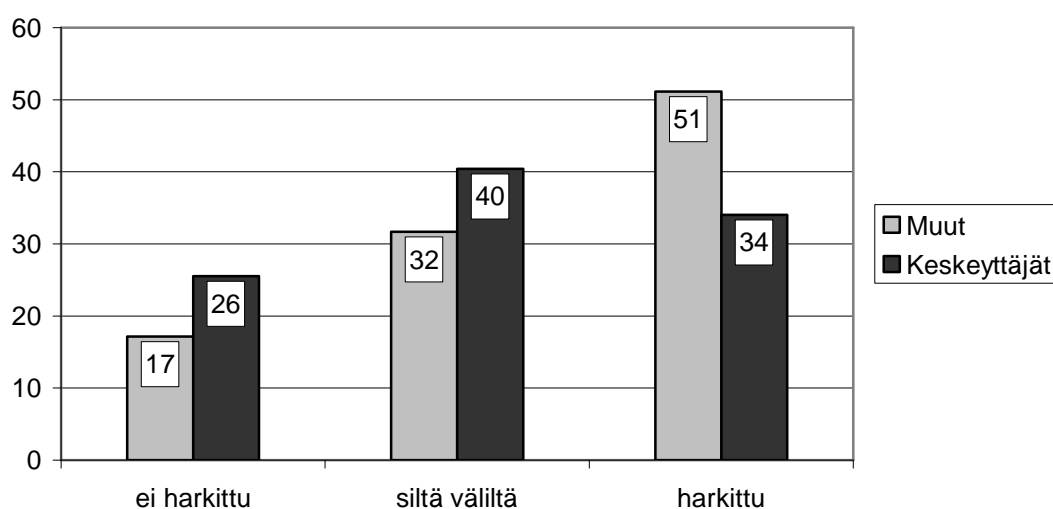
	%	n
Kone- ja metalliala	12	3
Majoitus-, ravitsemus- ja puhdistuspalveluala	9	7
Hiusala	8	4
Sosiaali- ja terveysala	8	11
Rakennusala	8	8
Tietojenkäsittelyala	7	2
Sähköala	7	5
Käsi- ja taideteollisuusala	5	5
Liiketalous ja kauppa	4	3
Auto- ja kuljetusala	3	2

7.2 Keskeyttämistä harkinneiden vertailu muihin opiskelijoihin

Keskeyttämistä harkinneissa on muihin opiskelijoihin verrattuna lähes kolminkertaisesti sellaisia opiskelijoita, jotka eivät ole päässeet opiskelemaan ensisijaisesti valitsemaansa alaa. Opiskelijoista, jotka eivät ole päässeet ensisijaisesti valitsemalleen alalle, keskeyttämistä harkinneita on 16 % (14 opiskelijaa). Keskeyttämistä harkinneista kaksi olisi halunnut opiskelemaan tietojenkäsittelyalalle, kaksi rakennusalalle, kaksi hiusalalle, kaksi käsityöalalle ja kaksi ravintolakokiksi. Kaksi olisi halunnut opistokoulutukseen ja yksi ammattikorkeakouluun.

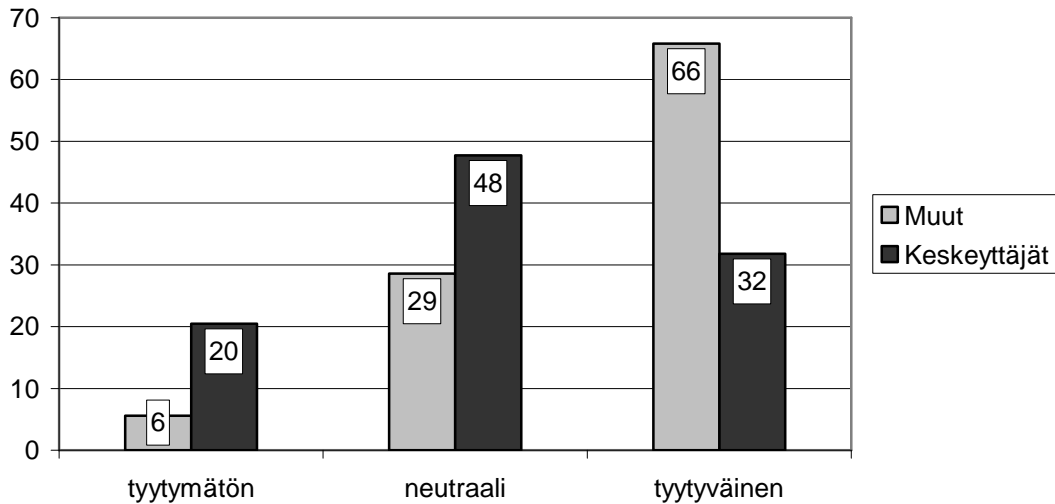
Opiskelijoista, jotka eivät tiedä syytä siihen, miksi ovat valinneet ensisijaisesti hake-mansa koulutusalan, lähes joka viides (19 %) harkitsee keskeyttämistä. Neljällä keskeyttämisaikeissa olevalla opiskelijalla opiskeltava ala on välietappina alalle, johon he tosissaan haluavat.

Keskeyttämistä harkinneet ovat tehneet oppilaitosvalintansa vähemmän harkituin perustein kuin muut opiskelijat. Muista opiskelijoista yli puolet on tehnyt oppilaitosvalintansa harkituin perustein ja keskeyttämisaikeissa olevista ainoastaan noin kolmasosa.

Kuvio 51. Keskeyttämistä harkinneiden oppilaitosvalinnan harkinta verrattuna muihin (%).

Keskeyttämistä harkinneista alle kolmasosa on tyytyväisiä opetukseen, kun muista opiskelijoista opetukseen tyytyväisten osuus on kaksi kolmasosaa. Keskeyttämistä harkinneista joka viides on tyytymätön opetukseen.

Kuvio 52. Keskeyttämistä harkinneiden tyytyväisyys opetukseen verrattuna muihin (%).

Keskeyttämistä harkinneista 17 opiskelijaa on vastannut opetukseen tyytyväisyyteen liittyvään avoimeen kysymykseen: ”Perustele halutessasi edellä antamiasi positiivisia ja negatiivisia arvioita.” Kaikki paitsi yksi näistä avoimista perusteluista oli negatiivisia. Ainoa positiivinen perustelu oli lyhyt toteamus: ”Aika hyvä koulu”.

Neljä keskeyttämisaikeissa olevaa opiskelijaa on tyytymättömiä opetukseen ja opettajiin. Heidän mielestään joidenkin opettajien opetusmenot ovat huonoja, eivätkä opettajat osaa opettamiaan asioita tarpeeksi hyvin. Yksi opiskelija on sitä mieltä, että opettajat eivät osaa pitää opiskelijoille kuria ja yksi haluaisi enemmän käytännön harjoittelua.

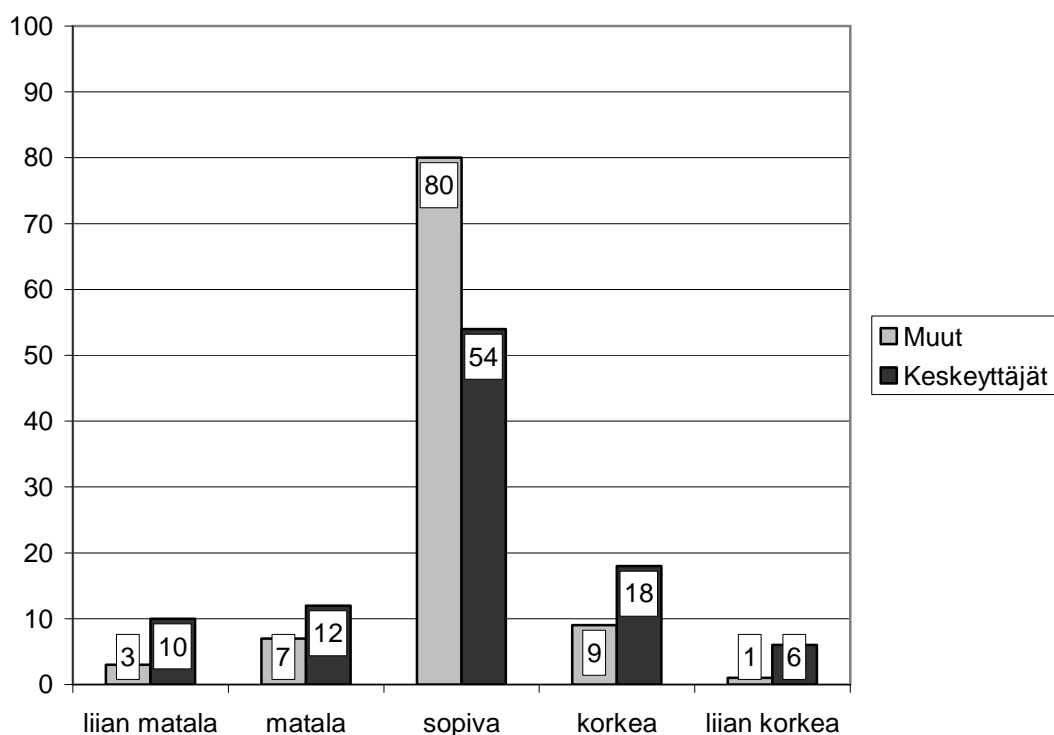
Kaksi keskeyttämisaikeissa olevaa opiskelijaa pitää opiskelun vaatimustasoa liian matalana. Heistä toinen on lukion käynyt ja toinen on peruskoulun pohjainen opiskelija. Yhdessä avoimessa vastauksessa opiskelun vaatimustasoa pidetään liian korkeana ja työmäärää liian suurena.

Yksi opiskelija on kirjoittanut pitkän avoimen vastauksen, jossa hän kertoo opiskeluvaikeuksistaan, ja siitä miten on yrittänyt saada apua oppilaitoksen tukihenkilöiltä ja opettajilta siinä kuitenkaan onnistumatta. Hän kirjoittaa, ettei ole saanut opettajaltaan tarvittavia harjoitustehtäviä, jotta voisi valmistua kolmessa vuodessa. Hän on joutunut myös uusimaan erään aineen kokeen neljä kertaa, eikä ole siltikään päässyt siitä läpi. Tästä päätellen osaa keskeyttämisaikeissa olevista opiskelijoista voitaisiin auttaa tukemalla heitä enemmän opinnoissaan. Opiskelijat saattavat kokea opiskelun liian vai-

keaksi, eivätkä selviä siitä ilman kunnan ohjausta. Tällaisessa tilanteessa keskeyttäminen voi tuntua ainoalta vaihtoehdolta.

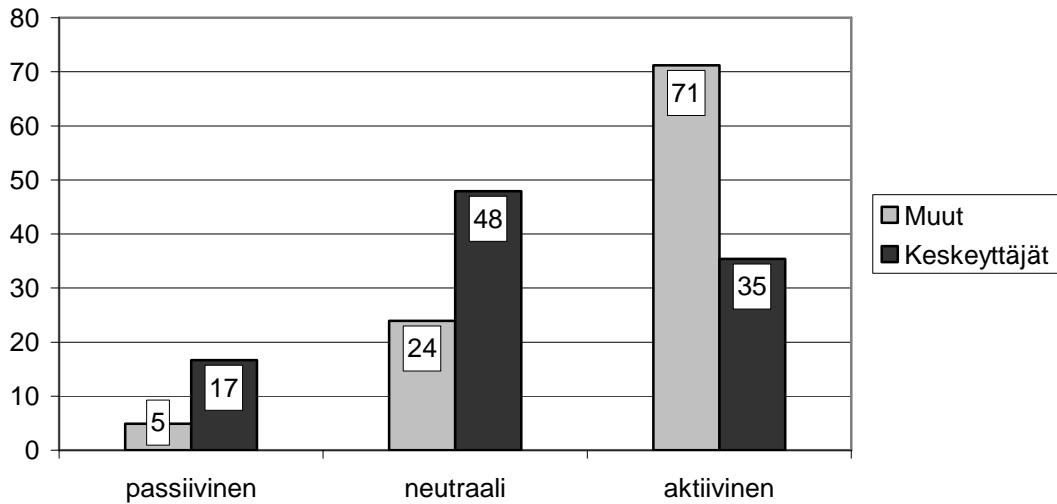
Yksi opiskelija kirjoittaa: ”Opettajat ovat rankempia kuin luulin”, joten tästä voi päätellä opettajien joko antavan opiskelijoille liikaa tai liian vaikeita tehtäviä tai pitävän hänen mielestään liian kovaa kuria. Kaksi keskeyttämisaikaisessa olevaa opiskelijaa on pettynyt lukujärjestyksen jatkuvaan vaihteluun. Lisäksi yksi opiskelija on pettynyt opiskeluolosuhteisiin, yksi pitää oppilaitoksen tiedonvälitystä huonona ja yksi toi esille koulukiusaamisongelman.

Vain hieman yli puolet keskeyttämistä harkinneista pitää opiskelun vaatimustasoa sopivana. Noin joka neljäs keskeyttämistä harkinneista pitää vaatimustasoa korkeana tai liian korkeana ja joka viides matalana tai liian matalana.

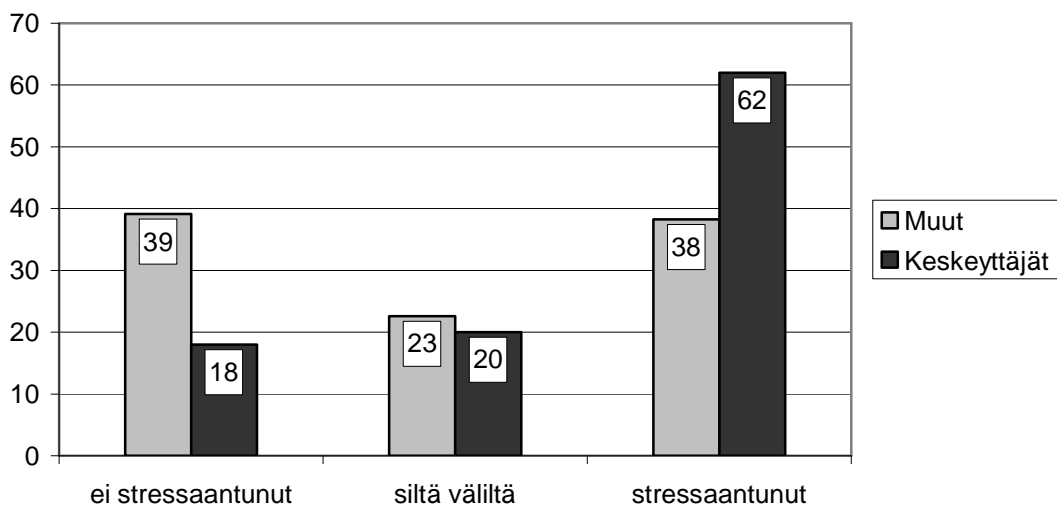
Kuvio 53. Vaatimustason kokeminen keskeyttämistä harkinneilla ja muilla opiskelijoilla (%).

Keskeyttämistä harkitsevista opiskelijoista vain hieman yli kolmasosa suhtautuu opiskeluun aktiivisesti. Lähes puolet keskeyttämistä harkitsevista suhtautuu opintoihinsa neutraalisti ja 17 % passiivisesti. (Kuvio 54.) Keskeyttämistä harkinneista 31 % kokee opiskelun pakkopullana, joka vain täytyy suorittaa.

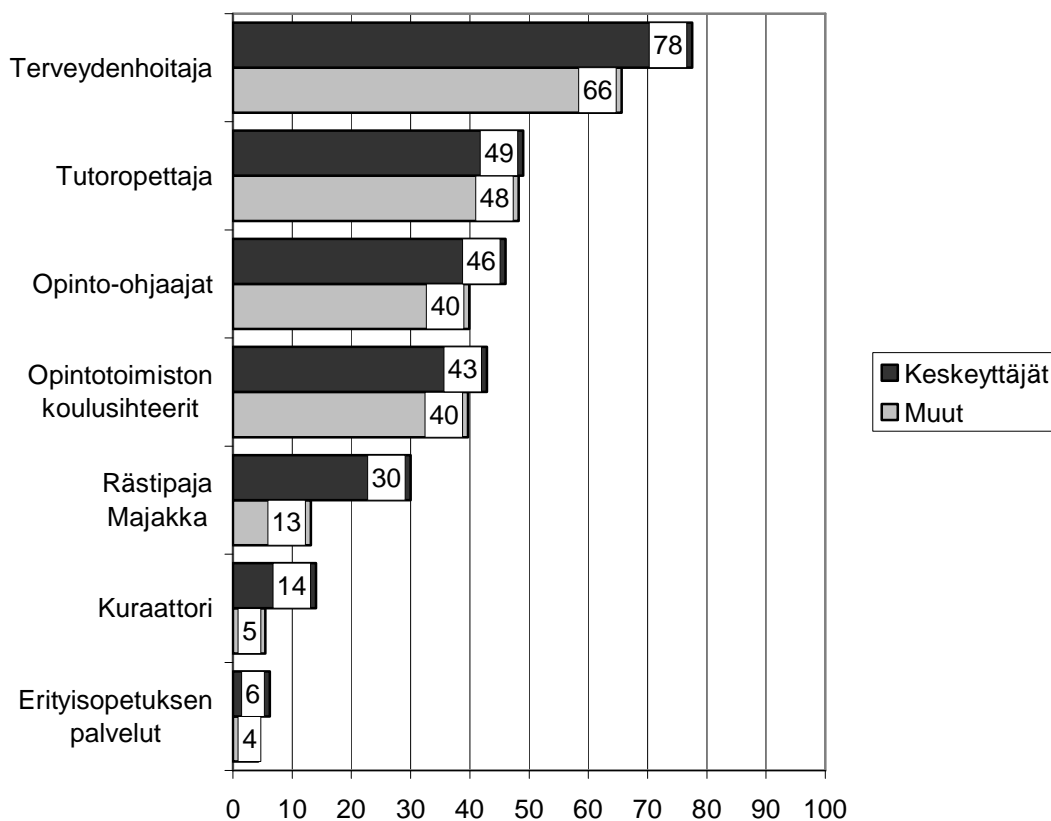
Kuvio 54. Keskeyttämistä harkinneiden opiskeluun suhtautuminen verrattuna muihin (%).

Keskeyttämistä harkinneet ovat muita opiskelijoita stressaantuneempia opinnoissaan. Keskeyttämistä harkinneista 62 % kokee opiskelustressiä ja epäonnistumisen pelkoa, ja vain alle viidennes suhtautuu opintoihinsa rennosti.

Kuvio 55. Keskeyttämistä harkinneiden opiskelustressin kokeminen verrattuna muihin (%).

Keskeyttämistä harkinneet ovat käyttäneet kaikkien oppilaitoksen tukihenkilöiden palveluita enemmän kuin muut opiskelijat, mikä on sinänsä positiivinen tulos. Suurimmat erot keskeyttämistä harkinneiden ja muiden opiskelijoiden välillä näkyvät kuraattorin ja Rästipaja Majakan käytössä. (Kuvio 56.)

Kuvio 56. Tukipalveluiden käyttö keskeyttämistä harkinneilla ja muilla opiskelijoilla (%).

Vaikka keskeyttämistä harkinneet ovat käyttäneet muita opiskelijoita enemmän oppilaitoksen tukihenkilöiden palveluita, he kokevat saaneensa heiltä vähemmän tukea. Keskeyttämistä harkinneista vain alle kolmasosa kokee saaneensa paljon tukea kuraattorilta ja Rästipaja Majakasta.

Taulukko 29. Tuen saamisen kokeminen keskeyttämistä harkinneilla (%).

	vähän	ei vähän eikä paljon	paljon
Kuraattori	29	43	29
Opinto-ohjaajat	22	17	61
Rästipaja Majakka	21	50	29

Keskeyttämistä harkinneet hakevat muita opiskelijoita vähemmän apua oppimisvaikeuksiinsa. Muista opiskelijoista puolet hakee aktiivisesti apua, jos heillä on oppimisvaikeuksista, kun keskeyttämistä harkinneista vain kolmasosa toimii samoin.

Keskeyttämistä harkinneista opiskelijoista vain 40 % on tyytyväisiä saamaansa ohjaukseen, kun vastaava luku muilla opiskelijoilla on 62 %. Opintojen ohjaukseen liitty-

vissä avoimissa perusteluissa keskeyttämistä harkinneet ovat pettyneitä opinto-ohjaajan palveluihin.

7.3 Keskeyttämisen syyt

Edellä on jo tullut esiin keskeyttämisaikojen taustalla olevia tekijöitä. Keskeyttämisen syistä kysyttiin myös omalla kysymyspatterilla. Suurin syy opintojen keskeyttämiseen on töihin meno. Keskeyttämistä harkitsevista 63 % menisi mieluummin töihin kuin istuisi koulunpenkillä. Toiseksi eniten keskeyttämisen vaikuttavat henkilökohtaiset syyt. Reilusti yli puolet (58 %) keskeyttämistä harkinneista aikoo jättää opinnot kesken henkilökohtaisten syiden takia.

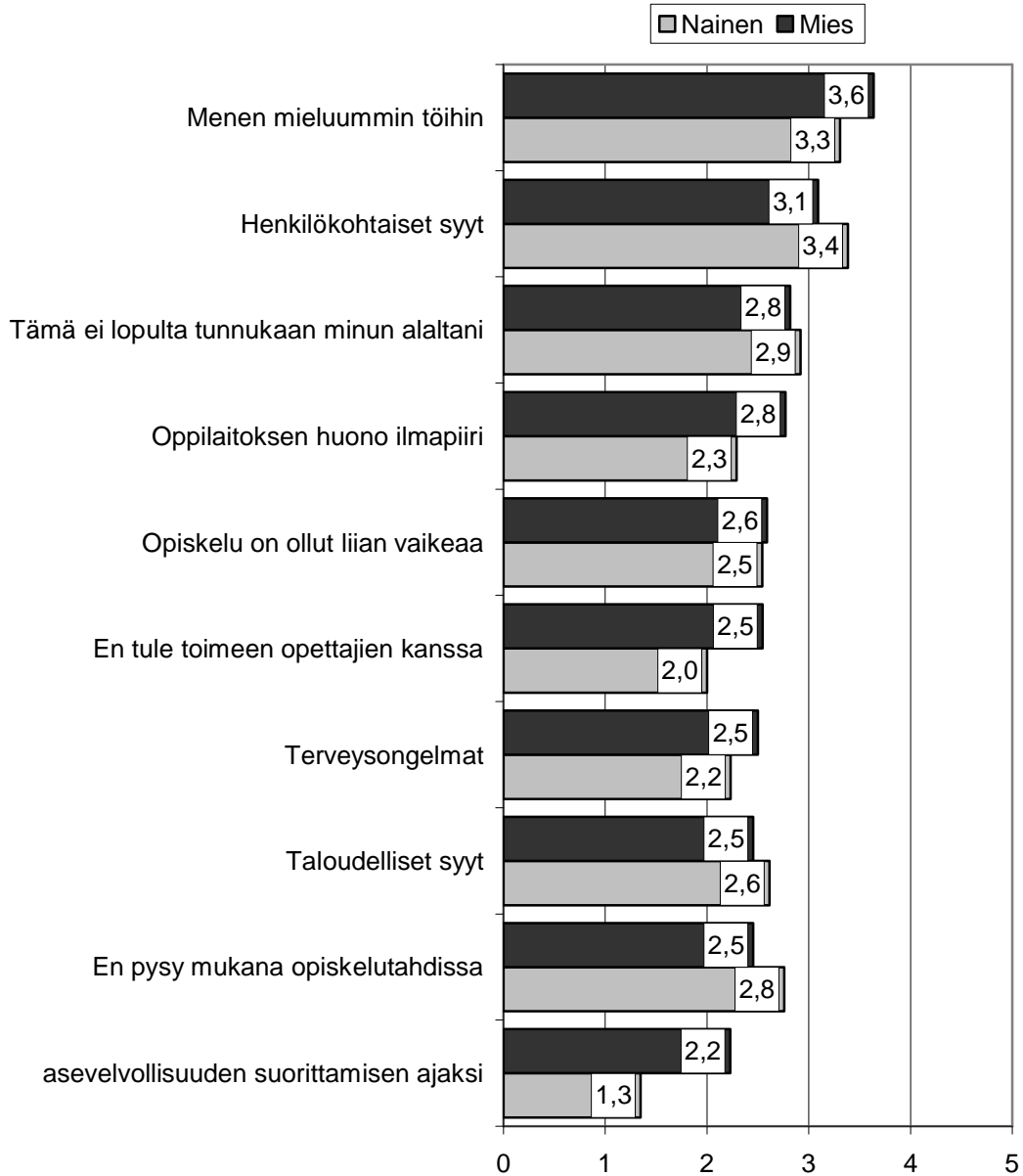
Keskeyttämistä harkinneista 38 % ei tunne opiskelemaansa alaa itselleen sopivaksi, ja harkitsee keskeyttämistä sen vuoksi. Opiskelijoista, jotka ovat samaa mieltä väittämän ”Tämä ei lopulta tunnukaan minun alaltani” kanssa, 36 % ei ole saanut ensisijaisesti valitsemaansa opiskelupaikkaa. Opintojen keskeyttämistä taloudellisten syiden vuoksi harkitsee alle kolmasosa vastanneista. Vähiten keskeyttämistä on harkittu asevelvollisuuden suorittamisen ajaksi.

Taulukko 30. Keskeyttämisen syyt (%) (n=45-48).

	A	B	C
Menen mieluummin töihin kuin istun koulunpenkillä	27	10	63
Henkilökohtaiset syyt	31	11	58
Tämä ei lopultakaan tunnu minun alaltani	41	21	38
Taloudelliset syyt	50	19	31
Terveysongelmat	56	15	29
En pysy mukana opiskelutahdissa	45	30	25
Oppilaitoksen huono ilmapiiri	48	28	24
Opiskelu on ollut liian vaikeaa, enkä ole saanut tarvittavaa apua	43	37	20
En tule toimeen opettajien kanssa	59	24	17
Keskeytän opinnot asevelvollisuuden suorittamisen ajaksi	69	20	11

(A=eri mieltä, B=neutraali, C=samaa mieltä)

Miehillä suurin opintojen keskeyttämisen syy on töihin meno ja naisilla henkilökohtaiset syyt. Miesten opintojen keskeyttämiseen vaikuttavat naisia enemmän oppilaitoksen huono ilmapiiri, opettajien kanssa toimeentulemattomuus, terveysongelmat ja asevelvollisuuden suorittaminen.

Kuvio 57. Keskeyttämisen syyt sukupuolen mukaan (n=45-48).

Avoimeen kysymykseen keskeyttämisen syistä on vastannut kymmenen keskeyttämisaikaisessa olevaa opiskelijaa. Yksi heistä jää äitiyslomalle ja yksi lähtee opiskelemaan ammattikorkeakouluun. Yksi keskeyttämisaikaisessa oleva haluaa lähteä ulkomaille, ja koska hänellä ei ole varaa lähteä ulkomaille vaihtoon tai työssäoppimisjaksolle, hän aikoo keskeyttää opintonsa ja lähteä au pariiksi. Neljä keskeyttämisaikaisessa olevaa opiskelijaa on pettynyt oppilaitokseen, ja aikoo sen vuoksi keskeyttää opintonsa. Yksi keskeyttämisaikaisessa oleva kokee, ettei opiskelu sovi hänelle, se ei ole hänen juttunsa, ja yksi kokee opiskelevansa väärää alaa, joka ei johda häntä tavoitteeseensa. Yksi keskeyttämisaikaisessa oleva on liian kiireinen ja stressaantunut opiskellakseen.

7.4 Opintojen viivästyminen

Kysymys opintojen viivästyisestä ja opintojen jatkamisesta vielä neljäntenä vuotena oli tarkoitettu ainoastaan kolmannen vuoden opiskelijoille, mutta siihen vastasi muitakin, yhteensä 218 opiskelijaa. Kyselyyn vastanneista 167 on kolmannen vuoden opiskelijoita ja heistä suurin osa (156) vastasi kysymykseen.

Kolmannen vuosikurssin opiskelijoista 12 % (18) arvelee opintojensa viivästyvän. Naisista kuusi prosenttia ja miehistä joka viides uskoo jatkavansa opintojaan vielä neljäntenä vuotena. Eniten opintojensa viivästyminen uskovia on peruskoulupohjaisissa opiskelijoissa.

Opintojen viivästyminen uskomisen vähenee sitä mukaa, mitä parempi peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo on. Eniten (29 %) opintojensa viivästyminen uskovia opiskelijoita on niissä opiskelijoissa, joiden peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo on 6,0 ja 6,9 välillä. Opiskelijoista, joiden peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo sijoittuu 7,0 ja 7,9 välille, 12 % arvelee opintojensa viivästyvän. Keskiarvoluokassa 8,0–8,9 vain kaksi prosenttia uskoo jatkavansa opintojaan neljäntenä vuotena.

Kaikilla koulutusaloilla auto- ja kuljetusalaa sekä tietojenkäsittelyalaa lukuun ottamatta ainakin yksi opiskelija arvelee jatkavansa opintojaan neljäntenä vuonna. Millään koulutusallalla opintojensa viivästyminen uskoviensa opiskelijoiden määrä ei ole yli kolmen.

Vaikka vain 18 kolmannen opintovuoden opiskelijaa uskoo jatkavansa opintojaan neljäntenä vuotena, seuraaviin kysymyksiin ”Jos vastasit kyllä, mistä syystä”, oli vastannut noin 50 opiskelijaa. Taulukon 31 väittämien tarkasteluun otettiin mukaan vain sellaiset kolmannen vuoden opiskelijat, jotka arvelevat opintojensa viivästyvän. Tällä tavoin vastaajamääräksi jäi ainoastaan 15–17 opiskelijaa, joten tulokset ovat vain suuntaa antavia.

Suurin syy opintojen viivästykselle ja opiskelun jatkamiselle vielä neljäntenä vuotena ovat henkilökohtaiset syyt. Myös ongelmat opettajien kanssa ja se, ettei ole kiinnostanut opiskella ovat syynä monen opiskelijan opintojen viivästyminen. Vähiten opintojen viivästyminen vaikuttavat lukio-opinnot, taloudelliset syyt sekä opiskelun

vaikeus. Muita kuin edellä mainittuja syitä opintojen viivästymiseen ovat avointen vastausten mukaan työnteko, opinnäytetyö ja epäselvät tehtävänannot koulussa.

Taulukko 31. *Opintojen viivästymisen syyt (%) (n=15-17).*

	eri mieltä	neutraali	samaa mieltä
Henkilökohtaisten syiden takia	27	20	53
Ongelmat opettajien kanssa	50	12	38
Ei ole kiinnostanut opiskella	41	24	35
En ole saanut ajoissa tietoa suorittamattomista kursseista	37	38	25
En ole pysynyt mukana opiskelutahdissa	41	35	24
Terveydellisten syiden takia	67	13	20
Lukio-opintojen takia	73	14	13
Taloudellisten syiden takia	67	20	13
Opiskelu on ollut liian vaikeaa	65	23	12

8 TYÖSSÄOPPIMINEN

8.1 Työssäoppimisjaksot

Työssäoppimisjaksoihin ollaan suhteellisen tyytyväisiä. Suurin osa vastanneista (75 %) katsoi saavuttaneensa työssäoppimiselle asetetut tavoitteet. Opiskelijat ovat myös hyvin tietoisia siitä, mitä työssäoppimisjaksoilla arvioidaan (74 %). Vastanneista 70 % on tyytyväisiä työpaikkaohjaajaltaan saamaan tukeen ja kannustukseen.

Taulukko 32. Työssäoppimisen arviointi (%) ($n=435-444$)¹².

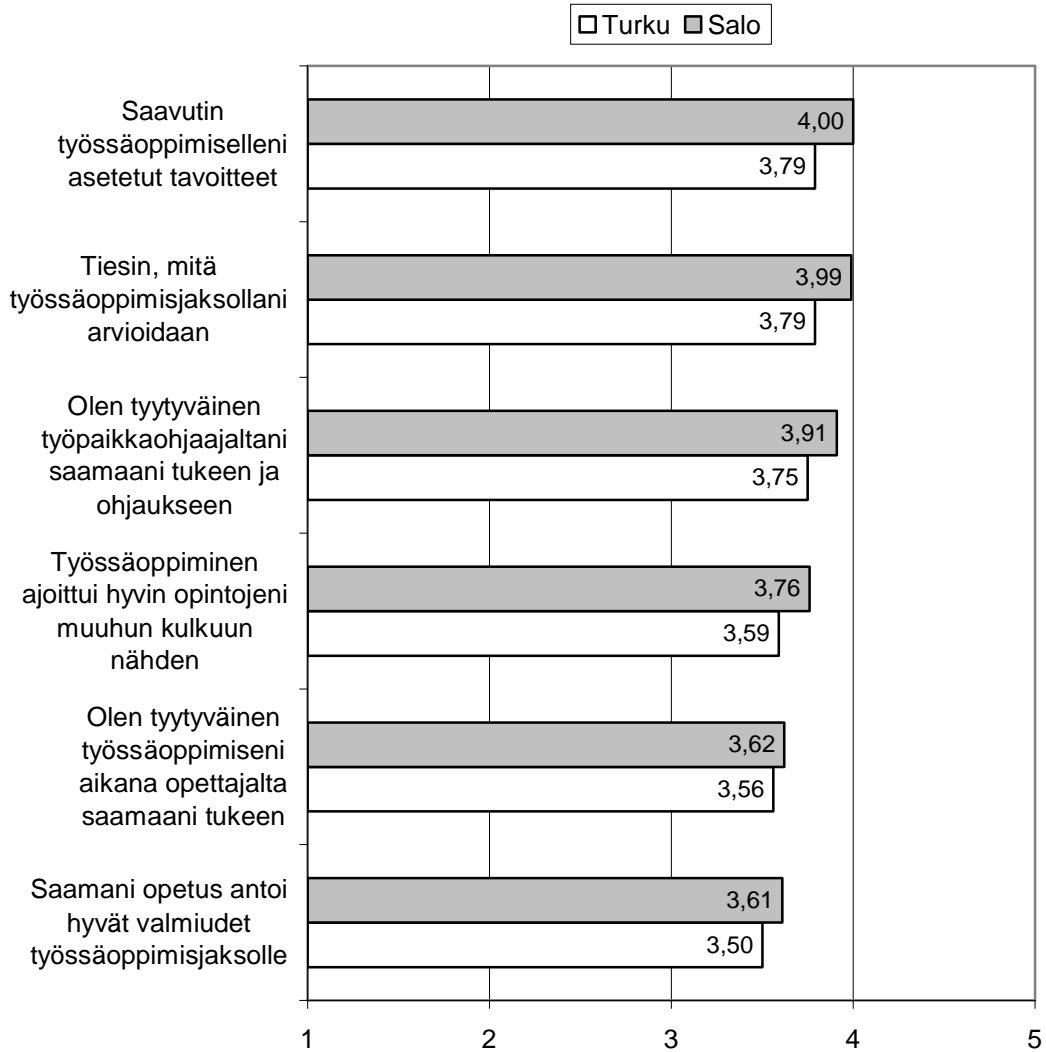
	A	B	C
Saavutin työssäoppimiselleni asetetut tavoitteet	6	19	75
Tiesin, mitä työssäoppimisjaksollani arvioidaan	6	20	74
Olen tyytyväinen työpaikkaohjaajaltani saamaani tukeen ja ohjaukseen	9	21	70
Työssäoppiminen ajoittui hyvin opintojeni muuhun kulkuun nähden	11	23	66
Saamani opetus antoi hyvät valmiudet työssäoppimisjaksolle	13	26	61
Olen tyytyväinen työssäoppimiseni aikana opettajalta saamaani tukeen	14	27	59

(A=eri mieltä, B=neutraali, C=samaa mieltä)

Sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat ovat antaneet koulutusaloista parhaimmat keskiarvot kaikille muille taulukon 32 väittämille, paitsi väittämälle ”Työssäoppiminen ajoittui hyvin opintojeni muuhun kulkuun nähden”. Kone- ja metallialan opiskelijat ovat antaneet koulutusaloista huonoimmat keskiarvot kaikille taulukon väittämille. (Liite 10.)

Salon seudun ammattiopistossa ollaan hieman tyytyväisempiä työssäoppimisjaksoihin kuin Turun ammatti-instituutissa. Erot eivät kuitenkaan ole kovin suuria. Molempien oppilaitosten kaikki keskiarvot sijoittuvat asteikon positiiviseen päähän. (Kuvio 58.)

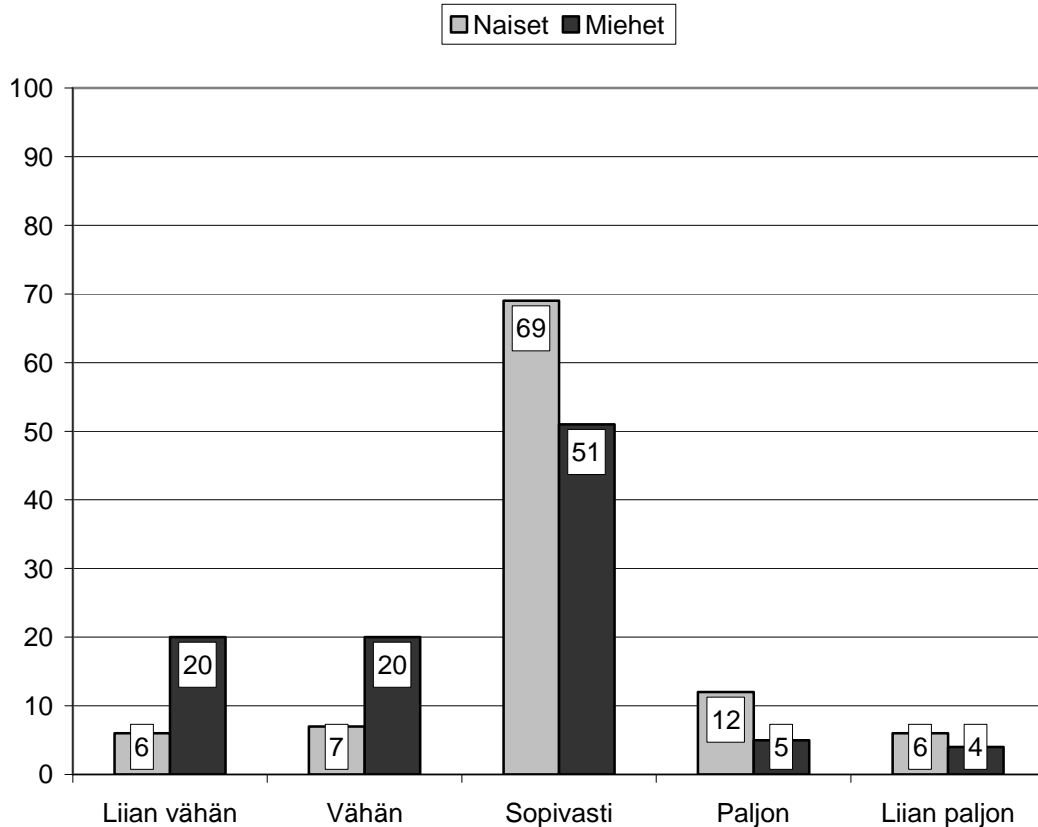
¹² Työssäoppimiseen liittyviin kysymyksiin kuului vastata vain, mikäli oli ollut työssäoppimisjaksolla kuluneen lukuvuoden aikana.

Kuvio 58. Työssäoppimisen arviointi Salon seudun ammattiopistossa ja Turun ammatti-instituutissa.

Vastanneista suurin osa (62 %) on sitä mieltä, että työssäoppimista on kuluneen vuoden aikana ollut sopivasti, neljänneksen mielestä sitä on ollut vähän tai aivan liian vähän ja 15 prosentin mielestä paljon tai liian paljon.

Miehet kaipaavat naisia enemmän työssäoppimisjaksoja. Miehistä 40 % on sitä mieltä, että työssäoppimista on ollut liian vähän tai vähän kuluneen vuoden aikana, kun naisilla vastaava luku on 13 %. Naiset ovat miehiä tyytyväisempiä työssäoppimisjaksojen määrään. Naisista lähes 70 % on sitä mieltä, että työssäoppimisjaksojen määrä on sopiva, ja miehistä vain noin puolet on samaa mieltä. (Kuvio 59.)

Kuvio 59. Työssäoppimisen määrän kokeminen sukupuolen mukaan (%) (n=453).

Rakennusalan (62 %) ja sähköalan opiskelijoista (55 %) suurin osa kokee työssäoppimisen määrän vähäisenä tai liian vähäisenä. Auto- ja kuljetusalan opiskelijoista yli kolmasosa ja kone- ja metallialan opiskelijoista neljäsosa on sitä mieltä, että työssäoppimisjaksoja on ollut vähän tai liian vähän. Tyytyväisimpiä työssäoppimisjaksojen määrään ovat sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat, joista 80 % pitää työssäoppimisen määrää sopivana.

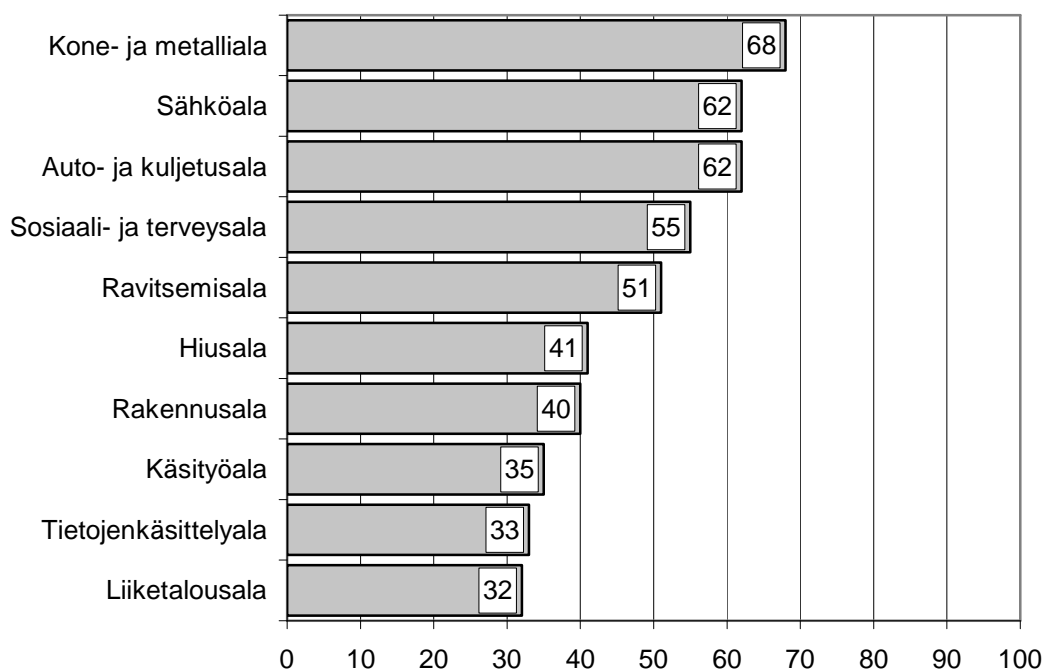
Taulukko 33. Työssäoppimisen määrän kokeminen koulutusaloittain (%).

	Liian vähän / vähän	Sopivasti	Liian paljon / paljon
Rakennusala	62	33	5
Sähköala	55	41	4
Auto- ja kuljetusala	35	61	4
Kone- ja metalliala	26	55	19
Käsityöala	24	48	28
Ravitsemisala	21	61	18
Hiusala	20	67	13
Tietojenkäsittelyala	18	55	27
Liiketalousala	17	61	22
Sosiaali- ja terveystieteiden ala	5	80	15

8.2 Ammattiosaamisen näytöt

Ammattiosaamisen näyttöihin on osallistunut puolet (49 %) kysymykseen vastanneista. Näyttöihin osallistuminen jakautuu tasaisesti miesten ja naisten kesken. Eniten näyttöihin osallistuneita on toisen vuoden opiskelijoissa (79 %). Ensimmäistä opintovuottaan Salon seudun ammattiopistossa opiskelevista 43 % on osallistunut näyttöihin.

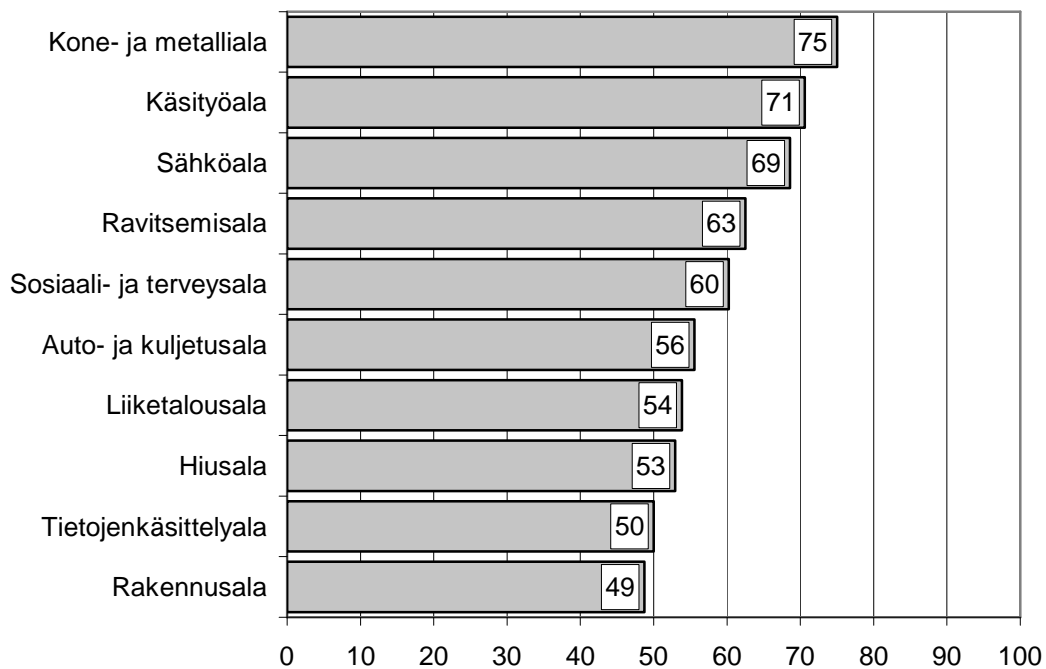
Koulutusaloittain tarkasteltuna eniten näyttöihin osallistuneita opiskelijoita on kone- ja metallialalla (68 %) ja vähiten liiketalousalalla (32 %).

Kuvio 60. Näyttöihin osallistuminen koulutusaloittain (%) (n=524).

Ammattiosaamisen näytöt on kokenut hyödyllisinä oppimisen kannalta 60 % kysymykseen vastanneista. Hyödyllisyyden kokeminen jakautuu tasaisesti naisten ja miesten kesken.

Koulutusaloittaisessa tarkastelussa ammattiosaamisen näytöt hyödyllisimpinä ovat kokeneet kone- ja metallialan opiskelijat, joista 75 % pitää näyttöjä hyödyllisinä oppimisen kannalta. Vähiten hyödyllisinä näyttöjä pitävät rakennusalan opiskelijat (49 %). (Kuvio 61.)

Kuvio 61. Näyttöjen kokeminen hyödyllisenä oppimisen kannalta koulutusaloittain (%) (n=314).

Näyttöjen hyödyllisyyteen liittyvään avoimeen kysymykseen tuli alle sata käyttökelpoista vastausta. Vastauksista 52 oli positiivisia ja 41 negatiivisia. Positiivisissa vastauksissa mainitaan näyttöjen opettavaisuus, oman oppimisen arvioinnin kehittyminen, itsenäisemmän työtavan oppiminen, palautteen saaminen ja näyttöjen hyödyntäminen työelämässä. Ammattiosaamisen näytöt ovat 16 opiskelijan mielestä opettavaisia:

Se on kehittävä. Työssä oppii paljon enemmän kuin koulussa.

Oppi lisää ja oppii aikataulutamaan asiat.

Hallitsee aina paremmin mitä enemmän tekee.

Se saa kiinnittämään huomiota asioihin mitä muuten ei ehkä tajuisi ajatella.

Viidessä palautteessa pidetään tärkeänä sitä, että näytöissä saa mahdollisuuden näyttää, että osaa asiat käytännössä, eikä vain teoriassa. Näytöt ovat helpottaneet opiskelijoiden oman oppimisen arviointia ja seuraamista (12 mainintaa).

Niistä huomaa mitkä asiat kaipaavat vielä ohjausta.

Niistä on oppinut arvioimaan itseään ja kirjaamaan ylös mitä on oppinut ja tehnyt työssäoppimisjaksoilla.

Siin pystyy seuraamaan omaa oppimista melko hyvin.

Viisi opiskelijaa on näyttöjen avulla oppinut työskentelemään itsenäisemmin: ”Niissä oppii työskentelemään itsenäisesti niin, ettei tarvitse koko ajan pyytää opettajalta apua”. Kahdeksan opiskelijaa pitää näytöissä erityisen hyvänä jatkuvan palautteen ja rakentavan kritiikin saamista omasta oppimisestaan. Kuusi opiskelijaa arvelee, että näytöistä voi olla hyötyä työelämässä.

Negatiivisissa vastauksissa opiskelijat pitävät näyttöjä stressaavina, työläinä tai turhina. Ammattiosaamisen näytöt aiheuttivat stressiä ja suorituspainetta yhdeksälle opiskelijalle:

Paineen alla stressaannun ja muutenkin kun vahdataan, joten minua ne eivät auta.

Osa näytöistä tulee niin nopeasti. Asennoituminen näyttöön on että nyt pitää sitten näyttää kuinka ammattitaitoinen olen vaikka olisinkin opiskellut puoli vuotta. Ne tuovat valtavat paineet vasta aloittaneelle ja vielä epävarmalle opiskelijalle.

Seitsemän opiskelijan mielestä ammattiosaamisen näytöt ovat aikaa vieviä ja työläitä. Etenkin paperityön määrä on näiden opiskelijoiden mielestä liian suuri:

Kamalan sekava ja hankala. En voinut keskittyä itse työhön, kun piti koko ajan vain pohtia ja työstää näyttönivaskaa!

Kahdeksan opiskelijaa on sitä mieltä, että näytöt eivät juuri eroa normaalista koulutyöstä tai työharjoittelusta:

En kokenut, että näyttö olisi selkeästi eronnut kurssien aikana tehdyistä töistä, niin että sitä olisi voinut kutsua näytöksi.

Näyttö on vain paperi (suunnitelma), muuten arviointi ja toiminta samanlaista, kuin ilman näyttöä.

Näyttö oli vain yksi työpäivä muiden joukossa eikä mitenkään poikennut tavallisesta työpäivästä, eli en oppinut mitään uutta työpaikalla.

Opiskelijoista 17 kokee näytöt turhiksi ja osa haluaisi lopettaa ne kokonaan. Jotkut ovat myös sitä mieltä, että pelkän näytön arviointi antaa väärän kuvan henkilön todellisista taidoista ja osaamisesta.

Saman oppisi ilman näyttöäkin.

Aivan turhia, työpaikoillakin haukutaan niitä.

Lopetetaan ne kokonaan!

Melko turhia... Mielestäni numero pitäisi antaa koko kurssista niin ettei se painotu vain pelkään näyttöön. Siinä voi mokata sellainen joka on aktiivinen ja huolellinen.

9 TULEVA TYÖURA JA JATKO-OPINNOT

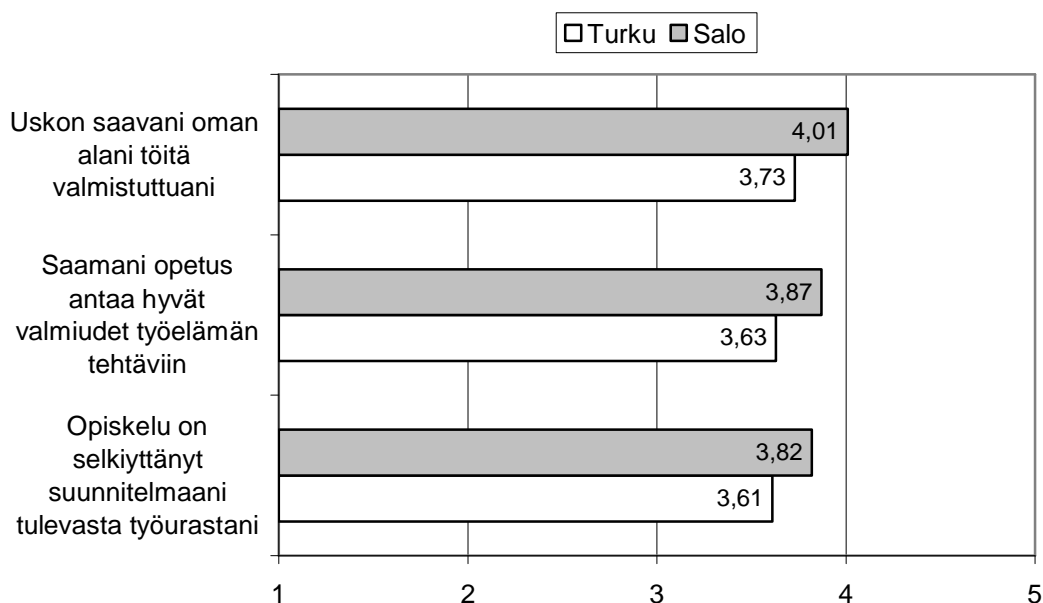
9.1 Työllistymisen arviointi

Suurin osa kyselyyn vastanneista (74 %) uskoo saavansa oman alansa töitä valmistuttuaan, viidennes ei osaa oikein sanoa, ja vain kuusi prosenttia epäilee työnsaantimahdollisuuksiaan. Opiskelu on selkiyttänyt 69 %:n suunnitelmaa tulevasta työurastaan ja 73 % on sitä mieltä, että Salon seudun ammattiopistossa saatu opetus antaa hyvät valmiudet työelämän tehtäviin.

Taulukko 34. Tulevan työuran arviointi (%) (n=724-727).

	eri mieltä	neutraali	samaa mieltä
Uskon saavani oman alani töitä valmistuttuani	6	20	74
Saamani opetus antaa hyvät valmiudet työelämän tehtäviin	8	19	73
Opiskelu on selkiyttänyt suunnitelmaani tulevasta työurastani	7	24	69

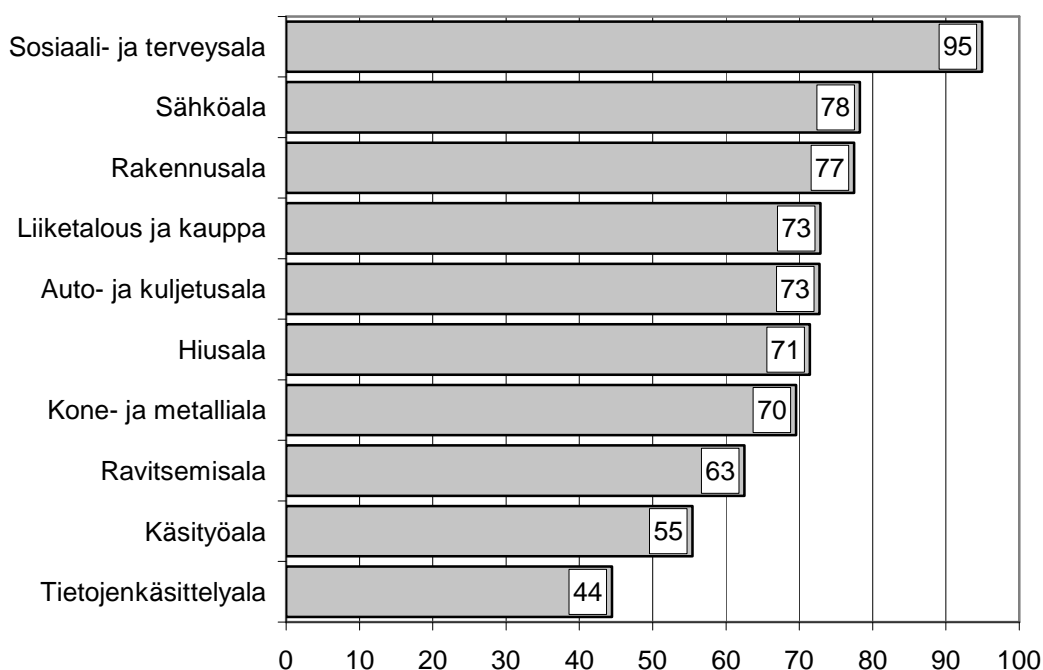
Salon seudun ammattiopistossa suhtaudutaan hieman positiivisemmin tulevaan työuraan kuin Turun ammatti-instituutissa. Oppilaitosten erot ovat kuitenkin hyvin pieniä.

Kuvio 62. Tulevan työuran arviointi Salon seudun ammattiopistossa ja Turun ammatti-instituutissa.

Miesten ja naisten välillä ei ole suurta eroa sen suhteen, uskovatko he saavansa töitä valmistuttuaan. Sen sijaan ne opiskelijat, joiden peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo on alle 7,5, uskovat vähemmän työnsaantimahdollisuuksiinsa kuin ne, joiden keskiarvo on yli 7,5 (ka 4,12 / ka 3,91).

Eniten niitä, jotka uskovat saavansa oman alansa töitä valmistuttuaan on sosiaali- ja terveysalalla ja vähiten tietojenkäsittelyalalla. Sosiaali- ja terveysalan opiskelijoista 95 % uskoo saavansa oman alansa töitä valmistuttuaan ja tietojenkäsittelyalan opiskelijoista vain reilusti alle puolet.

Kuvio 63. Usko omalle alalle työllistymiseen koulutusaloittain (%) (n=725).

9.2 Ammatillisten opintojen jälkeiset tavoitteet

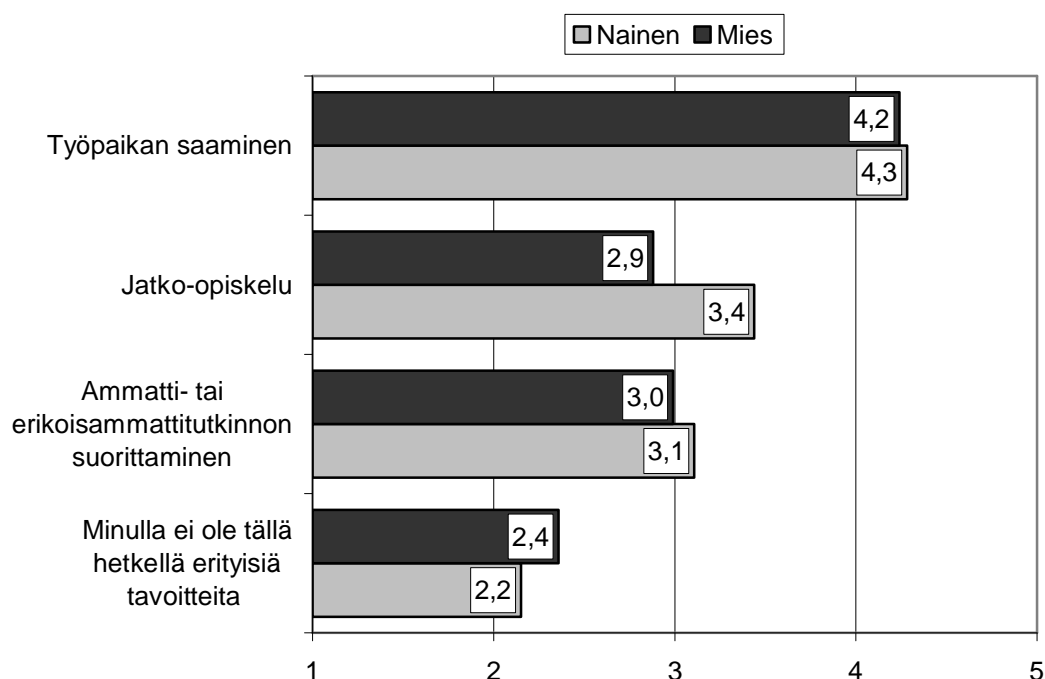
Suurimmalla osalla (82 %) opintojen jälkeisenä tavoitteena on työpaikan saaminen, 42 prosentilla on jatko-opiskelusuunnitelmia ja 37 % aikoo suorittaa ammatti- tai erikoisammattitutkinnon. Vastanneista 15 prosenttia oli lisäksi samaa mieltä väittämän ”Minulla ei ole tällä hetkellä erityisiä tavoitteita ammatillisten opintojeni jälkeiselle ajalle” kanssa. Heistä kuitenkin lähes puolet tavoitteli myös työpaikkaa. Tämän voisi tulkita kertovan tavallaan jäsentymättömistä tavoitteista: ei ole oikein mitään suunnitelmia, mutta töihin olisi tietysti kiva päästä.

Muita tavoitteita olivat avointen vastausten mukaan oman yrityksen perustaminen, ulkomaille lähtö, toiselle koulutuslalle opiskelemaan hakeminen sekä työn ohella opiskelu.

Taulukko 35. Tavoitteet ammatillisten opintojen jälkeen (%) (n=686-719).

	eri mieltä	neutraali	samaa mieltä
Työpaikan saaminen	5	13	82
Jatko-opiskelu	27	31	42
Ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaminen	28	35	37
Minulla ei ole tällä hetkellä erityisiä tavoitteita	53	32	15

Sekä naisille että miehille tärkein ammatillisten opintojen jälkeinen tavoite on työpaikan saaminen. Naiset aikovat miehiä useammin jatkaa opintojaan valmistumisen jälkeen. Myös peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo vaikuttaa jatko-opintotavoitteisiin. Opiskelijat, joiden peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo on yli 7,5 aikovat useammin jatkaa opintojaan ammattikoulun jälkeen kuin ne, joiden keskiarvo on alle 7,5.

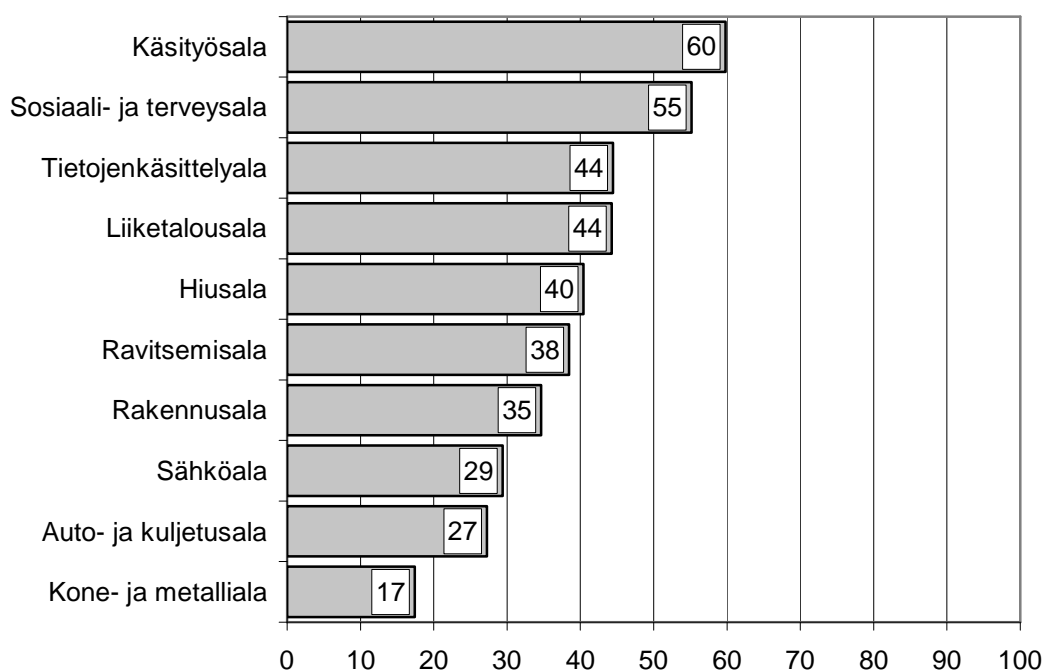

Kuvio 64. Tavoitteet ammatillisten opintojen jälkeen sukupuolen mukaan.

Kaikilla koulutusaloilla tärkein opintojen jälkeinen tavoite on työpaikan saaminen. Työpaikan saaminen opintojen jälkeisenä tavoitteena on yleisintä sosiaali- ja terveysalan opiskelijoilla.

Aloja, joilla työpaikan saamisen tavoite on hieman vähäisempi, ovat ravitsemisala, tietojenkäsittelyala sekä kone- ja metalliala. Aloilla, joilla on eniten naisopiskelijoita, opintojen jälkeisenä tavoitteena on useammin jatko-opiskelu kuin miesvaltaisilla aloilla. Käsityöalalla on eniten sellaisia opiskelijoita, joiden tavoitteena on jatko-opiskelu ammattiopintojen jälkeen. Vähiten niitä, jotka aikovat kouluttautua lisää on auto-, kone-, rakennus- ja sähköaloilla. (Kuvio 65.)

Sen sijaan ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittamisaikaisissa ei ole juurikaan eroja eri koulutusalojen välillä. Opiskelijoita, joilla ei ole tällä hetkellä erityisiä tavoitteita ammatillisten opintojen jälkeiselle ajalle, on eniten kone- ja metallialalla sekä liiketalousalalla ja vähiten sosiaali- ja terveystieteiden alalla. (Liite 12.)

Kuvio 65. *Opiskelijat, joiden tavoitteena on jatko-opiskelu koulutusaloittain (%).*

9.3 Jatko-opiskelun eri vaihtoehdot

Yli puolet vastanneista (56 %) pitää ammattikorkeakoulututkinnon suorittamista todennäköisenä jatko-opiskeluvaihtoehtona. Seuraavaksi todennäköisin (36 %) jatko-koulutusvaihtoehto on ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaminen. Toisen ammatillisen perustutkinnon suorittamista pitää todennäköisenä 27 % opiskelijoista ja

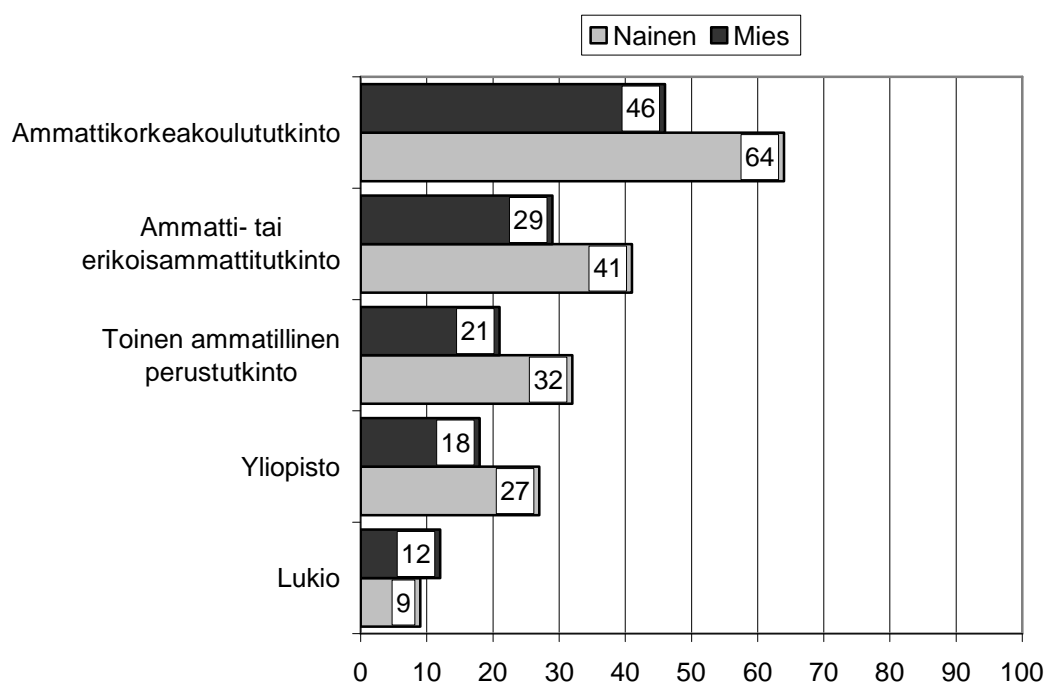
yliopistotutkinnon suorittamista 23 %. Vähiten todennäköisenä jatkokoulutusvaihtoehtona pidetään lukion suorittamista (11 %). (Taulukko 36.)

Taulukko 36. Eri jatko-opiskeluvaihtoehtojen todennäköisyyden arviointi (%) (n=568-618).

	en missään nimessä	melko epätoden- näköisesti	melko toden- näköisesti	erittäin toden- näköisesti
Ammattikorkeakoulututkinto	20	24	37	19
Ammatti- tai erikoisammattitutkinto	28	36	30	6
Toinen ammatillinen perustutkinto	34	39	21	6
Yliopisto- tai ylempi korkeakoulututkinto	44	33	17	6
Lukio*	62	26	10	2

*Lukion käyneet on jätetty tarkastelun ulkopuolelle.

Naiset pitävät kaikkien jatko-opiskeluvaihtoehtojen suorittamista miehiä todennäköisempänä lukio-opintoja lukuun ottamatta. Naisista 64 % pitää ammattikorkeakoulututkinnon suorittamista todennäköisenä ja miehistä 46 %.

Kuvio 66. Eri jatko-opintovaihtoehtojen todennäköisyys sukupuolen mukaan (%) (n=562-611).

Auto- ja kuljetusalalla sekä ravitsemisalalla todennäköisin jatkokoulutusvaihtoehto on toinen ammatillinen perustutkinto. Kaikilla muilla aloilla todennäköisimpänä pidetään ammattikorkeakoulututkinnon suorittamista. Tietojenkäsittelyalan opiskelijoista 77 % ja käsityöalan opiskelijoista 75 % pitää ammattikorkeakoulututkinnon suorittamista todennäköisenä, kun auto- ja kuljetusalalla vastaava luku on 33 %. Hiusalan opiskeli-

joista 59 % pitää toisen ammatillisen perustutkinnon suorittamista todennäköisenä ja rakennusalan opiskelijoista vain 18 %. Eniten sellaisia opiskelijoita, jotka pitävät yliopisto-opintoja mahdollisena jatkokoulutusvaihtoehtona on tietojenkäsittely- ja käsityöaloilla.

Taulukko 37. Eri jatko-opintovaihtoehtojen todennäköisyys koulutusaloittain (%) (n=568-618).

	auto	hius	kone	käsityö	liike	kokki	rakennus	sosiaali	sähkö	atk
Ammattikorkea-koulututkinto	33	60	39	75	54	46	46	66	57	77
Ammatti- tai erikois-ammattitutkinto	28	46	29	43	31	39	27	36	37	39
Toinen ammatillinen perustutkinto	35	59	39	42	34	48	18	21	28	27
Yliopisto tai ylempi korkeakoulututkinto	17	21	33	38	18	9	14	29	22	39
Lukio	17	18	39	13	11	10	4	3	5	23

10 YHTEENVETO

Kyselyn toteuttaminen ja vastanneet

Kysely toteutettiin Webropol-nettikyselynä ajalla 3.3. – 21.3.2008. Siihen vastasi noin puolet ammattiopiston opiskelijoista (n=754). Vastausaktiivisuus vaihteli voimakkaasti koulutusaloittain, mikä tulee ottaa huomioon tuloksia tulkittaessa. Kun esimerkiksi hiusalan opiskelijoista neljä viidestä vastasi kyselyyn, saatiin tietojenkäsittelyalalta ja kone- ja metallialalta vastaus vain noin joka neljänneltä. Naiset ovat vastanneet miehiä aktiivisemmin.

Kyselyaineisto on vinoutunut myös suhteessa vastanneiden opiskelijoiden opintojen vaiheeseen. Parhaiten kyselyyn osallistuivat ensimmäisen vuoden opiskelijat, joita vastanneista on lähes puolet (47 %). Toisen vuoden opiskelijoita aineistossa on 27 prosenttia ja kolmannen vuoden opiskelijoita 22 prosenttia. Neljättä vuotta opiskelevia vastaajista on neljä prosenttia.

Tyytyväisyys opetukseen

Salon seudun ammattiopiston opiskelijat ovat kaiken kaikkiaan varsin tyytyväisiä opilaitokseen ja saamaansa opetukseen. Lähes kolme neljästä on tyytyväinen ammattiopistossa opiskeluun ja vain joka kymmenes ilmaisi tyytymättömyyttä. Opetukseen tyytyväisyyttä voitiin myös verrata Turun ammatti-instituutin vastaavaan viime vuonna tehtyyn opiskelijakyselyyn, ja Salossa näytettäisiin olevan opetukseen hieman Turkuun tyytyväisempiä.

Naiset ovat odotetusti jonkin verran miehiä tyytyväisempiä ja heidän vastauksensa ovat muiltakin osin aina hieman miesten vastauksia positiivisempia. Kaikkein tyytyväisimpiä ollaan naisvaltaisella sosiaali- ja terveysalalla ja vähiten tyytyväisiä miesvaltaisilla rakennus- sekä kone- ja metallialalla.

Valtaosa (77 %) pitää opiskelun vaatimustasoa sopivana. Joka kymmenes pitää vaatimustasoa liian matalana ja 12 prosenttia liian korkeana. Selvästi eniten vaatimustasoa liian korkeana pitäviä on käsityöalalla, ravitsemisalalla ja atk-alalla. Sähköalalla ja hiusalalla puolestaan on eniten opiskelun vaatimustasoa liian matalana pitäviä.

Tukipalvelut ja oppimisympäristö

Opetuksen tukipalvelujen ja opiskeluympäristön osalta Salon seudun ammattiopiston opiskelijat antoivat kaikille osatekijöille asteikolla yhdestä viiteen yli kolmosen keskiarvon. Myös tältä osin Salossa oltiin hieman Turkoa tyytyväisempiä.

Oppimisympäristöä mittaavat väittämät jakautuivat kolmeen ulottuvuuteen, joista tyytyväisyys opetustiloihin ja -välineisiin sai korkeimman keskiarvon (3,9). Sosiaali- ja terveysalalla oltiin jälleen kaikkein tyytyväisimpiä (4,4) ja kone- ja metallialalla vähiten tyytyväisiä (3,4). Oppilaitoksen ilmapiirin oltiin niin ikään varsin tyytyväisiä (3,8). Tässä käsi- ja taideteollisuutta opiskelevat olivat tyytyväisimpiä (4,2) ja vähiten tyytyväisiä oli taas kone- ja metallialan opiskelijoissa (3,3).

Kolmas ulottuvuus liittyi lukujärjestyksen toimivuuteen, johon yli puolet oli tyytyväisiä ja vain joka viides tyytymätön (keskiarvo 3,5). Vaikka sosiaali- ja terveysalalla oltiin opetukseen ja puitteisiin yleensä kaikkien tyytyväisempiä, lukujärjestyksen toimivuuden kohdalla he olivat vähiten tyytyväisiä (3,2). Tyytyväisimpiä lukujärjestykseen oltiin auto- ja kuljetusalalla (3,8).

Oppimisympäristöön liittyen kysyttiin myös erikseen verkko-opiskelusta ja sähköpostin käytöstä. Kaksi viidestä oli sitä mieltä, että oppilaitoksessa käytetään sopivasti verkko-opiskelua. Reilun kolmanneksen (37 %) mielestä sitä on vähän, ja loput (22 %) katsoivat, että verkko-opiskelua on paljon. Vähiten verkko-opiskelua käytetään auto- ja kuljetusalalla sekä hiusalalla ja eniten liiketaloudessa sekä atk-alalla.

Salon seudun ammattiopistossa on periaatteessa jokaisella opiskelijalla oma sähköpostiosoite. Tätä kysyttäessä atk-alan ja liiketalousalan opiskelijoista kaikki vastasivatkin, että heillä oppilaitoksen sähköpostiosoite on käytössä. Sen sijaan rakennus-, auto- ja konealalla alle kolmannes tiesi sähköpostiosoitteen olemassa olosta.

Niistä, jotka tiesivät itsellään olevan oppilaitoksen sähköpostiosoite käytössä kuitenkin vain joka neljäs ilmoitti käyttävänsä sitä säännöllisesti. Kaksi viidestä käytti sitä harvoin ja loput (37 %) ei lainkaan. Ahkerimpia sähköpostin käyttäjiä olivat luonnollisesti atk-alan opiskelijat. Myös sosiaali- ja terveysalalla sekä liiketaloudessa sähköposti oli keskimääräistä ahkerammassa käytössä. Kone- ja metallialalla puolestaan valtaosa (67 %) ei käyttänyt sähköpostia lainkaan.

Ohjauksen palvelut

Salon seudun ammattiopiston erilaisten tukihenkilöiden palveluiden tuntemuksessa on selvästi parantamisen varaa. Esimerkiksi kuraattorin ja erityisopetuksen sekä rästäipaja Majakan palvelut tunsivat huonosti tai ei lainkaan lähes neljä viidestä. Parhaiten tunnettiin terveydenhoitajan ja tutoropettajan palvelut. Ne tunsivat hyvin lähes puolet (45 %). Opinto-ohjaajan palvelut tunsivat hyvin 28 % opiskelijoista, joka kolmas tunsivat ne keskimukaisesti ja loput (39 %) tunsivat ne huonosti tai ei lainkaan.

Myös tukihenkilöiden palveluiden tuntemisessa oli suuria koulutusaloittaisia eroja. Esimerkiksi opinto-ohjaajan palvelut tuntee hyvin puolet ravitsemisalalan opiskelijoista, kun vastaava osuus on auto- ja kuljetusalalla 14 ja kone- ja metallialalla 12 prosenttia.

Eniten (66 %) on käytetty terveydenhoitajan palveluita ja vähiten kuraattorin (6 %) sekä erityisopetuksen (4 %) palveluita. Palveluiden käytöstä ei tietenkään voi vetää suoraa johtopäätöksiä sen enempää niiden saatavuuteen kuin ongelmien määräänkään. Vain tapauskohtaisesti voidaan ratkaista, onko esimerkiksi kuraattoripalveluiden vähäinen käyttö hyvä asia, vai onko tarvetta käytännössä enemmän kuin mitä käyttäjien määrä osoittaa.

Tukihenkilöiden palveluiden tuntemus on yhteydessä niiden käyttöön. Sellaiset opiskelijat, jotka tuntevat palvelut hyvin, ovat myös käyttäneet kutakin tukipalvelua muita ahkerammin. Tästä päätellen joidenkin tukihenkilöiden palveluiden alhaiset käyttöluvut voivat johtua joko siitä, että opiskelijat eivät koe tarvitsevansa kyseisiä palveluita tai siitä, että he eivät tunne niitä tarpeeksi hyvin. Tukihenkilöiden palveluita olisi kuitenkin tarpeen tehdä opiskelijoille nykyistä tutummiksi.

Niistä, jotka ovat eri palveluita käyttäneet, selvä enemmistö kokee saaneensa myös apua ongelmiinsa. Esimerkiksi tutoropettajan palveluista paljon apua on saanut neljä viidestä, mikä hyvin kuvaa tällaisen ”lähipalveluhenkilön” tarpeellisuutta. Opinto-ohjaajalta paljon apua on saanut kolme neljästä. Eniten mielipiteitä tässä suhteessa jakaa kuraattori, jonka palvelusta paljon apua on saanut reilu puolet (58 %) vastanneista ja vähän tai ei lainkaan apua joka neljäs. Syyt siihen, mistä kiikastaa, ovat tämänkin kysymyksen kohdalla todennäköisesti hyvin paikallisia ja yksilöllisiä.

Valtaosa (60 %) opiskelijoista on kaiken kaikkiaan tyytyväisiä saamaansa ohjukseen. Vajaa kolmannes (30 %) ei ole sen enempää tyytyväisiä kuin tyytymättömiäkään, ja siis vain joka kymmenes on jollain tapaa tyytymätön. Tyytyväisimpiä ollaan jälleen sosiaali- ja terveystalalla (keskiarvo 4,2) ja tyytymättömmimpiä kone- ja metallialalla (2,9).

Suhtautuminen opiskeluun ja oppimiseen

Suhtautumista opiskeluun ja oppimiseen tarkasteltiin kolmella ulottuvuudella, jotka ovat opiskelun aktiivisuus, oppimis- ja vuorovaikutustaitojen kehittyminen sekä koettu opiskelustressi. Valtaosa opiskelijoista suhtautui opiskeluunsa aktiivisesti. Opiskeluaktiivisuuden summamuuttuja sai keskiarvon 3,8. Sosiaali- ja terveystalalla opiskelijat olivat kaikkein aktiivisimpia (4,0) kone- ja metallialalla keskiarvon jäädessä 3,3:een.

Oppimis- ja vuorovaikutustaidoissa on kyselyn mukaan havaittavissa selvää kehittämisen varaa. Summamuuttujan keskiarvo jää alle kolmen (2,7), ja vain sosiaali- ja terveystalalla päästään niukin naukin sen yli (3,1). Eniten oppimis- ja vuorovaikutustaidoissa on parannettavaa kone- ja metallialalla, jossa keskiarvo jää 2,5:een. Myös opiskelustressin kokeminen jakaa opiskelijat. Ensinnäkin naiset stressaavat miehiä selvästi enemmän. Naisista lähes puolet (48 %) kokee stressiä ja pelkää epäonnistuvansa, miehistä vain vajaa kolmannes (31 %). Rennosti opiskelevia on puolestaan miehistä kaksi viidestä ja naisista kolmannes. Eniten stressiä koetaan ravitsemisalalla sekä sosiaali- ja terveystalalla.

Keskeyttämisaikheet

Kyselyyn vastanneista vain 5 % (36 opiskelijaa) oli harkinnut opintojen väliaikaista keskeyttämistä ja 3 % (19 opiskelijaa) oli harkinnut vakavasti eroamista. Lisäksi 32 opiskelijaa (4 %) harkitsi oppilaitoksen vaihtamista. Kun tarkastellaan niitä 50 opiskelijaa, jotka olivat harkinneet joko väliaikaista keskeyttämistä tai eroamista, nähdään, että suhteellisesti eniten heitä on kone- ja metallialalla (12 %) ja vähiten auto- ja kuljetusalalla (3 %).

Keskeyttämistä harkinneet ja muut eroavat monella tapaa toisistaan, ja keskeyttämisaikojen taustalta löytyykin monia keskeyttämiseen yleisesti liitettyjä tekijöitä: väärä alavalinta, huono koulumenestys, puutteelliset opiskelutaidot sekä ongelmat koulussa ja elämänhallinnassa yleensä. Keskeyttämistä harkinneissa on muihin opis-

kelijoihin verrattuna esimerkiksi lähes kolminkertaisesti sellaisia opiskelijoita, jotka eivät ole päässeet opiskelemaan ensisijaisesti valitsemaansa alaa tai he ovat tehneet oppilaitosvalintansa yleensä vähemmän harkituin perustein kuin muut opiskelijat.

Keskeyttämistä harkitsevat ovat yleensä tyytymättömämpiä opiskeluun kuin muut opiskelijat ja he pitävät opiskelun vaatimustasoa muita korkeampana. He suhtautuvat opiskeluun muita passiivisemmin ja kokevat muita enemmän opiskelustressiä. Toisaalta keskeyttämistä harkinneet ovat käyttäneet oppilaitoksen tukihenkilöiden palveluita enemmän kuin muut opiskelijat, mikä on sinänsä positiivista. He kokevat kuitenkin saaneensa ongelmiinsa vähemmän apua kuin muut opiskelijat.

Keskeyttämisajatuksen taustalta paljastuu monia syitä. Erityisesti opiskelijoiden avoimissa kysymyksissä antamat vastaukset kertovat monenlaisista ongelmista niin koulunkäynnissä kuin opettajasuhteissakin. Kun keskeyttämisaikeiden syitä kysyttiin erikseen, eniten samaa mieltä (63 %) oltiin väittämän ”menen mieluummin töihin kuin istun koulun penkillä” kanssa. Tämä kertoo yleisemminkin siitä, missä ammattiin opiskelevan nuoren prioriteetti luonnollisesti on. Myös monessa muussa yhteydessä esitetyssä kriittisessä kommentissa tulee esiin huoli ”opitaanko täällä nyt sitä, mitä varten tänne on tultu”.

Avovastauksissa esiin nousevat henkilökohtaiset syyt ovat toisella sijalla keskeyttämissen taustalla. Väittämän kanssa samaa mieltä oli reilu puolet (58 %). Sen sijaan avovastauksissa näkyvästi esillä olevat ongelmat opettajien kanssa eivät tässä nouse esiin. Vain joka kuudes pitää keskeyttämisajatuksensa taustalla sitä, ettei tule toimeen opettajien kanssa. Erään opiskelijan kommenttiin viitaten voidaan sanoa, että opettajat ovat ”rankkoja” kahdella eri tavalla, sekä hyvässä että pahassa.

Keskeyttämisen ohella opintojen viivästyminen on yksi ammatillisen koulutuksen ongelmia. Tähän liittyen kolmannen vuoden opiskelijoilta kysyttiin, arvelevatko he opintojensa viivästyvän 4. opintovuodelle. Kuten alussa todettiin, kolmannen vuoden opiskelijoiden vastaamisinto oli sängen heikko, joten tulokset ovat vain suuntaa antavia. Joka tapauksessa reilu kymmenes (12 % n=18) arveli opintojensa venyvän neljännelle vuodelle. Näin pienestä vastaajamäärästä ei paljon muuta voi sanoa, mutta todettakoon, että viivästyjiä on eri aloilta, auto- ja kuljetusalaa sekä tietojenkäsittelyalaa lukuun ottamatta, ainakin yksi opiskelija.

Työssäoppiminen

Kolme viidestä opiskelijasta vastasi työssäoppimista koskeviin kysymyksiin, eli ainakin sen verran oli kuluvan lukuvuoden aikana ollut työssäoppimisjaksolla. Heistä suurin osa (62 %) on sitä mieltä, että työssäoppimista on ollut sopivasti, neljänneksen mielestä sitä on ollut liian vähän ja 15 prosentin mielestä liian paljon. Selvästi liian vähän työssäoppimista on rakennusalan ja sähköalan opiskelijoiden mukaan. Käsi-työalalla ja atk-alalla on puolestaan eniten niitä (28 %), jotka pitävät työssäoppimisen määrää jopa liiallisena.

Opiskelijoiden kokemukset työssäoppimisesta ovat pääsääntöisesti positiivisia. Esimerkiksi kolme neljästä kertoi saavuttaneensa työssäoppimisjaksolle asetetut tavoitteet ja 70 % oli tyytyväisiä työpaikalla saamaansa ohjaukseen ja tukeen. Opettajalta saamaansa tukeen tyytyväisiä oli jonkin verran vähemmän (59 %). Tyytyväisyyden ääripäät ovat jälleen tutut sosiaali- ja terveystieteiden sekä kone- ja metallialalla. Salossa oltiin hieman tyytyväisempiä työssäoppimiseen ja sen tukeen kuin Turussa.

Ammattiosaamisen näyttöihin on osallistunut puolet kysymykseen vastanneista. Eniten näyttöihin osallistuneita opiskelijoita on kone- ja metallialalla (68 %) ja vähiten liiketalousalalla (32 %). Valtaosa (60 %) on myös kokenut näytöt hyödylliseksi oman oppimisensa kannalta. Eniten hyötyä näytöistä kokeneita on niin ikään kone- ja metallialalla. Vähiten hyötyä näytöistä koettiin rakennusalan alalla.

Tuleva työura ja jatko-opinnot

Suurin osa kyselyyn vastanneista (74 %) uskoo saavansa oman alansa töitä valmistuttuaan. Saman verran katsoo, että saatu oppi antaa hyvät valmiudet työelämän tehtäviin. Myös tässä suhteessa Salossa ollaan jonkin verran Turkua optimistisempia.

Parhaat työllisyysnäkökymät väikkyvät sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoiden mielissä, joista lähes kaikki (95 %) uskoivat saavansa oman alan töitä. Huonoimmalta tilanne näyttää tietojenkäsittelyn opiskelijoille, joista alle puolet (44 %) arveli työllistyvänsä omalle alalle.

Suurimmalla osalla (82 %) opintojen jälkeisenä tavoitteena on työpaikan saaminen. Varsin moni on kuitenkin kiinnostunut myös jatko-opinnoista. Kahdella viidestä on jatko-opiskelusuunnitelmia ja 37 % ajattelee suorittavansa ammatti- tai erikoisammatti-

titutkinnon. Jatko-opintoja kaavailevien osuus on suurin (60 %) käsityöalan opiskelijoilla. Vähiten (17 %) jatko-opinnoista ovat kiinnostuneita kone- ja metallialan opiskelijat. Suosituin jatko-opintovaihtoehto on luonnollisesti ammattikorkeakoulu. Sitä piti jatko-opintoja harkinneista todennäköisenä jatkoväylänään reilu puolet (56 %). Yliopisto-opintoja puolestaan voisi harkita joka neljäs.

Liite 1. Tiedon saaminen ammattiopiston opiskelumahdollisuuksista koulutusalan mukaan.

	Auto- ja kuljetusala	Hiusala	Kone- ja metalliala	Käsityö-ala	Liike-talousala	Ravitse-misala	Raken-nusala	Sosiaali- ja terveysala	Sähköala	Atk-ala	Yht.
Perusopetuksen tai lukion opinto-ohjaajalta	3,5	3,7	3,1	2,4	3,5	3,8	3,4	3,2	3,6	3,1	3,3
Tutustumiskäynniltä	3,3	2,8	3,3	2,2	2,8	3,2	3,0	2,8	3,2	3,3	2,9
Opetushallituksen koulutus-oppaasta tai koulutusnetistä	2,8	2,9	2,2	2,6	2,7	2,7	2,9	2,9	2,7	2,8	2,8
Kavereilta	3,1	2,4	2,9	2,3	2,7	2,9	2,9	2,8	3,0	2,3	2,8
Salon seudun ammattiopiston www-sivuilta	2,7	2,4	2,1	3,0	2,7	2,3	2,6	2,7	2,4	3,1	2,7
Salon seudun ammattiopiston tutor-opiskelijoilta tai opinto-ohjaajilta	2,6	2,3	2,3	1,7	2,6	2,6	2,5	2,6	2,8	3,0	2,4
Perheenjäseniltä tai muilta sukulaisilta	2,6	2,4	2,2	2,1	2,3	2,9	2,5	2,4	2,6	1,8	2,4
Sanoma- tai muista lehdistä	2,1	1,8	2,1	1,9	1,6	1,9	1,9	1,7	1,7	1,4	1,8
Työvoimatoimistosta	1,8	1,5	1,6	1,4	1,5	1,5	1,5	1,6	1,3	1,5	1,5

Asteikko: 1 = en lainkaan, 2 = melko vähän, 3 = ei vähän eikä paljon, 4 = melko paljon, 5 = erittäin paljon.

Kunkin koulutusalan korkein keskiarvo on lihavoitu ja matalin keskiarvo väritetty harmaalla taustasävyllä.

Liite 2. Syyt Salon seudun ammattiopistoon hakeutumiselle koulutusaloittain.

	Auto- ja kuljetusala	Hiusala	Kone- ja metalliala	Käsityö-ala	Liike-talousala	Ravitse-misala	Raken-nusala	Sosiaali- ja terveysala	Sähköala	Atk-ala	Yht.
Haluamani tutkinnon voi suorittaa juuri Salon seudun ammattiopistossa	3,8	4,0	3,3	3,8	3,9	3,6	3,9	3,9	3,5	3,6	3,8
Kulkuyhteydet Salon seudun ammattiopistoon ovat hyvät	3,6	3,4	3,5	3,1	3,3	3,6	3,6	3,2	3,4	3,0	3,4
Oppilaitoksen läheisen sijainnin vuoksi	3,6	3,2	3,6	3,0	3,0	3,6	3,6	3,3	3,5	3,0	3,4
Kävin tutustumassa ja paikka miellytti minua	3,5	3,0	3,2	2,9	3,0	3,3	3,3	3,4	3,3	3,3	3,2
Salon seudun ammattiopistolla on hyvä maine	3,3	3,0	3,0	3,0	3,4	3,1	3,0	3,4	3,1	3,2	3,2
Kaverini opiskelevat Salon seudun ammattiopistossa	3,4	2,5	3,4	1,8	2,7	3,1	3,4	2,1	3,2	2,5	2,7
Vanhempani kehoittivat hakemaan Salon seudun ammattiopistoon	2,5	2,0	2,0	1,7	1,7	2,2	2,1	1,9	2,1	1,8	2,0
Halusin muuttaa Saloon	2,0	2,0	2,5	1,6	1,8	2,1	2,0	1,9	1,9	2,4	1,9

Asteikko: 1 = ei lainkaan merkitystä, 2 = melko vähän, 3 = ei vähän eikä paljon, 4 = melko paljon, 5 = erittäin paljon merkitystä.

Liite 3. Arviot opetuksesta koulutusaloittain.

	Auto- ja kuljetusala	Hiusala	Kone- ja metalliala	Käsityö-ala	Liike-talousala	Ravitse-misala	Raken-nusala	Sosiaali- ja terveysala	Sähköala	Atk-ala	Yht.
Tulen toimeen opettajien kanssa	4,0	4,2	3,6	4,4	4,2	3,8	3,7	4,4	4,1	3,8	4,1
Olen tyytyväinen Salon seudun ammattiopistossa opiskeluun	4,0	4,1	3,2	4,0	3,9	3,7	3,5	4,4	3,7	3,9	3,9
Olen saanut riittävästi tietoa tutkintoni suorittamiseen vaadittavista opinnoista	4,0	4,0	3,4	3,6	3,8	3,8	3,5	4,2	3,4	3,7	3,8
Tutkintoni tavoitteet selvitetiin minulle opiskelua aloittaessani	3,9	4,1	3,4	3,7	3,7	3,8	3,6	4,0	3,6	3,6	3,8
Opetuksessa on mielestäni käytetty vaihtelevia opetusmenetelmiä	3,4	3,9	3,3	4,0	3,9	3,5	3,2	4,1	3,7	3,5	3,7
Saamani opetus on asiantuntevaa	3,9	3,8	3,2	3,9	3,5	3,8	3,2	4,1	3,4	3,3	3,7
Saamani opetus on vastannut ennako-odotuksiani	3,8	3,9	3,2	3,8	3,8	3,5	3,3	4,0	3,4	3,5	3,7
Koen, että opettajani ovat kiinnostuneita opetustyöstään	3,7	4,0	3,2	3,9	3,5	3,6	3,1	4,3	3,1	3,2	3,6
Opetuksessa käytettävät tilat ovat riittävät ja vastaavat tarkoitustaan	3,7	4,0	3,3	3,4	3,5	3,9	3,0	3,7	3,8	3,5	3,6
Opettajien antama palaute tukee opinnoissani edistymistäni	3,7	3,8	3,1	3,6	3,4	3,4	3,2	3,9	3,5	3,0	3,5
Minulla on mahdollisuus antaa opettajilleni palautetta	3,4	4,2	3,1	3,4	3,8	3,3	3,0	4,1	3,0	3,7	3,5
Olen tyytyväinen opettajieni antamaan tukeen ja kannustukseen	3,5	3,7	3,0	3,7	3,5	3,3	3,0	3,9	3,3	3,0	3,5
Ammattiopisto tarjoaa riittävästi mahdollisuuksia kansainväliseen vaihtoon	3,2	3,7	3,2	2,9	3,7	3,6	3,1	3,8	3,1	3,5	3,4

Asteikko: 1 = täysin eri mieltä, 2 = melko eri mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = melko samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä.

Liite 4. Opintojen ohjauksen arviointi koulutusaloittain.

	Auto- ja kuljetusala	Hiusala	Kone- ja metalliala	Käsi-työala	Liike-talousala	Ravitse-misala	Raken-nusala	Sosiaali- ja terveysala	Sähköala	Atk-ala	Yht.
Olen tyytyväinen samaani ohjaukseen	3,7	3,7	2,9	3,5	3,7	3,8	3,2	4,2	3,5	3,6	3,7
Saan tarvitessani henkilökohtaista ohjausta ryhmäohjaajalta/yksilötutorilta	3,4	3,5	2,8	3,7	3,9	3,6	3,1	4,4	3,2	3,9	3,6
Saan tarvitessani henkilökohtaista ohjausta opinto-ohjaajalta	3,4	3,6	3,1	3,5	3,5	3,7	3,2	3,7	3,5	3,5	3,5
Olen saanut ryhmäohjaajalta/yksilötutorilta ohjausta opintojen kulun suunnitteluun (HOPS)	2,8	3,1	2,5	2,8	3,5	3,2	2,7	4,0	2,8	3,5	3,2

Asteikko: 1 = täysin eri mieltä, 2 = melko eri mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = melko samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä.

Liite 5. Opetuksen tukipalveluiden ja opiskeluympäristön arviointi koulutusaloittain.

	Auto- ja kuljetusala	Hiusala	Kone- ja metalliala	Käsityö-ala	Liike-talousala	Ravitse-misala	Raken-nusala	Sosiaali- ja terveysala	Sähköala	Atk-ala	Yht.
Minulla on hyviä kaverisuhteita oppilaitoksessa	4,1	4,1	3,4	4,3	4,1	4,2	4,1	4,5	3,9	3,7	4,2
Koen kouluni turvalliseksi paikaksi	4,0	4,0	3,6	4,4	4,2	4,0	3,8	4,4	3,7	3,6	4,1
Käytössäni on opiskelussa tarvitsemani tietotekniikka	3,7	4,0	3,3	4,4	4,3	3,9	3,6	4,5	3,8	4,3	4,0
Käytössäni on opiskelun kannalta tark.mukaiset laitteet ja materiaalit	3,8	4,2	3,5	4,2	3,9	4,2	3,6	4,3	3,9	3,9	4,0
Koulutusyksikössäni huolehditaan työturvallisuudesta	4,0	4,1	3,4	4,3	4,0	4,1	3,5	4,4	3,8	3,6	4,0
Huolehdin tilojen siisteydestä	3,7	4,1	3,3	4,3	4,0	4,0	3,7	4,5	3,8	3,7	4,0
Koulutusyksikköni tilat ovat siistit	3,7	3,8	3,2	3,8	4,2	4,1	3,1	4,4	3,4	3,9	3,8
Pyrin itse edistämään luokkani positiivista ilmapiiriä	3,8	3,8	3,2	4,0	3,6	3,7	3,5	4,2	3,6	3,6	3,8
Mahdollisuudet itsenäiseen opiskeluun ovat hyvät	3,5	3,5	3,4	4,1	3,9	3,7	3,3	4,2	3,7	4,1	3,8
Saan tarvitessani opinto-toimistosta asiantuntevaa palvelua	3,6	4,1	3,5	3,7	3,6	3,9	3,6	4,0	3,8	3,4	3,8
Olen tyytyväinen terveydenhuoltopalveluihin	3,6	4,0	3,4	3,4	3,8	3,6	3,5	4,1	3,6	3,5	3,7
Koulutusyksikössäni on palveluhenkinen ilmapiiri	3,8	3,6	2,9	3,8	3,9	3,5	3,3	4,1	3,5	3,4	3,7
Olen tyytyväinen koulun ruokalaan	3,1	3,8	3,1	3,8	4,1	3,5	3,3	4,3	3,2	3,1	3,6
Lukujärjestys on mielestäni toimiva	3,9	4,1	3,8	3,9	3,0	3,9	3,8	3,2	3,9	2,8	3,6
Saan riittävästi ohjausta ammatti-lehtien ja -kirjallisuuden käytössä	3,5	3,7	3,2	3,5	3,6	3,5	3,2	3,9	3,1	3,5	3,5
Saan jaksolukujärjestyksen riittävän ajoissa	3,7	3,4	3,4	3,1	3,6	3,6	3,6	3,2	3,6	3,6	3,4
Luokassani on hyvä työrauha	3,5	3,3	3,1	4,0	3,1	3,1	3,1	3,7	3,2	2,9	3,4

Asteikko: 1 = täysin eri mieltä, 2 = melko eri mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = melko samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä.

Liite 6. Tukihenkilöiden palveluiden tuntemus koulutusaloittain.

	Auto- ja kuljetusala	Hiusala	Kone- ja metalliala	Käsityöala	Liike-talousala	Ravitse-misala	Raken-nusala	Sosiaali- ja terveysala	Sähköala	Atk-ala	Yht.
Terveystenhoitaja	2,8	3,7	2,4	3,1	3,1	3,5	2,8	3,8	3,1	2,8	3,2
Tutoropettaja	2,0	3,0	2,2	3,3	3,5	2,9	2,5	4,3	2,3	3,3	3,1
Opinto-ohjaajat	2,4	2,7	2,4	3,0	2,9	3,4	2,5	2,9	2,6	2,8	2,8
Opintotoimiston koulusihteerit	2,1	2,3	2,2	3,0	2,2	2,4	2,2	2,7	2,2	2,1	2,4
Erityisopetuksen palvelut	1,8	1,7	2,2	1,8	1,6	1,8	1,8	1,9	1,9	1,8	1,8
Kuraattori	1,8	1,8	2,0	2,0	1,6	2,0	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Rästäpaja Majakka	1,8	2,0	2,3	1,3	1,2	2,3	2,2	1,2	2,4	1,5	1,8

Asteikko: 1 = erittäin huonosti / en lainkaan, 2 = huonosti, 3 = keskinkertaisesti, 4 = melko hyvin, 5 = erittäin hyvin.

Liite 7. Opiskeluoppaan ja internet-palveluiden arviointi koulutusaloittain.

	Auto- ja kuljetusala	Hiusala	Kone- ja metalliala	Käsityö-ala	Liike-talousala	Ravitse-misala	Raken-nusala	Sosiaali- ja terveysala	Sähköala	Atk-ala	Yht.
Winha-Willestä on helppo seurata omaa opintomenestystä	3,9	4,2	3,3	4,1	4,4	4,0	3,8	4,6	3,7	4,0	4,1
Salon seudun ammattiopiston www-sivut sisältävät kattavasti opiskelussa tarvitsemani tiedot	3,8	3,9	3,5	3,8	4,2	3,5	3,6	4,1	3,7	4,0	3,8
Opiskeluopas sisältää kattavasti opiskelussa tarvitsemani tiedot	3,6	3,8	3,3	3,6	4,0	3,7	3,6	4,1	3,6	3,6	3,8
Pidän opiskeluopasta hyödyllisenä apuvälineenä erilaisten tukitoimien tavoittamisessa	3,6	3,7	3,4	3,7	3,7	3,6	3,5	3,9	3,5	3,3	3,6

Asteikko: 1 = täysin eri mieltä, 2 = melko eri mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = melko samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä.

Liite 8. Opiskeluun suhtautumisen ja oppimisen arviointi koulutusaloittain.

	Auto- ja kuljetusala	Hiusala	Kone- ja metalliala	Käsityö-ala	Liike-talousala	Ravitse-misala	Raken-nusala	Sosiaali- ja terveysala	Sähköala	Atk-ala	Yht.
Osaan ottaa asiallisesti vastaan opintoihini liittyvää palautetta opettajiltani	3,7	4,0	3,6	4,3	3,9	3,8	3,7	4,3	3,8	3,6	4,0
Huolehdin vastuullisesti opiskeluuni liittyvistä velvollisuuksista	3,8	4,0	3,3	4,0	3,7	3,8	3,9	4,2	3,6	3,7	3,9
Panostan omaan oppimiseeni aktiivisesti	3,8	3,9	3,2	4,1	3,6	3,7	3,8	4,2	3,6	3,6	3,8
Vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoni ovat parantuneet opiskeluni kuluessa	3,7	3,9	3,4	3,7	3,8	3,8	3,5	4,3	3,6	3,6	3,8
Olen selvittänyt itselleni tutkintoni tavoitteet ja sisällöt opiskelua aloittaessani	3,9	3,8	3,1	3,7	3,7	3,6	3,7	4,0	3,7	3,7	3,7
Kykyni selviytyä haastavista tilanteista on lisääntynyt opiskeluni aikana	3,6	3,7	3,5	3,8	3,6	3,6	3,5	4,1	3,6	3,5	3,7
Kun minulla on oppimisvaikeuksia, haen itse aktiivisesti apua	3,3	3,4	3,3	3,7	3,3	3,5	3,3	3,8	3,1	3,1	3,5
Oppimistaitoni ovat kehittyneet opiskeluni myötä	3,3	3,3	3,0	3,2	3,4	3,3	3,2	3,8	3,4	3,5	3,4
Suunnittelen opiskeluun käyttämäni ajan huolellisesti	3,3	3,4	3,0	3,4	3,1	3,2	3,3	3,4	3,2	2,9	3,3
Olen aktiivisesti käyttänyt mahdollisuuttani henkilökohtaiseen ohjaukseen	3,2	3,2	2,8	3,3	3,1	3,3	3,0	3,5	2,8	2,7	3,2
Opiskelun aiheuttama paine saa minut stressaantumaan	2,8	3,2	2,6	3,1	3,3	3,2	2,4	3,3	2,7	2,9	3,0
Pelkään usein epäonnistuvani opinnoissani	3,1	3,1	2,8	2,7	3,1	3,1	2,9	2,8	2,8	3,1	2,9
Koen opiskelun pakkopullana, joka vain täytyy suorittaa	2,7	2,3	2,9	1,9	2,7	2,7	2,6	2,0	2,6	2,6	2,4

Asteikko: 1 = täysin eri mieltä, 2 = melko eri mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = melko samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä.

Liite 9. Opiskelun tavoitteiden arviointi koulutusaloittain.

	Auto- ja kuljetusala	Hiusala	Kone- ja metalliala	Käsityö-ala	Liike-talousala	Ravitse-misala	Raken-nusala	Sosiaali- ja terveysala	Sähköala	Atk-ala	Yht.
Hankkia ammatti ja mennä töihin	4,5	4,4	4,0	4,2	4,3	4,1	4,4	4,6	4,4	4,0	4,3
Jatkaa opintoja ammattikorkea-koulussa tai yliopistossa	2,7	3,0	2,8	3,6	3,2	2,8	2,8	3,3	2,9	3,6	3,1
Saada lisääaikaa eri vaihtoehtojen miettimiselle	2,3	2,1	2,6	2,4	2,7	2,6	2,1	2,1	2,2	2,3	2,3
Saada oikeus työmarkkinatukeen	2,6	2,3	2,7	2,0	2,4	2,3	2,3	1,8	2,3	2,4	2,2
Minulla ei ole selkeää tavoitetta	2,0	1,9	2,3	1,9	2,3	2,5	2,0	1,6	2,1	2,3	2,0
Odottaa pääsyä mieluisampaan oppilaitokseen tai koulutusosalalle	2,1	2,0	2,3	1,8	2,0	2,3	2,0	1,8	1,9	2,0	2,0
Taloudellinen toimeentulo opintotuen avulla	2,2	2,0	2,4	1,7	2,0	2,3	1,9	1,6	2,0	2,4	2,0

Asteikko: 1 = täysin eri mieltä, 2 = melko eri mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = melko samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä.

Liite 10. Työssäoppimisen arviointi koulutusaloittain.

	Auto- ja kuljetusala	Hiusala	Kone- ja metalliala	Käsityö- ala	Liike- talousala	Ravitse- misala	Raken- nusala	Sosiaali- ja terveysala	Sähköala	Atk-ala	Yht.
Saavutin työssäoppimiselleni asetetut tavoitteet	3,9	3,9	3,5	3,9	3,9	3,9	3,8	4,3	3,8	3,7	4,0
Tiesin, mitä työssäoppimisjaksollani arvioidaan	3,8	4,1	3,2	4,0	4,1	4,0	3,7	4,3	3,7	3,8	4,0
Olen tyytyväinen työpaikkaohjaajaltani saamaani tukeen ja ohjaukseen	3,9	4,0	3,4	3,8	3,9	3,8	3,8	4,1	3,9	3,7	3,9
Työssäoppiminen ajoittui hyvin opintojeni muuhun kulkuun nähden	3,8	4,0	3,1	3,8	3,7	3,7	3,5	3,9	3,6	4,1	3,8
Olen tyytyväinen työssäoppimiseni aikana opettajalta saamaani tukeen ja ohjaukseen	3,5	3,7	3,1	3,5	3,6	3,6	3,0	4,1	3,2	3,5	3,6
Saamani opetus antoi hyvät valmiudet työssäoppimisjaksolle	3,7	3,8	2,9	3,8	3,6	3,6	3,2	3,9	3,1	3,2	3,6

Asteikko: 1 = täysin eri mieltä, 2 = melko eri mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = melko samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä.

Liite 11. Tulevan työllistymisen arviointi koulutusaloittain.

	Auto- ja kuljetusala	Hiusala	Kone- ja metalliala	Käsityöala	Liiketalousala	Ravitsemisala	Rakennusala	Sosiaali- ja terveysala	Sähköala	Atk-ala	Yht.
Uskon saavani oman alani töitä valmistuttuani	4,0	3,9	4,2	3,5	4,0	3,8	3,9	4,7	4,0	3,4	4,0
Saamani opetus antaa hyvät valmiudet työelämän tehtäviin	3,8	3,9	3,7	3,9	3,9	3,8	3,5	4,4	3,6	3,6	3,9
Opiskeluni on selkeyttänyt suunnitelmaani tulevasta työurastani	3,8	3,9	3,6	3,9	3,7	3,4	3,7	4,3	3,8	3,5	3,8

Liite 12. Ammatillisten opintojen jälkeiset tavoitteet koulutusaloittain.

	Auto- ja kuljetusala	Hiusala	Kone- ja metalliala	Käsityöala	Liiketalousala	Ravitsemisala	Rakennusala	Sosiaali- ja terveysala	Sähköala	Atk-ala	Yht.
Työpaikan saaminen	4,3	4,1	4,0	4,2	4,3	3,9	4,2	4,6	4,4	3,9	4,3
Jatko-opiskelu	2,9	3,2	2,9	3,7	3,2	3,1	2,9	3,4	2,9	3,1	3,2
Ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaminen	3,1	3,2	2,9	3,2	2,8	2,9	2,8	3,3	3,1	3,1	3,0
Minulla ei ole tällä hetkellä erityisiä tavoitteita	2,5	2,2	2,6	2,1	2,6	2,5	2,2	1,8	2,3	2,3	2,2

Asteikko: 1 = täysin eri mieltä, 2 = melko eri mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = melko samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä.

Liite 13. Kyselylomake.

Suuri opiskelijakysely

Taustakysymykset

1) Ikä

2) Sukupuoli

Nainen Mies

3) Äidinkielesi

suomi

ruotsi

muu, mikä

4) Pohjakoulutuksesi

peruskoulu lukio ammatillinen perustutkinto muu, mikä

5) Opintovuosi

6) Koulutusala

7) Mikä oli peruskoulun päättötodistuksen keskiarvos?

8) Vanhempien ammatit

Isän ammatti

Äidin ammatti

Ennen oppilaitoksessa opiskelua

Arvioi opiskelemaan hakeutumiseesi ja koulutusalan valintaasi liittyviä kysymyksiä.

9) Miksi hakeuduit opiskelemaan Salon seudun ammattiopistoon? Arvioi seuraavien seikkojen merkitystä.

	ei lainkaan merkitystä	melko vähän	ei vähän eikä paljon	melko paljon	erittäin paljon merkitystä
Haluamani tutkinnon voi suorittaa juuri Salon seudun ammattiopistossa	☐	☐	☐	☐	☐
Salon seudun ammattiopistolla on hyvä maine	☐	☐	☐	☐	☐
Kävin tutustumassa ja paikka miellytti minua	☐	☐	☐	☐	☐
Kaverini opiskelevat Salon seudun ammattiopistossa	☐	☐	☐	☐	☐
Vanhempani kehottivat hakemaan Salon seudun ammattiopistoon	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilaitoksen läheisen sijainnin vuoksi	☐	☐	☐	☐	☐
Kulkuyhteydet Salon seudun ammattiopistoon ovat hyvät	☐	☐	☐	☐	☐
Halusin muuttaa Saloon	☐	☐	☐	☐	☐

10) Pääsitkö ensisijaisen hakutoiveesi mukaiselle koulutusosalalle?

Kyllä En

11) Jos et, niin mihin haitt ensisijaisesti.

12) Miksi halusit opiskelemaan juuri tälle alalle, johon ensisijaisesti hait?

13) Haitko opiskelemaan lukioon?

- Kyllä.
 En.
 Olen jo käynyt lukion.
 Hain kaksoistutkintoon.

14) Mistä sait tietoa Salon seudun ammattiopistosta ja siellä tarjottavista opinnoista?

	en lainkaan	melko vähän	ei vähän eikä paljon	melko paljon	erittäin paljon
Opetushallituksen koulutusoppaasta tai koulutusnetistä	☐	☐	☐	☐	☐
Salon seudun ammattiopiston www-sivuilta	☐	☐	☐	☐	☐
Salon seudun ammattiopiston tutor-opiskelijoilta tai opinto-ohjaajilta	☐	☐	☐	☐	☐
Tutustumiskäynniltä (esim. avoimet ovet tai TET-jakso)	☐	☐	☐	☐	☐
Perusopetuksen tai lukion opinto-ohjaajalta	☐	☐	☐	☐	☐
Työvoimatoimistosta	☐	☐	☐	☐	☐
Perheenjäseniltä tai muilta sukulaisilta	☐	☐	☐	☐	☐
Kavereilta	☐	☐	☐	☐	☐
Sanoma- tai muista lehdistä	☐	☐	☐	☐	☐

15) Saitko Salon seudun ammattiopiston opiskelumahdollisuuksista etukäteen kaiken tarvitsemani tiedon?

- Sain kaiken tarvitsemani tiedon. Sain riittävästi tietoa. En saanut riittävästi tietoa.

Opetus

16) Arvioi saamaasi opetusta.

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Saamani opetus on vastannut ennakkoodotuksiani.	☐	☐	☐	☐	☐
Tutkintoni tavoitteet selvitettiin minulle opiskelua aloittaessani.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen saanut riittävästi tietoa tutkintoni suorittamiseen vaadittavista opinnoista ja osasuorituksista.	☐	☐	☐	☐	☐
Saamani opetus on asiantuntevaa ja opettaja saa minut ymmärtämään opettamansa asian.	☐	☐	☐	☐	☐
Opetuksessa on mielestäni käytetty vaihtelevia opetusmenetelmiä (esim. verkkotyöskentely ja opintokäynnit).	☐	☐	☐	☐	☐
Opetuksessa käytettävät tilat ovat riittävät ja vastaavat tarkoitustaan (luokat, työsalit, harjoitusluokat, keittiö tms.).	☐	☐	☐	☐	☐
Opettajien antama palaute (esim. jatkuva arviointi, kokeet) tukee opinnoissani edistymistäni.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on mahdollisuus antaa opettajilleni palautetta opintojaksojen toteutuksesta.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen tyytyväinen opettajieni antamaan tukeen ja kannustukseen.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen, että opettajani ovat kiinnostuneita opetustyöstään.	☐	☐	☐	☐	☐
Tulen toimeen opettajien kanssa.	☐	☐	☐	☐	☐
Ammattiopisto tarjoaa riittävästi mahdollisuuksia kansainväliseen vaihtoon.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen tyytyväinen Salon seudun ammattiopistossa opiskeluun.	☐	☐	☐	☐	☐

17) Perustele halutessasi edellä antamiasi positiivisia ja negatiivisia arvioita.

18) Opiskelun vaatimustaso on mielestäni

- liian matala matala sopiva korkea liian korkea

Opintojen ohjaus, tukipalvelut ja opiskeluympäristö

19) Arvioi saamaasi ohjausta.

	täysin eri mieltä	melko eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	melko samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Olen saanut ryhmänohjaajalta/yksilötutorilta ohjausta opintojen kulun suunnitteluun (henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, HOPS).	☐	☐	☐	☐	☐
Saan tarvitessani henkilökohtaista ohjausta ryhmänohjaajalta/yksilötutorilta.	☐	☐	☐	☐	☐
Saan tarvitessani henkilökohtaista ohjausta opinto-ohjaajalta (OPO).	☐	☐	☐	☐	☐
Olen tyytyväinen saamaani ohjaukseen.	☐	☐	☐	☐	☐

20) Perustele halutessasi edellä antamiasi positiivisia tai negatiivisia arvioita.

21) Arvioi opetuksen tukipalveluita ja opiskeluympäristöäsi.

	täysin eri mieltä	melko eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	melko samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Koulutusyksikössäni on palveluhenkinen ilmapiiri.	☐	☐	☐	☐	☐
Pyrin itse edistämään luokkani positiivista ilmapiiriä.	☐	☐	☐	☐	☐
Luokassani on hyvä työrauha.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on hyviä kaverisuhteita oppilaitoksessa.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen kouluni turvalliseksi paikaksi (esim. koulukiusaamista ei esiinny).	☐	☐	☐	☐	☐
Koulutusyksikössäni huolehditaan työturvallisuudesta.	☐	☐	☐	☐	☐
Koulutusyksikköni tilat ovat siistit.	☐	☐	☐	☐	☐
Huolehdin osaltani tilojen siisteydestä.	☐	☐	☐	☐	☐
Mahdollisuudet itsenäiseen opiskeluun (esim. tilat, järjestelyt, atk-laitteet) ovat hyvät.	☐	☐	☐	☐	☐
Käytössäni on opiskelussa tarvitsemäni tietotekniikka (esim. atk-laitteet ja -ohjelmat, sähköposti).	☐	☐	☐	☐	☐
Käytössäni on opiskelun kannalta tarkoituksenmukaiset ammattialakohtaiset laitteet, välineet ja materiaalit.	☐	☐	☐	☐	☐
Saan riittävästi ohjausta opiskelussa tarvitsemiäni ammattilehtien ja -kirjallisuuden käytössä.	☐	☐	☐	☐	☐
Saan jaksolukujärjestyksen riittävän ajoissa.	☐	☐	☐	☐	☐
Lukujärjestys on mielestäni toimiva (esim. ei hyppytuotteja eikä viime hetken muutoksia).	☐	☐	☐	☐	☐
Saan tarvitessani opintotoimistosta asiantuntevaa palvelua.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen tyytyväinen koulun ravitsemispalveluihin (ruokalaan).	☐	☐	☐	☐	☐
Olen tyytyväinen terveydenhuoltopalveluihin.	☐	☐	☐	☐	☐

22) Käytetäänkö opetuksessa verkko-opiskelumateriaalia?

- erittäin vähän melko vähän ei vähän eikä paljon melko paljon erittäin paljon

23) Onko sinulla oppilaitoksen sähköpostiosoite käytössäsi?

Kyllä Ei

24) Jos on, käytätkö sitä

en lainkaan harvoin säännöllisesti

Opintojen ohjaus, tukipalvelut ja opiskeluympäristö, osa II

25) Miten hyvin tunnet seuraavien oppilaitoksen tukihenkilöiden palvelut?

	erittäin huonosti/en lainkaan	huonosti	keskinkertaisesti	melko hyvin	erittäin hyvin
Kuraattori	☐	☐	☐	☐	☐
Opinto-ohjaajat	☐	☐	☐	☐	☐
Tutoropettaja	☐	☐	☐	☐	☐
Opintotoimiston koulusihteerit	☐	☐	☐	☐	☐
Terveystenhoitaja	☐	☐	☐	☐	☐
Erytisopetuksen palvelut	☐	☐	☐	☐	☐
Rästäpaja Majakka (Venemestarinkatu)	☐	☐	☐	☐	☐

26) Oletko käyttänyt heidän tarjoamiaan palveluita?

	Kyllä	En
Kuraattori	☐	☐
Opinto-ohjaajat	☐	☐
Tutoropettaja	☐	☐
Opintotoimiston koulusihteerit	☐	☐
Terveystenhoitaja	☐	☐
Erytisopetuksen palvelut	☐	☐
Rästäpaja Majakka (Venemestarinkatu)	☐	☐

27) Oletko saanut heiltä tarvitsemaasi tukea ongelmiisi?

	en lainkaan	melko vähän	en vähän enkä paljon	melko paljon	täysin riittävästi	en ole käyttänyt heidän palveluitaan
Kuraattori	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opinto-ohjaajat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tutoropettaja	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opintotoimiston koulusihteerit	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Terveystenhoitaja	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Erytisopetuksen palvelut	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rästäpaja Majakka (Venemestarinkatu)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

28) Mistä sait tietoa heidän palveluistaan?

- Opiskeluoppaasta
- www-sivuilta
- Ilmoitustaululta
- Infopäivien aikana
- Ryhmänohjaajalta/yksilötutorilta
- Terveystoimijalta
- En ole saanut mistään tietoa
- Muualta, mistä?

29) Tavoititko heidät

- en lainkaan kohtalaisen huonosti melko helposti erittäin helposti

30) Arvioi seuraavien väittämien paikkaansa pitävyyttä.

	täysin eri mieltä	melko eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	melko samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en ole käyttänyt
Opiskeluoppas sisältää kattavasti opiskelussa tarvitsemani tiedot.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pidän opiskeluopasta hyödyllisenä apuvälineenä erilaisten tukitoimien tavoittamisessa.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Salon Seudun ammattiopiston www-sivut sisältävät kattavasti opiskelussa tarvitsemani tiedot.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Winha-Willestä on helppo seurata omaa opintomenestystä.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Suhtautuminen opiskeluun ja oppiminen

31) Arvioi opiskeluun suhtautumistasi ja oppimistasi.

	täysin eri mieltä	melko eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	melko samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Olen selvittänyt itselleni tutkintoni tavoitteet ja sisällöt opiskelua aloittaessani.	☐	☐	☐	☐	☐
Panostan omaan oppimiseeni aktiivisesti (seuraan opetusta, kysyn jos en ymmärrä, teen kotitehtävät).	☐	☐	☐	☐	☐
Huolehdin vastuullisesti opiskeluuni liittyvistä velvollisuuksista (esim. opetukseen osallistuminen, tehtävien palauttaminen).	☐	☐	☐	☐	☐
Suunnittelen opiskeluun käyttämäni ajan huolellisesti.	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan ottaa asiallisesti vastaan opintoihini liittyvää palautetta opettajiltani.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen aktiivisesti käyttänyt mahdollisuuttani henkilökohtaiseen ohjaukseen.	☐	☐	☐	☐	☐
Kun minulla on oppimisvaikeuksia, haen itse aktiivisesti apua.	☐	☐	☐	☐	☐
Kykyni selviytyä haastavista tilanteista on lisääntynyt opiskeluni aikana.	☐	☐	☐	☐	☐
Vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoni ovat parantuneet opiskeluni kuluessa.	☐	☐	☐	☐	☐
Oppimistaitoni (esim. lukuteknikka, muistiinpanojen tekeminen) ovat kehittyneet opiskeluni myötä.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen opiskelun pakkopullana, joka vain täytyy suorittaa.	☐	☐	☐	☐	☐
Pelkään usein epäonnistuvani opinnoissani.	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelun aiheuttama paine saa minut stressaantumaan.	☐	☐	☐	☐	☐

32) Opiskelutahti opinnoissani on mielestäni

- liian hidask sopiva liian nopea

33) Kuinka monta tuntia käytät keskimäärin viikossa aikaa itsenäiseen opiskeluun (esim. teet tehtäviä, luet kokeeseen)?

- en ollenkaan 1-2 tuntia 3-4 tuntia 5-6 tuntia 7-9 tuntia yli 10 tuntia

34) Opiskeluni tavoitteena on

	täysin eri mieltä	melko eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	melko samaa mieltä	täysin samaa mieltä
hankkia ammatti ja mennä töihin	☐	☐	☐	☐	☐
jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa	☐	☐	☐	☐	☐
saada lisää aikaa eri vaihtoehtojen miettimiselle	☐	☐	☐	☐	☐
odottaa pääsyä mieluisampaan oppilaitokseen tai koulutuslalle	☐	☐	☐	☐	☐
taloudellinen toimeentulo opintotuen avulla	☐	☐	☐	☐	☐
saada oikeus työmarkkinatukeen	☐	☐	☐	☐	☐
minulla ei ole selkeää tavoitetta	☐	☐	☐	☐	☐

35) Muu tavoite, mikä?

36) Oletko harkinnut vaihtavasti koulutusalaasi, harkinnut opintojesi keskeyttämistä väliaikaisesti tai eroamista kokonaan?

Olen vaihtanut koulutusalaani Salon seudun ammattiopiston sisällä. -> Mitä alaa opiskelit ennen?

Harkitsen vakavasti koulutusalani vaihtamista Salon seudun ammattiopiston sisällä. -> Mihin aiot vaihtaa?

Harkitsen opintojeni keskeyttämistä väliaikaisesti.

Harkitsen vakavasti eroamista.

Harkitsen vakavasti siirtymistä toiseen oppilaitokseen.

37) Jos olet harkinnut keskeyttämistä niin miten paljon seuraavat syyt ovat vaikuttaneet ajatuksiisi.

	täysin eri mieltä	melko eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	melko samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Menen mieluummin töihin kuin istun koulunpenkillä.	☐	☐	☐	☐	☐
Keskeytän opinnot asevelvollisuuden suorittamisen ajaksi.	☐	☐	☐	☐	☐
Terveysongelmat	☐	☐	☐	☐	☐
Taloudelliset syyt	☐	☐	☐	☐	☐
Henkilökohtaiset syyt	☐	☐	☐	☐	☐
En pysy mukana opiskelutahdissa	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilaitoksen huono ilmapiiri	☐	☐	☐	☐	☐
En tule toimeen opettajien kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
Tämä ei lopulta tunnukaan minun alaltani	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelu on ollut liian vaikeaa, enkä ole saanut tarvittavaa apua.	☐	☐	☐	☐	☐

38) Jostain muusta syystä, mistä?

39) Oletko suorittanut lukio-opintoja/kursseja osana ammatillisia opintojasi?

Kyllä En

Huom! Seuraavat kolme kysymystä koskevat vain kolmannen vuoden opiskelijoita.

40) Arveletko opintojesi viivästyvän ja sinun jatkavan opintoja vielä 4.vuotena?

Kyllä Ei

41) Jos vastasit kyllä, mistä syistä?

	täysin eri mieltä	melko eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	melko samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Ongelmat opettajien kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
En ole saanut ajoissa tietoa suorittamattomista kursseista	☐	☐	☐	☐	☐
Ei ole kiinnostanut opiskella	☐	☐	☐	☐	☐
En ole pysynyt mukana opiskelutahdissa	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelu on ollut liian vaikeaa, enkä ole saanut tarvittavaa apua	☐	☐	☐	☐	☐
Lukio-opintojen takia	☐	☐	☐	☐	☐
Terveystieteiden syiden takia	☐	☐	☐	☐	☐
Taloudellisten syiden takia	☐	☐	☐	☐	☐
Henkilökohtaisten syiden takia	☐	☐	☐	☐	☐

42) Muista kuin edellä mainituista syistä, mistä?

Työssäoppiminen

43) Arvioi seuraavia työssäoppimiseen liittyviä väittämiä VAIN, mikäli olet ollut työssäoppimisjaksolla kuluneen lukuvuoden aikana.

	täysin eri mieltä	melko eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	melko samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Saamani opetus antoi hyvät valmiudet työssäoppimisjaksolle.	☐	☐	☐	☐	☐
Työssäoppiminen ajoittui hyvin opintojeni muuhun kulkuun nähden.	☐	☐	☐	☐	☐
Saavutin työssäoppimiselleni asetetut tavoitteet.	☐	☐	☐	☐	☐
Tiesin, mitä työssäoppimisjaksollani arvioidaan.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen tyytyväinen työssäoppimiseni aikana opettajalta saamaani tukeen ja ohjaukseen.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen tyytyväinen työpaikkaohjaajaltani saamaani tukeen ja ohjaukseen.	☐	☐	☐	☐	☐

44) Työssäoppimista on kuluneen vuoden aikana ollut mielestäni

- liian vähän vähän sopivasti paljon liian paljon

45) Oletko osallistunut ammattiosaamisen näyttöihin?

- Kyllä En

46) Jos olet, niin oletko kokenut ammattiosaamisen näytöt hyödyllisinä oppimisesi kannalta?

- Kyllä En

47) Mistä syystä?

Tuleva työura ja jatko-opintoihin hakeutuminen

48) Arvioi seuraavia tulevaan työllistymiseesi liittyviä väittämiä.

	täysin eri mieltä	melko eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	melko samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Saamani opetus antaa hyvät valmiudet työelämän tehtäviin.	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskeluni on selkeyttänyt suunnitelmaani tulevasta työurastani.	☐	☐	☐	☐	☐
Uskon saavani oman alani töitä valmistuttuani.	☐	☐	☐	☐	☐

49) Kun olen saanut ammatilliset opintoni päätökseen tavoitteenani on

	täysin eri mieltä	melko eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	melko samaa mieltä	täysin samaa mieltä
työpaikan saaminen	☐	☐	☐	☐	☐
ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaminen	☐	☐	☐	☐	☐
jatko-opiskelu	☐	☐	☐	☐	☐
minulla ei ole tällä hetkellä erityisiä tavoitteita ammatillisten opintojeni jälkeiselle ajalle	☐	☐	☐	☐	☐

50) Muu tavoite, mikä?

51) Jos olet miettinyt jatko-opintoja, kuinka todennäköisenä pidät, että suoritat jotain seuraavista.

	en missään nimessä	melko epätodennäköisesti	melko todennäköisesti	erittäin todennäköisesti
toinen ammatillinen perustutkinto	☐	☐	☐	☐
ammatti- ja erikoisammattitutkinto	☐	☐	☐	☐
lukio	☐	☐	☐	☐
ammattikorkeakoulututkinto	☐	☐	☐	☐
yliopisto- tai muu ylempi korkeakoulututkinto	☐	☐	☐	☐

Lähetä

